

სს „იშბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა.....	3
ფინანსური ანგარიშგება	
მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	5
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	6
საკუთარი კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგება.....	7
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	8
ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული და მასში შემავალი განმარტებითი შენიშვნები	
1. ძირითადი საქმიანობა	9
2. მომზადების საფუძველი.....	10
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები	10
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	22
5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	25
6. წმინდა საკომისიო შემოსავალი.....	25
7. საკრედიტო ზარალის ხარჯი ფინანსურ აქტივებზე	26
8. პერსონალის ხარჯები.....	26
9. სხვა ხარჯები.....	27
10. მოგების გადასახადის ხარჯი.....	27
11. ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები.....	29
12. მოთხოვნები ბანკების მიმართ	29
13. ვალდებულებო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში.....	30
14. მომხმარებელზე გაცემული სესხები	30
15. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.....	42
16. ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება	44
17. სხვა აქტივები და ვალდებულებები	45
18. ვალდებულებები ბანკების წინაშე	45
19. ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	46
20. სხვა ნასესხები სახსრები	46
21. კაპიტალის მართვა.....	46
22. რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი	49
23. საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები	68
24. პირობითი ვალდებულებები.....	68
25. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან	69
26. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება	70
27. ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა საზომი ერთეულებით	73
28. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები.....	74

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „იშბანკი საქართველოს“ აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს:

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ აუდიტი სს „იშბანკი საქართველოს“ (შემდგომში „ბანკი“) ფინანსური ანგარიშგებისა, რომელიც შედგება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები აღწერილია ჩვენი დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“.

ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ ბანკისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომელიც ეხება ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს საქართველოში. გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებითა და ბესსს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა ინფორმაცია, რომელიც ასახულია ბანკის ხელმძღვანელობის ანგარიშში

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია სხვა ინფორმაციაზე. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ბანკის 2021 წლის ხელმძღვანელობის ანგარიშში წარმოდგენილ ინფორმაციას, მაგრამ არ შეიცავს ფინანსურ ანგარიშგებას და ჩვენს აუდიტორულ დასკვნას. ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას. ჩვენ მოველით, რომ ბანკის 2021 წლის ხელმძღვანელობის ანგარიშში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება ამ აუდიტის დასკვნის გაცემის შემდგომ.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისას სხვა ინფორმაციასთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მისი გაცნობა და იმის განსაზღვრა, ეს სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან სათანადო მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებული ინფორმაციიდან გამომდინარე.

თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობაა ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, ჩვენ უნდა განვაცხადოთ ეს ფაქტი.

ხელმძღვანელობისა და აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ბანკის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს.

უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ის შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და აუდიტის პროცესში პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას. გარდა ამისა, ჩვენ ასევე:

- ▶ ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავეგემოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ექვს გამოიწვევდა ბანკის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ბანკი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ▶ ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, ახსნა-განმარტებებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

აუდიტის კომიტეტს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

სოფიკო ღუდუშაური, გარიგების პარტნიორი (SARAS-A-835962)

შპს „ნექსია თიეი“ (SARAS-F-550338)

2022 წლის 31 მარტი

თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „მშენი საქართველოს“ აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს:

მისაზრება

ჩვენ ჩვეტარებული აუდიტი სს „მშენი საქართველოს“ (შემდგომში „მშენი“) ფინანსური ანგარიშგებისა, რომელიც შედგება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის მოწოდებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამატებული წლის ბიუჯეტ-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ფლობების ანგარიშგებისგან, ფულადი საკაღვების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შესაძლებელია, მათ მირის მწაშყლოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ცვლი არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბაჟის ფინანსურ მდგომარეობას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ასევე თარიღით დასრულებული წლისთვის ფინანსური ანგარიშგების სერაამორისი სტანდარტების (ესსს) შესაბამისად.

მისაზრების საფუძველი

აუდიტის წარმართავდით აუდიტის სერაამორისი სტანდარტების (ესსს) შესაბამისად, ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები აღწერილია ჩვენი დასკვნის საწაღში - აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე.

ჩვენ დამოუკიდებლბა ვართ ბაჟისგან მულოდტრია ვითვის სერაამორისი სტანდარტების საბჭოს (ესსს) პროფესიონალი მუდალტრების ვითვის კადეტისა და იმ ვითვური ნორმების შესაბამისად, რომელიც ეხება ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს საქართველოში, გარდა ამისა, მუდარული ამ ნორმებითა და ესსს-ის ვითვის კადეტით გათვალისწინებული სხვა ვითვური ვალდებულებებზე.

ვევრა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და მუსაფერისა ჩვენი მისაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა ინფორმაცია, რომელიც ასახულია ბაჟის ხელმძღვანელობის ანგარიშში

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია სხვა ინფორმაციაზე, სხვა ინფორმაცია მოიცავს ბაჟის 2021 წლის ხელმძღვანელობის ანგარიშში წარმოდგენილ ინფორმაციას, მაგრამ არ შეიცავს ფინანსურ ანგარიშგებას და ჩვენი აუდიტორული დასკვნის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენი მისაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას. ჩვენ მოვლათ, რომ ბაჟის 2021 წლის ხელმძღვანელობის ანგარიშში ჩვენივის ხელმისაქმნომი გახდება ამ აუდიტის დასკვნის გაქმის შემდგომ.

ჩვენი მისაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და არასათრი ფორმის მარტკნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისას სხვა ინფორმაციისთან დაკვერებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მისი გაქმობა და იმის განსაზღვრა, ეს სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად მუქაბამო ფინანსურ ანგარიშგებისთან ამ სათანადო მარტვლორებული მარტვლოლი აქტების მოთხოვნითან, ამ სხვა მსარე ხომ არ ტოლებს ისეთ მოაბტვდილებას, რომ არსებითად მუდართა აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოძიებული ინფორმაციიდან გამოიმდინარე.

თუ ჩვენ მუტრულებულ სამუშაოზე დავრდებით დავსკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა შესაძენმულ სხვა ინფორმაციაში, ჩვენ უნდა განვაცხადოთ ეს ფაქტი.

ხელმძღვანელობისა და აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მოწოდებასა და სამართლიან წარდგენასზე ესსს-ის შესაბამისად, ასევე მისი კონტრიოლე, რომელიც იგი აუცილებლად მიიხვევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოწოდებლად, რომელიც არ შეიცავს თადლობითი ამ მუდდებით გამოჩევეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოწოდებისას ხელმძღვანელობას ვეალება, მუდგის ბაჟის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების მუნიტენებში განმარტის საკაბრება, რომელიც დაკვერებულია სერაამორის ფუნქციონირებადობისთან და ანგარიშგების საფუძვლად ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ მუშისკვის გარდა, რომელიც ხელმძღვანელობას განზიხებული აქვს ბაჟის ლოცვიდობა ამ საქმიანობის მუქვეტა, ამ თუ არა აქვს სხვა რეალორი არჩევანი, ასე რომ არ მოიცავს.

აუდიტის კომპეტუ პასუხისმგებელია ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის სეგმენტუალულობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, სიყვლით დასაბუთებელი რჩებუნა იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შეეფიცებით აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენი მოხარობას, დასაბუთებული რჩებუნა მადლი დონის რჩებუნება, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ას-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტო ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს.

უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მოიხვედნა იმ შემთხვევაში, თუ გონიერულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ ცალკე ან ერთობლივად, გველენას მოახდენს იმ მომხარებლებთან კავშირები გარეგნულილებზე, რომლებიც დაეცდნენ იმან მოცემულ ფინანსური ანგარიშგებას.

ას-ის შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული გამოცდების გამოცდების და აუდიტის პროცესში პროფესიული სტანდარტების შესარჩუნებას, ვარდა ას-ის, ჩვენ ასევე:

- ვაფხვით და ვაფხვებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს ცეცხვით და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამოხმულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვტრები ისეთ აუდიტორულ სტრატეგიულებზე, რომლებიც საკმარისი და შესაფერიხი იუნება ჩვენი მოხარობების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად, რისე იმისა, რომ ვერ გამოვლინდენა თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მადლია, ვიდრე რისე იმისა, რომ ვერ გამოვლინდენა შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგამ თაღლითობა შეიძლება გულახმობად ვარულ შეიამხმებას, ვადარებას, იატრეფების გამორის გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგამხმრახულად არასწორი ინფორმაციის მარადებას ან მად კონტროლის იგნორირებას.
- შევინწვლით აუდიტისთვის შესატრის მად კონტროლის საშუალებებს, რათა ვაფხვებით კონტრტული ვარგმობების შესაფერიხი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოხარებენა გამოვაცხავთ ბანკის მად კონტროლის ეფეტუანობაზე.
- ვაფხვებთ ხელმსაფხვანლობის მიერ გამოცხებული საადრიტეო პოლიტიკის მოხმმუნონილობას, ხელმსაფხვანლობის მიერ გამხარულული საადრიტეო სტანდებების დასაბუთებულობას და შესაბამისი ახხ-გამხარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოვავტებ ხელმსაფხვანლობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად ფუნქციონირებადობის პრჩვასის გამოცდების მოხმმუნონილობაზე, ხალთ მომადებულ აუდიტორულ სტრატეგიულებზე დაყრდნობით ვაფხვით, არსებობს თუ არა რადე მოვლენების ან პირობების დაკავშირებული არსებითი გამუნაზღვრელობა, რაც მოიხმნელადენს ეტეს გამოიხვევდა ბანკის ფუნქციონირებადობის უმართის დაკავშირებით, თუ დაფასტნით, რომ არსებობს არსებითი გამუნაზღვრელობა, ვეფალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ეკრადებების გამადილებს ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშებებზე, ან, თუ ამგვარი გამხარტებითი შენიშებები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოხარობების მოდელირება, ჩვენი დასკვნები ვარდნობა აუდიტორის დასკვნის თარადენე მომადებულ აუდიტორულ სტრატეგიულებზე, თუნე, ამის შემგვამი მომადელი მოვლენების ან პირობების გველენით შეიძლება ბანეი უეფე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი სანარბა.
- ვაფხვებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდვენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურისა და მონარბას, მათ შორის, ახხ-გამხარტებებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული იატრეფებისა და მოვლენების საბრალისის წარდვენას.

აუდიტის კომპეტუ, სხვა საკითხების ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასტაბისა და ვაფხვით, ასევე აუდიტის პროცესში წახმკრალი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის მად კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ხელოვანებების შესახებ, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

სოფელსკი ლედეისური, ვარიტების პარტნიობა (SARAS-A-837962)
შპს „ნეხია-თაი“ (SARAS-F-550388)
2022 წლის 31 მარტი
თბილისი, საქართველო

Closer to you

სს „იმზანკი საქართველო“
 მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

	შენიშვნა	2021	2020	2019
საპროცენტო შემოსავალი გაანგარიშებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით		22,365	19,388	17,003
საპროცენტო ხარჯი		(4,652)	(4,203)	(4,542)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	5	17,713	15,185	12,461
შემოსავლები გასამრჯელოებიდან და საკომისიოებიდან ხარჯები გასამრჯელოებიდან და საკომისიოებიდან		3,414	2,846	2,559
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	6	(1,694)	(1,055)	(1,149)
		1,720	1,791	1,410
შემოსავალი დილინგური ოპერაციებიდან გადაფასებიდან მიღებული საკურსო მოგება საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა მოგება		3,408	752	801
		(1,885)	75	97
		1,523	827	898
საოპერაციო შემოსავალი		20,956	17,803	14,769
საკრედიტო (ზარალი) / ზარალის შემობრუნება	7	(56)	(254)	(210)
საოპერაციო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის /ზარალის შემობრუნების შემდეგ		20,900	17,549	14,559
პერსონალის ხარჯი	8	(4,867)	(4,850)	(4,555)
სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული შემოსავლები		70	-	-
სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	9	(3,896)	(2,646)	(2,548)
მოგება დაბეგვრამდე		12,207	10,053	7,456
მოგების გადასახადის ხარჯი	10	(1,626)	(378)	(1,394)
წლის მოგება		10,581	9,675	6,062
წმინდა ცვლილება იმ სავალო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაში და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში, რომელიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		(427)	608	(282)
მოგების გადასახადის ეფექტი სხვა სრულ შემოსავალზე	10	64	(91)	42
წმინდა სხვა სრული შემოსავალი, რომელიც კონკრეტული პირობების დაკმაყოფილების შემდეგ რეკლასიფიცირდება მოგებად ან ზარალად:		(363)	517	(240)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		10,218	10,192	5,822

5-74 გვერდებზე მოცემული ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა 2022 წლის 31 მარტი და მისი სახელით ხელი მოეწერა შემდეგი პირების მიერ:

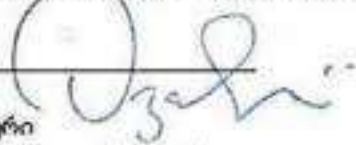
ოზან გური
 გენერალური დირექტორი

უჩა სარალიძე
 ფინანსური დირექტორი

სს „იშხანი საქართველო“
 მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათას ლარში)

	შენიშვნა	2021	2020	2019
საპროცენტო შემოსავალი განაგარიშებული ვეცტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით		22,365	19,388	17,003
საპროცენტო ხარჯი		(4,652)	(4,203)	(4,542)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	5	17,713	15,185	12,461
შემოსავლები გასამრეკლოებიდან და საკომისიოებიდან ხარჯები გასამრეკლოებიდან და საკომისიოებიდან		3,414	2,846	2,559
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	6	1,720	1,791	1,410
შემოსავალი დილინგური ოპერაციებიდან გადვასებიდან მიღებული საკურსო მოგება საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა მოგება		3,408	752	801
		(1,885)	75	97
		1,523	827	898
საიპერაგიო შემოსავალი		20,956	17,803	14,769
საკრედიტო (ზარალი) / ზარალის შემზარუნება	7	(56)	(254)	(210)
საიპერაგიო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის / ზარალის შემზარუნების შემდეგ		20,900	17,549	14,559
პერსონალის ხარჯი	8	(4,867)	(4,850)	(4,555)
სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული შემოსავლები		70	-	-
სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	9	(3,896)	(2,646)	(2,548)
მოგება დაბეჭერამდე		12,207	10,053	7,456
მოგების გადასახადის ხარჯი	10	(1,626)	(378)	(1,394)
წლის მოგება		10,581	9,675	6,062
წმინდა ცვლილება იმ სავალსეში ჩადანების სამართლიან ღირებულებაში და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში, რომელიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		(427)	608	(282)
მოგების გადასახადის ვეცტი სხვა სრულ შემოსავალზე	10	64	(91)	42
წმინდა სხვა სრული შემოსავალი, რომელიც კონკრეტული პირობების დაკმაყოფილების შემდეგ რეკლასიფიცირდება მოგებად ან ზარალად		(363)	517	(240)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		10,218	10,192	5,822

5-74 გვერდებზე მოცემული ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მიერ დაშტკიცდა 2022 წლის 31 მარტს და მისი სახელით ხელი მოეწერა შემდეგი პირების მიერ:

 ოშან გური
 გენერალური დირექტორი

 უკა სარალიძე
 ფინანსური დირექტორი

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

	შენიშვნა	2021	2020	2019
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	11	52,038	32,485	57,013
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	12	8,745	9,190	1,627
სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	13	38,427	36,217	24,609
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	14	260,026	236,955	155,420
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	15	14,459	18,038	33,704
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება	16	8,073	2,354	2,541
სხვა აქტივები	17	<u>4,250</u>	<u>4,749</u>	<u>812</u>
სულ აქტივები		<u><u>386,018</u></u>	<u><u>339,988</u></u>	<u><u>275,726</u></u>
ვალდებულებები				
ვალდებულებები ბანკების წინაშე	18	90,982	136,521	133,656
ვალდებულებები მომხმარებლის წინაშე	19	105,234	75,820	36,862
სხვა ნასესხები სახსრები	20	73,782	29,188	15,674
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	10	1,002	1,264	1,013
სხვა ვალდებულებები	17	<u>10,587</u>	<u>2,982</u>	<u>4,499</u>
სულ ვალდებულებები		<u><u>281,587</u></u>	<u><u>245,775</u></u>	<u><u>191,704</u></u>
საკუთარი კაპიტალი				
სააქციო კაპიტალი	21	69,162	69,162	69,162
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი		(490)	(127)	(644)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებზე გაუნაწილებელი მოგება		<u>35,759</u>	<u>25,178</u>	<u>15,504</u>
სულ საკუთარი კაპიტალი		<u><u>104,431</u></u>	<u><u>94,213</u></u>	<u><u>84,022</u></u>
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		<u><u>386,018</u></u>	<u><u>339,988</u></u>	<u><u>275,726</u></u>

სს „იმზანკი საქართველო“
 საკუთარი კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგება
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

	სააქციო კაპიტალი	რეალური ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე	გაუნაწილებელი მოგება	სულ საკუთარი კაპიტალი
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	69,162	(644)	15,504	84,022
წლის მოგება	-	-	9,674	9,674
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	517	-	517
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	517	9,674	10,191
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	69,162	(127)	25,178	94,213
წლის მოგება	-	-	10,581	10,581
წლის სხვა სრული ზარალი	-	(363)	-	(363)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	(363)	10,581	10,218
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	69,162	(490)	35,759	104,431

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

	შენიშვნები	2021	2020	2019
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან				
მოგება დაბეგვრამდე		12,207	10,053	7,456
კორექტირებები:				
ცვეთა და ამორტიზაცია	16	1,281	1,269	1,286
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით				
გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	5	(22,365)	(19,388)	(17,003)
საპროცენტო ხარჯი	5	4,652	4,203	4,542
გაუფასურების ზარალი	7	56	254	210
ზარალი ძირითადი საშუალებების ჩამოწერიდან	16	360	-	-
საკურსო სხვაობით მიღებული წმინდა შემოსავალი		(1,523)	(827)	(898)
ცვლილება საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში		(5,332)	(4,436)	(4,407)
საქართველოს ეროვნულ ბანკში სავალდებულო რეზერვების				
შემცირება		(6,062)	(3,554)	4,033
ბანკების მიმართ მოთხოვნების შემცირება / (ზრდა)		(3,884)	(1,886)	3,802
კლიენტებზე გაცემული სესხების შემცირება / (ზრდა)		(38,887)	(57,999)	7,441
კლიენტებზე გაცემული სესხების შემცირება / (ზრდა)		2,342	(3,846)	10,674
ბანკებიდან მიღებული ანაზრებისა და ნაშთების ზრდა /				
(შემცირება)		(31,726)	(26,919)	21,209
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშების და ანაზრების				
(შემცირება) / ზრდა		36,553	33,612	(3,280)
სხვა ვალდებულებების (შემცირება) / ზრდა		225	77	(6,720)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული / (გამოყენებული) ფულადი		(46,771)	(64,951)	32,752
ნაკადები პროცენტამდე და მოგების გადასახადამდე				
მიღებული პროცენტი		23,108	18,497	16,652
გადახდილი პროცენტი		(4,431)	(4,210)	(3,749)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(96)	(981)	(317)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული / (გამოყენებული) ფულადი		(28,190)	(51,645)	45,338
ნაკადები				
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან				
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა		(19,610)	(6,501)	(14,038)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან შემოსულობა		22,088	23,997	6,000
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური				
აქტივების შეძენა	16	(464)	(1,082)	(109)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები		2,014	16,414	(8,147)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან				
მიღებული სხვა ნასესხები სახსრები და				
სუბორდინირებული ვალი	20	51,831	16,219	-
სხვა ნასესხები სახსრებისა და სუბიდინირებული				
ვალის დაფარვა	20	(4,771)	(4,875)	(17,708)
საიჯარო ვალდებულების ძირი თანხის დაფარვა		(955)	(1,003)	(849)
საფინანსო საქმიანობიდან მიღებული / (გამოყენებული)		46,105	10,341	(18,557)
ფულადი ნაკადები				
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		19,929	(24,890)	18,634
/ (შემცირება)				
სავალუტო კურსისა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების				
ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(376)	362	348
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	11	32,485	57,013	38,031
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	11	52,038	32,485	57,013

1 ძირითადი საქმიანობა

(ა) ორგანიზაცია და ოპერაციები

სს „იმზანკი საქართველო“ (შემდგომში ბანკი) წარმოადგენს სააქციო საზოგადოებას რომელიც იურიდიულ პირად იქნა დარეგისტრირებული საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, 2015 წლის 29 ივნისს. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ 2015 წლის 1 აგვისტოს მინიჭებული ლიცენზიის (№ 368) შესაბამისად. ბანკი დარეგისტრირებულია სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს“ მიერ და მისი საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 404496611

რეორგანიზაციამდე (2015 წლის 1 აგვისტო) ბანკი წარმოადგენდა სს „თურქეთის იმ ბანკის“ ბათუმის ფილიალს, დარეგისტრირებულს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ (ლიცენზია №: 908) როგორც თურქეთში 1924 წელს დაფუძნებული უცხოური ბანკის, „Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi-ის“ (შემდგომში „მშობელი ბანკი“ ან „მფლობელი“) ფილიალი.

ბანკი იღებს ანაზღაურებას მოსახლეობისგან, გასცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს და თავის კომერციულ და საცალო კლიენტებს სთავაზობს სხვადასხვა საბანკო მომსახურებას. მისი მთავარი ოფისი თბილისშია განთავსებული და 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, ისევე როგორც 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გააჩნია ორი ფილიალი თბილისსა და ბათუმში.

ბანკის ოფიციალური იურიდიული მისამართია: ი. ჭავჭავაძის გამზირი 72ა, თბილისი, საქართველო.

2021, 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის 100%- იან წილს ფლობდა სს „იმზანკი თურქეთი“.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „იმზანკი თურქეთი“-ს, 37.26% წილს მფლობელი იყო T. İş Bankası A.Ş. Supplementary Pension Fund (Fund), 28.09% წილს ფლობდა Republican People’s Party- CHP (Atatürk’s shares), ხოლო დანარჩენი, 34.65% წილი იყო თავისუფალ მიმოქცევაში (2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: FUND 37.08%; CHP 28.09%; თავისუფალ მიმოქცევაში 34.83%. 2019 წლის დეკემბრის მდგომარეობით: FUND 39.10%; CHP 28.09%; თავისუფალ მიმოქცევაში 32.81%).

ბანკის საბოლოო მკონტროლებელი მხარეა T. İş Bankası A.Ş. Supplementary Pension Fund. დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებები წარმოდგენილია 25-ე შენიშვნაში.

(ბ) ბიზნეს გარემო

ბანკი საქმიანობას ეწევა საქართველოს ტერიტორიაზე. შესაბამისად, ბანკზე გავლენას ახდენს საქართველოს ეკონომიკური და ფინანსური ბაზრები, რომლებსაც აქვთ განვითარებადი ბაზრის მახასიათებლები. იურიდიული, საგადასახადო და ნორმატიული ბაზა თანდათან ვითარდება, მაგრამ ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას და ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა იურიდიული და ფინანსური ხასიათის დაბრკოლებებთან ერთად, კიდევ უფრო ზრდის გამოწვევებს იმ საწარმოებისთვის, რომლებიც საქართველოში საქმიანობენ.

თუმცა, 2021 წლის მარტიდან შეზღუდვების უმეტესი ნაწილის მოხსნით, ეკონომიკა სწრაფად გაიზარდა და 2021 წლის მეორე კვარტლის ეკონომიკურმა მაჩვენებლებმა საგრძნობლად გადააჭარბა მოლოდინს. 2021 წლისთვის საქართველოს ეკონომიკა წინა წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 10,4%-ით გაიზარდა. ფულადი გზავნილებისა და ექსპორტის მყარმა ზრდამ და ტურიზმის მოსალოდნელზე უფრო სწრაფმა აღდგენამ, ფისკალურ სტიმულთან ერთად, ხელი შეუწყო აღდგენას.

მიუხედავად იმისა, რომ ფისკალური სტიმული ჯერ კიდევ საკმაოდ დიდია, უარყოფითად იმოქმედა 2021 წლის ზრდაზე, რადგან დეფიციტი შეადგენდა მშპ-ს დაახლოებით 6.7%-ს, 2020 წელს მშპ-ს მზარდი 9.3%-ის შემდეგ. მნიშვნელოვანია, რომ 2020-2021 წლებში დეფიციტის დაფინანსების ძირითადი წყარო იყო გარე, რჩეულ ძირითად და პანდემიასთან დაკავშირებული წმინდა შემოდინებების ვარდნას აკომპენსირება. ამავდროულად, სახელმწიფო ვალი, რომელმაც 2020 წელს მიაღწია მშპ-ს 60%-იან ზღვარს, უკვე ნორმალიზდა 2021 წლის ბოლოსთვის მშპ-ს დაახლოებით 51,1%-მდე.

მიუხედავად ისეთი გამოწვევებისა, როგორცაა თურქული ლირის უპრეცედენტო გაუფასურება, ლარმა 2021 წელს შეინარჩუნა მდგრადობა, აშშ დოლარის მიმართ 5.4%-ით გამყარდა 3.28-დან 3.10-მდე. თუმცა, 2021 წლის ბოლოსთვის, წლიური ინფლაცია 13,9%-მდე გაიზარდა, ერთი წლის წინ დაბალი საბაზისო ეფექტის გამო, რაც გამოწვეული იყო კომუნალური გადასახადების სახელმწიფო სუბსიდიებით. 2021 წლის დეკემბერში ეროვნულმა ბანკმა კვლავ გაზარდა რეფინანსირების განაკვეთი 0.5 პროცენტული პუნქტით 10.5%-მდე, რითაც განაკვეთი მთლიანი წლის განმავლობაში 2.5 პროცენტით გაზარდა.

1 ძირითადი საქმიანობა (გაგრძელება)

უკრაინაში რუსეთის შეჭრამდე, მსოფლიო ბანკის 2022 წლის იანვრის პროგნოზით, საქართველოს ეკონომიკა 2022 და 2023 წლებში შესაბამისად 5,5%-ით და 5,0%-ით გაიზრდება. მოსალოდნელია, რომ უკრაინასა და რუსეთში განვითარებული მოვლენები უარყოფით გავლენას მოახდენს საქართველოს ზრდის პერსპექტივაზე.

ომი უკრაინაში და მასთან დაკავშირებული მოვლენები, რუსეთის მიმართ დაწესებული სანქციები, მაღალი ინფლაცია და ეროვნული ბანკის მიერ მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთის შემდგომი გამკაცრების შესაძლებლობა მოსალოდნელია უარყოფითად იმოქმედოს საქართველოს ეკონომიკაზე.

2 მომზადების საფუძველი

(გ) შესაბამისობის დეკლარაცია

თანდართული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად.

მიმდინარე პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა თანხისთვის ბანკი წარმოადგენს წინა ორი პერიოდის - 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების - შედარებად ინფორმაციას. ბანკის ხელმძღვანელობის აზრით, ინფორმაციის ასე წარდგენა უფრო სასარგებლო და ინფორმატიულია ბანკის დაინტერესებული მხარეებისთვის.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მშობელი ბანკის მიერ ჯერ არ დამტკიცებულა ბანკის აქციონერთა საერთო კრებაზე. აქციონერებს უფლება აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებაში ცვლილებები შეიტანონ გამოშვების შემდეგ.

(დ) შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა იმ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისა, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით.

(ე) ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა

ბანკი წარმოადგენს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას ლიკვიდურობის მიხედვით რომელიც დაფუძნებულია ბანკის განზრახვასა და უფლებამოსილებაზე რომ მოახერხოს შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგების პუნქტების აქტივების/ვალდებულებების უმეტესობის დაბრუნება/გადახდა აღქმული შესაძლებლობის საფუძველზე. დაბრუნების ან გადახდის ანალიზი ანგარიშგების თარიღიდან (მოკლევადიანი) 12 თვის განმავლობაში და დამატებით 12 თვის განმავლობაში ანგარიშგების თარიღიდან (გრძელვადიანი) წარმოდგენილია 22-ე შენიშვნაში.

(ვ) სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტა ქართული ლარია (ლარი), რომელიც ბანკის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. სრული ფინანსური ინფორმაცია წარმოდგენილია ათას ლარებში, გარდა იმ ნაწილებისა, სადაც სხვაგვარად არის მითითებული.

(ზ) ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება

აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგებები მომზადდა სს იზბანკი საქართველოს მენეჯმენტის მიერ, ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე. აღნიშნული გადაწყვეტილების მისაღებად ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა ბანკის ფინანსური მდგომარეობა, არსებული გეგმები, ოპერაციების მომგებიანობა და ფინანსური რესურსების ხელმისაწვდომობა. ხელმძღვანელობისთვის ცნობილი არ არის რაიმე არსებითი განუსაზღვრელობის შესახებ, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი ეჭვი გააჩინოს ბანკის მიერ საქმიანობის გაგრძელების შესაძლებლობასთან დაკავშირებით.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

ფუნქციონალური და საპრეზენტაციო ვალუტა, უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც არის ბანკის ფუნქციონალური და წარსადგენი ვალუტა. საანგარიშგებო თარიღით უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თავიდან გადაანგარიშება ფუნქციონალურ ვალუტაში ხდება ამავე თარიღისთვის არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტებში გამოხატული სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული არაფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თავიდან გადაანგარიშება ფუნქციონალურ ვალუტაში ხდება სამართ

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფუნქციონალური და საპრეზენტაციო ვალუტა, უცხოური ვალუტის კონვერტაცია (გაგრძელება)

ღირებულების განსაზღვრის თარიღით არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული და პირვანდელი ღირებულებით ასახული არაფულადი მუხლები გადაყვანილია ოპერაციის დღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსების შესაბამისად. გადაფასების შედეგად წარმოშობილი სავალუტო სხვაობების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

ბანკის მიერ გამოყენებული გაცვლითი კურსები ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაში, 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, შემდეგია:

	2021	2020	2019
1 US Dollar / ლ	3.0976	3.2766	2.8677
1 Euro / ლ	3.5040	4.0233	3.2095
1 TRY / ლ	0.2379	0.4462	0.4821
1 GBP / ლ	4.1737	4.4529	3.7593

სამართლიანი ღირებულების დადგენა

ბანკი ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აფასებს ფინანსურ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგება ზარალში ასახვით.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ბანკისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ბანკი სამართლიან ღირებულებებს აფასებს სამართლიანი ღირებულების შემდეგი იერარქიით, რომელიც ასახავს შეფასებებში გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას.

- ▶ დონე 1 ფინანსური ინსტრუმენტები - ესენია შეფასებისას გამოყენებული საშუალებები დაუკორექტირებელი კოტირებული ფასები აქტიური ბაზრებიდან იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების მიმართ, რომლებზეც ბანკს აქვს წვდომა გაზომვის თარიღამდე. ბანკს მხოლოდ მაშინ მიაჩნია ბაზარი აქტიურად თუ არსებობს სათანადო სავაჭრო საქმიანობები შესაბამისი მოცულობითა და ლიკვიდურობით იდენტური აქტივებისა და ვალდებულებების და როდესაც საბალანსო თარიღისთვის ხელმისაწვდომია სავალდებულო და გამოყენებადი ფასების კოტები. მონაცემები რომლებიც გამოყენებულ იქნა შეფასებაში არის დაუკორექტირებელი კოტირებული ფასი, აქტიური ბაზრებიდან იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების მიმართ, რომლებსაც ბანკს აქვს წვდომა გაზომვის თარიღთან. ბანკი აქტიურად მიიჩნევს ბაზრებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს საკმარისი სავაჭრო საქმიანობა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების მოცულობისა და ლიკვიდურობის თვალსაზრისით და როდესაც არსებობს ბალანსის თარიღის სავალდებულო და განხორციელებადი ფასები.
- ▶ დონე 2 ფინანსური ინსტრუმენტები - ესენია შეფასებისას გამოყენებული საშუალებები და რომლებიც არის არსებითი, გამომდინარეობს უშუალოდ ან ირიბად დაკვირვებადი ბაზრის მონაცემებიდან, რომელიც ხელმისაწვდომია ინსტრუმენტის მთელი სასიცოცხლო პერიოდის განმავლობაში. ასეთი საშუალებები მოიცავს აქტიური ბაზრის მსგავსი აქტივების ან ვალდებულებების კოტირებულ ფასებს, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთის მრუდი, ნაგულისხმევი ცვალებადობა და საკრედიტო სპრედი. გარდა ამისა,

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების დადგენა (გაგრძელება)

კორექტირებები შეიძლება იყოს საჭირო აქტივის მდგომარეობის ან ადგილმდებარეობის ან იმ მოცულობასთან მიმართებაში, რომელიც მას მიესადაგება შეფასებულ ინსტრუმენტთან. თუმცა, თუ ასეთი შესწორება ეფუძნება არასაბაზრო მონაცემებს, რომლებიც არსებითია მთლიანი შეფასებისათვის, მაშინ ბანკი ამ ინსტრუმენტს დააკლასიფიცირებს როგორც მესამე დონისას. ეს არის მონაცემები, რომლებიც გამოიყენება შესაფასებლად და არის მნიშვნელოვანი, გამომდინარეობს პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადი ბაზრის მონაცემებიდან, რომელიც ხელმისაწვდომია მთელი ინსტრუმენტის სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში. ასეთი ინფორმაცია მოიცავს აქტიური ბაზრის მსგავსი აქტივების ან ვალდებულებების კოტირებულ ფასებს, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთების შემოსავლიანობის მრუდები, ნაგულისხმევი ცვალებადობა და საკრედიტო სპრედები. გარდა ამისა, კორექტირება შეიძლება საჭირო იყოს აქტივის მდგომარეობის ან ადგილმდებარეობის ან იმ ზომასთან მიმართებაში, რომელიც მას ეხება იმ შესაფერის ინსტრუმენტთან შედარებით. ამასთან, თუკი ამგვარი ცვლილებები დაფუძნებულია არაემპირიული მონაცემების საფუძველზე, რომლებიც მნიშვნელოვანია მთლიანი გაზომვისთვის, ბანკი ასახავს აღნიშნულ ინსტრუმენტებს, როგორც მე -3 დონეს.

- ▶ დონე 3 ფინანსური ინსტრუმენტები - ისინი რომლებიც მოიცავენ ერთს ან მეტ არასაბაზრო მონაცემებს რომელიც არსებითია მთლიანი შეფასებისათვის.

ბანკი პერიოდულად განიხილავს შეფასების ტექნიკას, მათ შორის მიღებული მეთოდოლოგიისა და მოდელის კალიბრაციის ჩათვლით. ამასთან, საბაზო მოდელებმა შეიძლება სრულად ვერ დაფაროს ბანკის ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასების შესაბამისი ფაქტორები, როგორცაა საკრედიტო რისკი (CVA), საკუთარი საკრედიტო (DVA) ან / და დაფინანსების ხარჯები (FVA). შესაბამისად, ბანკი იყენებს სხვადასხვა ტექნიკას. იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის დადგენა, რომლებიც იზომება სამართლიანი ღირებულებით, მოიცავს პორტფელზე დაფუძნებულ მიდგომას რომელიც გამოიანგარიშება მოსალოდნელი ნეტო თანხით ინდივიდუალური აქტივების მთელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში, თითოეული კონტრაქტით, იმისათვის, რათა ასახოს ცალკეული კონტრაგენტების საკრედიტო რისკი არაუზრუნველყოფილი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის.

ბანკი აფასებს თითოეული საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში დონეებს საითათოდ ინსტრუმენტების მიხედვით და საჭიროების შემთხვევაში ახდენს ინსტრუმენტების ხელახალ კლასიფიკაციას, საანგარიშო პერიოდის ბოლოს დამყარებულ ფაქტებზე დაყრდნობით.

შემოსავლის და ხარჯების აღიარება

შემოსავალი აღიარდება იმდენად, რამდენადაც სავარაუდოა, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა ბანკში და შემოსავლი საიმედოდ გაიზომება. შემოსავლის აღიარებამდე ასევე უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ სპეციალურ კრიტერიუმებს:

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯები

ფასს 9-ის თანახმად, საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც იზომება ამორტიზებული ღირებულებით. საპროცენტო შემოსავალი პროცენტის ფინანსური აქტივებისთვის, რომელიც იზომება სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასს 9-ით, ასევე აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. პროცენტის ხარჯი ასევე გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ამორტიზებული ღირებულებით აღებული ყველა ფინანსური ვალდებულებისთვის. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლითაც დისკონტირებულია მომავალი ფულადი ნაკადებით ფინანსური აქტივების ან ვალდებულებების მოსალოდნელი ვადის განმავლობაში, ან, საჭიროების შემთხვევაში, უფრო მოკლე პერიოდის განმავლობაში, ფინანსური აქტივის მთლიანი საანგარიშო ღირებულების მიმართ.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (და, შესაბამისად, ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება) გამოითვლება გარიგების ხარჯების და ნებისმიერი დისკონტის ან პრემიუმის გათვალისწინებით ფინანსური აქტივების შეძენისას, აგრეთვე ღირებულება და ხარჯები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია. ბანკი აღიარებს პროცენტის შემოსავალს საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რაც წარმოადგენს სესხის სავარაუდო სიცოცხლის განმავლობაში დაბრუნების მუდმივი კურსის საუკეთესო შეფასებას. აქედან გამომდინარე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშება ასევე იღებს მონაწილეობას პოტენციურად განსხვავებული საპროცენტო განაკვეთებზე, რომლებიც შეიძლება დაერიცხოს ფინანსური აქტივის მოსალოდნელ სიცოცხლის სხვადასხვა ეტაპზე და პროდუქტის სასიცოცხლო ციკლის სხვა მახასიათებლებზე (მათ შორის, წინასწარ შეფარდება, ჯარიმის პროცენტები და გადასახადები).

თუ ფიქსირებული განაკვეთის ფინანსური აქტივების ან ვალდებულებების ფულადი ნაკადების მოლოდინები

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემოსავლების და ხარჯების აღიარება (გაგრძელება)

გადაიხედება მიზეზთა გამო, საკრედიტო რისკის გარდა, შესაბამისად ცვლილებები მომავალი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადებისა დისკონტირდება საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით კორექტირებით საბალანსო ღირებულებაზე. სხვაობები გასულ საბალანსო ღირებულებიდან აღირიცხება როგორც ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების საანგარიშო ღირებულების დადებითი ან უარყოფითი შეცვლა ბალანსზე, პროცენტული შემოსავლის / ხარჯის შესაბამისი ზრდით ან შემცირებით, რომელიც გამოითვლება ეფექტური პროცენტის მეთოდით.

როდესაც ფინანსური აქტივი გაუფასურდება, ბანკი ითვლის საპროცენტო შემოსავალს, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე. თუ ფინანსური აქტივები გაჯანსაღდება და აღარ არის საკრედიტო გაუფასურება, ბანკი აბრუნებს პროცენტის შემოსავლის გაანგარიშებას მთლიანი საფუძველზე.

შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივისთვის, ბანკი საპროცენტო შემოსავალს ითვლის კრედიტის მიხედვით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საშუალებით და გამოიყენებს აღნიშნულ განაკვეთს აქტივის ამორტიზებისთვის. კრედიტის მიხედვით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც საწყისი აღიარებისას ახდენს მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებას (შეიცავს საკრედიტო ზარალს) შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივის ამორტიზირებული ღირებულებით.

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

ბანკი იღებს მოსაკრებელს და საკომისიო შემოსავალს ფინანსური მომსახურების მრავალფეროვანი ასორტიმენტიდან, რომელიც ის სთავაზობს თავის მომხმარებელს.

მოსაკრებელი და საკომისიო შემოსავალი აღიარდება იმ ოდენობით, რომლითაც ბანკი მოელის მომსახურების მიწოდების სანაცვლოდ.

სამოკისიო შემოსავალი მიღებული განხორციელებული მომსახურებიდან პერიოდის განმავლობაში

გარკვეული პერიოდის განმავლობაში მომსახურების გაწევისთვის მიღებული მომსახურების საფასური დარიცხულია ამ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც შესრულდება ვალდებულება. სესხის გაცემის საკომისიო, სესხის მომსახურე მოსაკრებლები და სხვა გადასახადები, რომლებიც ითვლება სესხის მთლიანი მომგებიანობის განუყოფელ ნაწილთან, გარიგების თანხებთან დაკავშირებულ ხარჯებთან ერთად, გადავადებულია და ამორტიზირდება პროცენტის შემოსავლისათვის, ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სიცოცხლის განმავლობაში, ეფექტური პროცენტის გამოყენებით.

მიღებული საკომისიო შემოსავალი დროის კონკრეტულ მომენტში

სხვა საფასური, საკომისიო და სხვა შემოსავლისა და ხარჯების საგნები აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში, როდესაც შესაბამისი მომსახურების მიწოდება ხდება. თითოეული ოპერაცია განიხილება, როგორც ცალკეული შესრულების ვალდებულება.

საპენსიო და სხვა სარგებლიანი ვალდებულებები

ბანკს არ აქვს საპენსიო შეთანხმებები, რომლებიც განცალკევებულია საქართველოს სახელმწიფო საპენსიო სისტემისგან. ამასთან, ბანკს არ აქვს შემდგომი საპენსიო სარგებელი.

ფინანსური ინსტრუმენტები

თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია მათ სახელშეკრულებო პირობებზე და ამ ინსტრუმენტების მართვის ბიზნესმოდელზე. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აღირიცხვება როგორც FVPL, საოპერაციო დანახარჯები ემატება ან აკლდება ამ ღირებულებას. განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირველი აღიარების შემდგომ და მოგვიანებით შეიძლება მოახდინოს ფინანსური აქტივების რეკლასიფიცირება ქვემოთ მითითებულ შემთხვევებში.

კლასიფიკაცია და შეფასება

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შეფასების კატეგორიები.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ბანკი ყველა თავისი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას ახდენს ამ აქტივების მართვის ბიზნესმოდელისა და სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით და აფასებს შემდეგიდან ერთ-ერთით:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულება;
- ▶ სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში;
- ▶ სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში.

ბანკი თავისი წარმოებული და სავაჭრო ინსტრუმენტების პორტფელის კლასიფიკაციას და შეფასებას ახდენს სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ბანკმა შეიძლება ფინანსური ინსტრუმენტები აღრიცხოს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, თუ ეს აღმოფხვრის ან მნიშვნელოვნად შეამცირებს შეფასების ან აღიარების არათანმიმდევრულობას.

ფინანსური ვალდებულებები, სასესხო დავალიანებისა და ფინანსური გარანტიების გარდა, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, თუ ისინი ვაჭრობისთვისაა გამიზნული, ან არის წარმოებული ინსტრუმენტები, ან სამართლიანი ღირებულებითაა კლასიფიცირებული.

ბანკი მხოლოდ მაშინ აფასებს ამორტიზებული ღირებულებით მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს და სხვა ფინანსურ ინვესტიციებს, თუ ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ▶ ფინანსური აქტივი იმართება ისეთი ბიზნესმოდელით, რომლის მიზანიც არის ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად;
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაშთზე დარიცხული პროცენტის გადახდებს (SPPI).

კორპორაციული ობლიგაციები წარმოადგენს იურიდიული პირების მიერ გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებს, რომელთა ფლობასაც ბანკი აპირებს დაფარვის ვადამდე. კორპორაციული ობლიგაციები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით და მათი აღიარება ხდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ნაწილში.

ბიზნესმოდელის შეფასება

ბანკი თავის ბიზნესმოდელს იმ დონეზე განსაზღვრავს, რომ საუკეთესოდ ასახავს იმას, თუ როგორ მართავს ის ფინანსური აქტივების ჯგუფებს თავისი ბიზნესსამოცანების მისაღწევად.

ბანკის ბიზნესმოდელი თითოეული ინსტრუმენტისთვის კი არ ფასდება, არამედ უფრო მაღალ, აგრეგირებულ პორტფელების დონეზე და ეყრდნობა ისეთ დაკვირვებად (ემპირიულ) ფაქტორებს, როგორც არის, მაგალითად:

- ▶ როგორ ხდება ბიზნესმოდელის ეფექტურობისა და ამ ბიზნესმოდელის ფარგლებში არსებული ფინანსური აქტივების შეფასება და ანგარიშგება საწარმოს ხელმძღვანელობის ზედა რგოლისთვის;
- ▶ რისკები, რომლებიც მოქმედებს ბიზნესმოდელის ეფექტურობაზე (და ამ ბიზნესმოდელის ფარგლებში არსებულ ფინანსურ აქტივებზე) და, კერძოდ, როგორ იმართება ეს რისკები;
- ▶ როგორ ხდება ბიზნესის ხელმძღვანელების ანაზღაურება (მაგალითად, ანაზღაურება ეყრდნობა თუ არა მართული აქტივების სამართლიანი ღირებულებას ან ამოღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს);
- ▶ ბანკის შეფასების მნიშვნელოვანი ასპექტებია ასევე გაყიდვების მოსალოდნელი სიხშირე, ოდენობა და დრო.

ბიზნესმოდელის შეფასება ეყრდნობა გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელ სცენარებს, „ყველაზე უარესი“ ან „სტრესული შემთხვევების“ სცენარების გათვალისწინების თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ფულადი ნაკადების რეალიზაცია ბანკის თავდაპირველი მოლოდინისგან განსხვავებულად ხდება, ბანკი ამ ბიზნეს მოდელის დანარჩენი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას კი არ ცვლის, არამედ ამ ინფორმაციას ითვალისწინებს მომავალში ახლად წარმოქმნილი ან ახლად შესყიდული ფინანსური აქტივების შეფასებისას.

მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების (SPPI) ტესტირება

კლასიფიკაციის პროცესის მეორე ეტაპზე ბანკი აფასებს ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობებს, რათა დაადგინოს, აკმაყოფილებს თუ არა ისინი მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების ტესტირებას.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

„ძირითადი თანხა“ ტესტირების მიზნებისთვის განისაზღვრება როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას და შეიძლება შეიცვალოს ფინანსური აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადის განმავლობაში (მაგალითად, თუ მოხდა ძირითადი თანხის დაფარვა ან პრემიის/დისკონტის ამორტიზაცია).

პროცენტის ყველაზე მნიშვნელოვანი ელემენტები საკრედიტო ხელშეკრულებებში, როგორც წესი, არის ფულის დროითი ღირებულების ანაზღაურება და საკრედიტო რისკი. მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების შესაფასებლად ბანკი ეყრდნობა განსჯას და ითვალისწინებს ისეთ მნიშვნელოვან ფაქტორებს, როგორებიცაა ვალუტა, რომელშიც გამოხატულია ფინანსური აქტივი და პერიოდი, რომლისთვისაც დადგენილია საპროცენტო განაკვეთი.

პრემია და დისკონტი, თავდაპირველი გარიგების დანახარჯების ჩათვლით, აისახება შესაბამისი ინსტრუმენტის საბალანსო ღირებულებაში და ამორტიზდება ინსტრუმენტის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით.

ამორტიზებული ღირებულება

ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების ამორტიზებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური აქტივი ან ვალდებულება ფასდება თავდაპირველი აღიარებისას, გამოკლებული ძირითადი თანხის შენატანები, დამატებული ან გამოკლებული აღიარებულ თავდაპირველ თანხასა და ვადის ბოლოს არსებულ თანხას შორის ნებისმიერი სხვაობის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დაგროვილი ამორტიზაცია, გამოკლებული ნებისმიერი შემცირება, რომელიც ეხება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ სავალო ინსტრუმენტებს, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.

ბანკი იყენებს ფასს 9-ით განსაზღვრულ ახალ კატეგორიას სავალო ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როდესაც დაკმაყოფილებულია ორივე პირობა:

- ▶ ინსტრუმენტი ფლობილია ბიზნესმოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანიც მიიღწევა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით და ფინანსური აქტივების გაყიდვით;
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები აკმაყოფილებს SPPI ტესტს.

სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შემდეგ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებაში შესული ცვლილებების შედეგად მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. საპროცენტო შემოსავალი და საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში იმავე წესით, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები. აღიარების შეწყვეტისას სხვა სრულ შემოსავალში ასახული კუმულაციური შემოსულობა ან ზარალი სხვა სრული შემოსავლიდან რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იმ სავალო ინსტრუმენტებზე, რომლებიც ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, არ ამცირებს ამ ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებას ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, რომელიც რჩება სამართლიანი ღირებულებით. ამის ნაცვლად, რეზერვის ოდენობის თანხა, რომელიც წარმოიშობოდა, აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით რომ შეფასებულია, აისახება სხვა სრულ შემოსავალში, როგორც დაგროვილი გაუფასურების თანხა, შესაბამისი დარიცხვით მოგებაში ან ზარალში. სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული დაგროვილი ზარალის გადატანა ხდება მოგებაში ან ზარალში აქტივის აღიარების შეწყვეტისას.

ფინანსური გარანტიები და სესხების გაცემის ვალდებულებები

ბანკი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს და სესხების გაცემის ვალდებულებებს.

ფინანსური გარანტიები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებებში სამართლიანი ღირებულებით, და წარმოადგენს მიღებულ პრემიას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ბანკის ვალდებულებები თითოეული გარანტიისთვის ფასდება შემდეგ ორ მაჩვენებელს შორის უმეტესით: თავდაპირველად აღიარებული თანხა, დაგროვილი ამორტიზაციის გამოკლებით, რომელიც აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ფასს 9-ის მიხედვით.

სესხების გაცემის ვალდებულებები ისეთი ვალდებულებებია, რომელთა მიხედვითაც, ნაკისრი ვალდებულების ვადის განმავლობაში ბანკს ევალება სესხის გაცემა მომხმარებლისთვის წინასწარ დადგენილი პირობებით. ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებების მსგავსი ეს კონტრაქტები მოიცავს ECL მოთხოვნებს.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

შემდგომი შეფასებიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი

ბანკი არ ახდენს თავისი ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაციას მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, გარდა ისეთი გამონაკლისი შემთხვევებისა, როცა ბანკი ცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელს. ფინანსური ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია არასდროს ხდება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისადმი ეტაპობრივი მიდგომა

ფასს 9-მ შემოიღო სამეტაპიანი მიდგომა შექმნის ან შესყიდვის თარიღისთვის მოქმედი(შემოსავლიანი) ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისადმი. ეს მიდგომა შემდეგი სამი ეტაპისგან შედგება:

- ▶ პირველი ეტაპი: ბანკი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს იმ ოდენობით, რომ გაუტოლდეს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. ეს ზარალი არის აქტივის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის შემთხვევების გამო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც მოსალოდნელია საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში იმ დაშვებით, რომ საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი. 12 თვეზე ნაკლები დარჩენილი ვადის მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში გამოიყენება დეფოლტის ალბათობა, რომელიც შეესაბამება დარჩენილ ვადას.
- ▶ მეორე ეტაპი: იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკი ამ ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებიდან მნიშვნელოვნად გაზრდილად ითვლება, ბანკი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით. ამისათვის საჭიროა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა აქტივის მთელი არსებობის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობაზე დაყრდნობით, რაც ნიშნავს ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის ალბათობას. საკრედიტო ზარალის რეზერვი ამ ეტაპზე უფრო მაღალია საკრედიტო რისკის ზრდის გამო და აგრეთვე იმიტომ, რომ უფრო გრძელვადიანი პერიოდია გასათვალისწინებელი პირველი ეტაპის 12-თვიან პერიოდთან შედარებით. ფინანსური ინსტრუმენტები მეორე ეტაპზე ჯერ არ ითვლება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად;
- ▶ მესამე ეტაპი: თუ ფინანსური ინსტრუმენტები საკრედიტო რისკით უფასურდება, ისინი გადაინაცვლებს მესამე ეტაპზე. ბანკი ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით, რაც ასახავს ამ საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის 100%-იან ალბათობას.

ფინანსური ინსტრუმენტები ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნის გათვალისწინებით კლასიფიცირდება ზემოთ აღნიშნულ სამ ეტაპიანი მოდელის შესაბამისად.

ფასს-9-ის ძირითადი პრინციპები და შეფასებები მოცემულია შენიშვნა 4-ში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირდება არსებულ ვალუტებს შორის და რომლებიც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს სალაროში ფულადი სახსრების ნაშთს, საქართველოს ეროვნული ბანკიდან (სებ) მისაღებ სახსრებს სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით, ყველა ბანკთაშორის განთავსებას და ბანკთაშორის დებიტორულ დავალიანებას სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით. სამ თვეზე მეტი პერიოდით დაბანდებული სახსრები არ შედის ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში. ფული და ფულის ეკვივალენტები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით

მოთხოვნები ბანკების მიმართ

სახსრები სხვა ბანკებში აღირიცხება მაშინ, როდესაც ბანკი წინასწარ გასცემს თანხას კონტრაგენტ ბანკზე. სახსრები სხვა ბანკებში თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზირებული ღირებულებით (AC) ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით როდესაც: მათი აღიარება ხდება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით და ფულადი სახსრები წარმოადგენს SPPI-ს, და ისინი არ არიან აღიარებული როგორც FVTPL. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ისინი აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით (FV). ბანკებიდან გამოყოფილი თანხები აღირიცხება გაუფასურების ზარალის ანაზღაურებისთვის.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

სავალდებულო ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით და წარმოადგენს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომლებიც არ გამოიყენება ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად.

საინვეტიციო ფასიანი ქაღალდები

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს სახელმწიფო ობლიგაციებს. ბანკი აკლასიფიცირებს საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს როგორც AC-ს ან FVOCI-ს. ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება AC-ში, თუ ისინი ინახება სახელმწიფო ფულადი ნაკადების შეგროვებისთვის და გასაყიდად, სადაც ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს და თუ ისინი არ არის მითითებული FVTPL-ში. ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება FVOCI-ში, თუ ისინი ინახება სახელმწიფო ფულადი ნაკადების შეგროვებისთვის და გასაყიდად, სადაც ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს და თუ ისინი არ არის აღრიცხული FVTPL-ში. ამ აქტივებიდან პროცენტის შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით და აღიარდება მოგება-ზარალის უწყისში. ყველა სხვა ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში აღირიცხება OCI-ში. როდესაც ფასიანი ქაღალდების ჩამოწერა ხდება, OCI-ში ადრე აღიარებული კუმულაციური მოგება ან ზარალი კლასიფიცირდება OCI-დან მოგება-ზარალის უწყისში.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობის ფარგლებში ბანკი ახორციელებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით ოპერაციებს, მათ შორის ფორვარდებს, სვოპებსა და ოფციონებს სავალუტო და კაპიტალის ბაზრებზე. ასეთი ფინანსური ინსტრუმენტები ფლობილია სავაჭროდ და აისახება სამართლიანი ღირებულებით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასდადებით ან ფასწარმოქმნის მოდელის შესაბამისად, სადაც გათვალისწინებულია ამ ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზრო და საკონტრაქტო ფასი და სხვა ფაქტორები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აისახება აქტივებად, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და ვალდებულებებად, როცა მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ან საკურსო სხვაობიდან მიღებულ წმინდა შემოსულობაში, ინსტრუმენტის ხასიათიდან გამომდინარე.

სესხები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება როგორც ვალდებულებები, როდესაც ხელშეკრულების მიხედვით ბანკს აქვს ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მფლობელისათვის გადაცემის ვალდებულება, ან ვალდებულება რომ დააკმაყოფილოს მოთხოვნა, გარდა ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის გაცვლით, საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტების გარკვეული რაოდენობისთვის. ასეთი ინსტრუმენტები მოიცავს საკრედიტო ინსტიტუტების გამოვლენილ თანხებს, მომხმარებლისთვის გამოყოფილ თანხებს, გაცემულ დავალიანებას და დაქვემდებარებულ დავალიანებას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ნასესხები სახსრები შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. მოგება და ზარალი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როდესაც ხდება სესხების ჩამოწერა და აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში. თუ ბანკი ყიდულობს საკუთარ დავალიანებას, იგი ამოღებული იქნება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან და სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საფასურს შორის, აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

სახსრები მომხმარებლების წინაშე

კლიენტების მიმართ თანხები წარმოადგენს დერივატიულ ვალდებულებებს ფიზიკური პირების ან კორპორატიული მომხმარებლების მიმართ და აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ბანკი მაშინ წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც იწურება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული უფლებები ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღებაზე, ან როდესაც იგი გადასცემს ფინანსურ აქტივს ისეთ გარიგებაში, რომლის პირობებითაც ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი გადაიცემა ან რომელშიც ბანკი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს და არ ინარჩუნებს კონტროლს ფინანსურ აქტივზე. ბანკი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს სახელმწიფო ვალდებულებების შესრულების, გაუქმების ან ამოწურვის

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

შემთხვევაში.

ჩამოწერები

ფინანსური აქტივები ჩამოიწერება ან ნაწილობრივ, ან მთლიანად მხოლოდ მაშინ, როდესაც ბანკმა შეწყვეტს მათი ამოღების მცდელობას. თუ ჩამოსაწერი თანხა დაგროვილი ზარალის რეზერვზე მეტია, სხვაობა ჯერ ემატება რეზერვს და შემდეგ გამოიქვითება საერთო საბალანსო ღირებულებიდან. ყოველგვარი შემდგომი ამოღება კრედიტდება საკრედიტო ზარალის ხარჯში. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტის მოვლენას.

როდესაც სესხი ვადაგადაცილებული ხდება, იწყება პრობლემური სესხის ამოღების პროცესი. სესხი გადაეცემა პრობლემური აქტივების მმართველს, რომელიც ცდილობს მსესხებელთან დაკავშირებას და სესხის დაფარვის გზების ძიებას. თუ ეს შედეგს არ გამოიღებს 90 დღეში, იწყება სასამართლო პროცესი, რომელიც შეიძლება 3-4 წლის განმავლობაში გაგრძელდეს, ყველა ეტაპის გათვალისწინებით.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ დაახლოებით ოთხი წელია საჭირო, რათა დაასკვნას, რომ აქტივის ამოღების გონივრული მოლოდინი აღარ არსებობს და აქტივი უნდა ჩამოიწეროს.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა ხდება მაშინ, როდესაც ვალდებულება გასტუმრებულია, გაუქმებული ან მისი ვადა ამოწურულია. იმ შემთხვევაში, თუ არსებული ფინანსური ვალდებულება შეცვლის იმავე კრედიტორის განსხვავებული პირობის მქონე ვალდებულებას, ან არსებითად შეიცვლება ვალდებულების პირობები, ასეთი შეცვლა ან მოდიფიკაცია განიხილება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება და შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აღიარდება მოგება-ზარალში.

ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთაქციების ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი. ურთიერთგადაფარვის უფლების გამოყენება არ უნდა ხდებოდეს სამომავლო შემთხვევის დადგომის პირობით და ნებადართული უნდა იყოს:

- ▶ ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში;
- ▶ დეფოლტის შემთხვევაში; და
- ▶ კომპანიის და ყველა კონტრაქტის არაკრედიტუნარიანობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

ბანკი სამომავლო პერსპექტივით აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს - სესხის ინსტრუმენტებისათვის, რომლებიც იზომება ამორტიზებული ღირებულებით და სხვა მთლიანი შემოსავლის სამართლიანი ღირებულებით და სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებისათვის წარმოქმნილ დაყოვნებებს. ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აფასებს და საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს თითოეულ საანგარიშგებო პერიოდში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება გავლენას ახდენს: ა) მიუკერძოებელ და ალბათობის ხარისხით შეწონილ თანხაზე, რომელიც განისაზღვრება მოსალოდნელი ხდომილობითი მოვლენების შეფასებით, ბ) ფულის დროითი ღირებულებაზე, გ) ყველა გონივრულ და საჭირო ინფორმაციაზე, რომელიც ზედმეტი ხარჯისა და ძალისხმევის გარეშე არის ხელმისაწვდომი ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის წარსულ მოვლენებზე, მიმდინარე პირობებზე და სამომავლო პირობების პროგნოზირებაზე.

ბანკი გაუფასურების მიზნით იყენებს სამ დონის მოდელს, რომელიც დაფუძნებულია საკრედიტო ხარისხის ცვლილებებზე თავდაპირველი აღიარების შემდეგ:

- ▶ ეტაპი 1: ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც არ არის გაუფასურებული თავდაპირველი აღიარების დროს, კლასიფიცირდება როგორც ეტაპი 1. ეტაპი 1 ფინანსური აქტივების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იზომება მისი არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილის ტოლი თანხის ოდენობით, რაც გამოწვეულია ნაგულისხმევი მოვლენების შემდეგ მომდევნო პერიოდში. 12 თვის განმავლობაში ან ხელშეკრულების ვადის გასვლამდე, თუ უფრო მოკლეა („12 თვანი საკრედიტო ზარალი“).
- ▶ ეტაპი 2: თუ ბანკი გამოავლენს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდას (“SICR”) თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, აქტივი გადადის მე -2 ეტაპზე და მისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იზომება

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

მთელი არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე. თუ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა აღარ შეიმჩნევა, ინსტრუმენტი გადავა I ეტაპზე.

- ▶ ეტაპი 3: გაუფასურებული ფინანსური აქტივები გადადის მე -3 დონეზე და აღიარდება გაუფასურებულად სიცოცხლის განმავლობაში ECL. ბანკის მიერ გაუფასურებული ფინანსური აქტივების განმარტება და დეფოლტის განმარტება ემყარება ერთი ან მეტი ზარალის მოვლენას. ECL- ს ცვლილება აღიარებულია მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში შესაბამისი შემწეობით, რომელიც აისახება ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულების შემცირებაზე ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. აღწერილია 22-ე შენიშვნაში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, რომელიც შემცირებულია დაგროვილი ცვეთითა და გაუფასურებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ამ ღირებულებაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია. ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გაუფასურების შეფასება ხდება მაშინ, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულების ამოღება შესაძლოა ვერ მოხერხდეს. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში სხვა საოპერაციო ხარჯის ნაწილში. შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და შედის სხვა საოპერაციო ხარჯებში, თუ ისინი კაპიტალიზაციას არ ექვემდებარება.

აქტივზე ცვეთის დარიცხვა იწყება იმ თარიღიდან, როდესაც აქტივი შედის ექსპლუატაციაში. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი შეფასებითი მაჩვენებლების მიხედვით:

- ▶ საიჯარო ქონების გაუმჯობესება 5 წელი
- ▶ კომპიუტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა 5 წელი
- ▶ ავეჯი და მოწყობილობები 5 წელი
- ▶ სატრანსპორტო საშუალებები 5 წელი
- ▶ აქტივის გამოყენების უფლება იჯარის ვადა

საიჯარო ქონების გაუმჯობესების ცვეთა ხდება იჯარის ვადასა და მისი სასარგებლო გამოყენების ვადას შორის უმცირეს ვადაზე.

ამა თუ იმ ძირითადი საშუალების აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გასხვისების ან ჩამოწერის დროს ან მაშინ, როცა მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტიდან წარმოშობილი ნებისმიერი მოგება ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება აქტივის გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობის ოდენობით) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში იმ პერიოდისთვის, რა პერიოდშიც აქტივის აღიარების შეწყვეტა მოხდა. ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების გამოყენების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი საანგარიშგებო თარიღით, და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

არამატერიალური აქტივები

შემენილი არამატერიალური აქტივები აღრიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი.

შემენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიების კაპიტალიზება ხდება იმ ხარჯების საფუძველზე, რომლებიც გაწეულია კონკრეტული პროგრამული უზრუნველყოფის შესაძენად და სამუშაო პირობებში მოსაყვანად.

ამორტიზაცია მოგებასა და ზარალს ერიცხება წრფივი მეთოდით არამატერიალური აქტივების სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე. სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადები ექვსიდან შვიდ წლამდე მერყეობს.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სააქციო კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები საკუთარ კაპიტალად არის კლასიფიცირებული. ჩვეულებრივი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ზღვრული ხარჯების აღიარება ხდება საკუთარი კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით, საგადასახადო ეფექტის გათვალისწინებით

დივიდენდები

ბანკის მიერ დივიდენდების გამოცხადება და გადახდა ექვემდებარება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ წესებსა და ნორმატიულ აქტებს.

ჩვეულებრივ აქციებთან დაკავშირებული დივიდენდები აისახება გაუნაწილებელი მოგების მიკუთვნებით იმ პერიოდისთვის, რომელშიც ეს დივიდენდები გამოცხადდა. დივიდენდები აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება კაპიტალიდან ანგარიშგების თარიღისთვის მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღამდე ან თარიღის დადგომისას. დივიდენდების ასახვა ანგარიშგებაში ხდება იმ შემთხვევაში თუ, ის გამოცხადებულია საანგარიშო პერიოდამდე, ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდეგ, მაგრამ არაუგვიანეს ფინანსური ანგარიშგების გამოცემისა.

იჯარები

ბანკი აფასებს ხელშეკრულების დაწყებისას შეიცავს თუ არა იჯარას. ანუ, თუ ხელშეკრულება ითვალისწინებს იდენტიფიცირებული აქტივის სარგებლობის კონტროლის უფლებას პერიოდის განმავლობაში, განსახილველად სანაცვლოდ. ბანკი გამოიყენებს ერთიანი აღიარებისა და გაზომვის მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მცირე ღირებულების და მოკლევადიანი აიჯარებისა. ბანკი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს რათა მოახდინოს იჯარის გადასახდები და აქტივის გამოყენების უფლებას, რომელიც წარმოადგენს ინდეტიფიცირებული აქტივზე უფლებას.

აქტივის გამოყენების უფლება

ბანკი აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის ვადის დაწყების პერიოდში. აქტივის გამოყენების უფლების შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალით, და დაკორექტირდება საიჯარო ვალდებულებების შეფასების თანხით. აქტივის გამოყენების უფლება მოიცავს აღიარებულ საიჯარო ვალდებულებას, გაწეულ თავდაპირველ დანახარჯებს და საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისათვის მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით. აქტივის გამოყენების უფლება ამორტიზდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე, საიჯარო აქტივის სასიცოცხლო პერიოდსა და იჯარის ვადას შორის უმცირესით. იგი აგრეთვე ექვემდებარება გაუფასურებას.

საიჯარო ვალდებულება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღით, ბანკი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებას რომელიც იზომება საიჯარო გადასახადის დღევანდელ ღირებულებაში, რომელთა გადახდა უნდა მოხდეს საიჯარო ვადის განმავლობაში. საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით, ინდექსებზე ან განაკვეთებზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს და თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია რომ მოიჯარე გადაიხდის ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით. საიჯარო გადახდები აგრეთვე მოიცავს შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად საწრმუნოა, რომ ბანკი გამოიყენებს ამ უფლებას და იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდას, თუ იჯარის ვადა ასახავს ბანკის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას. იჯარის გადახდების დღევანდელი ღირებულების გაანგარიშებისას, ბანკი იყენებს ზღვრულ საპროცენტო განაკვეთს იჯარის ვადის დაწყების პერიოდისთვის, რადგან იჯარაში ნაგულისხმები საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად შეუძლებელია.

საიჯარო ვალდებულებების სააღრიცხვო ღირებულება ხელახლა იზომება იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს ცვლილება, საიჯარო ვადის შეცვლა, იჯარის გადახდების შეცვლა ან ძირითადი აქტივის შესაძენად ოფციონის შეფასების შეცვლა.

მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების იჯარები

ბანკი იყენებს აღიარების გამონაკლისებს, როგორც არის იდენტიფიცირებული აქტივის დაბალ ღირებულებას ბანკომატების განთავსებისათვის გაფორმებულ საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის. საიჯარო გადახდები აღიარდება ხარჯებში წრფივი მეთოდით საფუძველზე საიჯარო ვადის განმავლობაში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

იჯარები (გაგრძელება)

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

არაფინანსური აქტივები, გარდა გადავადებული გადასახადებისა, შეფასებულია თითოეულ საანგარიშო პერიოდის ბოლოს გაუფასურებაზე. არაფინანსური აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულება მეტია მის სამართლიან ღირებულებაზე შემცირებული გაყიდვების დანახარჯებით.

გამოყენების ღირებულების შეფასებისას, მომავალი ფულადი ნაკადები შეფასებული არის ისეთი აქტივისთვის, რომელიც არ წარმოქმნის ფულადი სახსრების შემოდინებას, რომელიც დიდწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებისგან, ანაზღაურებადი თანხა განისაზღვრება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულით, რომელსაც აქტივი მიეკუთვნება. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც აქტივის ან მისი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებულ რაოდენობას.

გაუფასურების ზარალი დაკავშირებული არა-ფინანსური აქტივიდან აღიარდება მოგება ზარალში და შემორუნდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ მოხადა ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასების განსაზღვრაში ცვლილებები. გაუფასურების ზარალის შემოზღუდვა ხდება მხოლოდ თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება აღრიცხვის ღირებულებას, რომელიც დადგენილი იქნებოდა, ამორტიზაციის ან ამორტიზაციის გარეშე, თუ არ იქნა აღიარებული გაუფასურების ზარალი.

საკრედიტო საშუალებები

ბანკი იყენებს გირავნობას, ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკების შესამცირებლად. გირავნობა შესაძლებელია სხვადასხვა ფორმით, როგორებიცაა: ფულადი სახსრები, ფასიანი ქაღალდები, აკრედიტივები / გარანტიები, უძრავი ქონება, მისაღები მოთხოვნები. უზრუნველყოფაში განთავსებული აქტივი, თუ ჩამორთმეული არ არის, არ აღირიცხება ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. ფულადი ნაკადების შემოდინება, რომლებიც განპირობებულია საკრედიტო ფინანსური აქტივების ზრდიდან, და რომელთა აღრიცხვა არ ხდება ფასს სტანდარტებისაგან განცალკევებით, გირავნობა განიხილება სახელშეკრულებო პირობების განუყოფელ ნაწილად და იგი უნდა იღებდეს მონაწილეობას ECL-ის გაზომვაში და იგი უნდა ექვემდებარებოდეს ECL-ს. ამის საფუძველზე, უზრუნველყოფაში ჩადებული აქტივის რეალური ღირებულება გავლენას ახდენს ECL-ის გაანგარიშებაზე. გირავნო ზოგადად ფასდება მინიმალური ღირებულებით დაწყებისთანავე და ხელახლა ფასდება კვარტალურად. ბანკის საკრედიტო გაუმჯობესების დეტალები წარმოდგენილია 21-ე შენიშვნაში.

დასაკუთრებული ქონება

ბანკმა უნდა დაადგინოს, შეძლებს თუ არა საკუთრებაში არსებული აქტივის გამოყენებას მისი შიდა ოპერაციებისათვის, ან უნდა გაიყიდოს არსებული აქტივები. აქტივები, რომლებიც განსაზღვრულია შიდა ოპერაციებისათვის, გადადიან მათ შესაბამის აქტივთა კატეგორიაში მათი საკუთრებაში არსებული ღირებულების ან თავდაპირველი უზრუნველყოფილი აქტივის საბალანსო ღირებულების ქვედა ნაწილში. აქტივები, რომელთა გაყიდვაც უფრო სარგებელიანია, გადაეცემა გასაყიდად განთავსებულ აქტივებს მათი რეალური ღირებულებით (თუ ფინანსური აქტივები) და რეალური ღირებულების შემცირება არაფინანსური აქტივების რეალიზაციის ღირებულების შემცირებაზე, გადაცემის დღეს, ბანკის პოლიტიკის შესაბამისად .

პირობითი ვალდებულებები

იქამდე სანამ გადინება ანგარიშსწორების მიზნით არ არის მოსალოდნელი, პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ გამჟღავნებულია განმარტებით შენიშვნებში. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ გამჟღავნებულია განმარტებით შენიშვნებში, როდესაც ეკონომიკური სარგებელის შემოდინება სავარაუდოა.

დაბეგვრა

მოგების გადასახადი მოცემული ფინანსურ ანგარიშგებაში გაანდგარიშებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის ამოქმედებული ან არსებითად მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, შესაბამის პერიტორიაზე სადაც ბანკი მოქმედებს. მოგების გადასახადი შედგება მიმდინარე და გადავადებული გადასახადებისგან და აღიარებულია მოგება ან ზალარში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც იგი აღიარებულია პირდაპირ სხვა სრულ შემოსავალში, რადგან იგი უკავშირდება გატარებებს, რომლებიც იმავე ან სხვა პერიოდში, პირდაპირ სხვა სრულ შემოსავალში.

მიმდინარე საგადასახადო ხარჯი არის მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება წლის დასაბეგრი შემოსავალზე, საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში ამოქმედებული ან არსებითად უკე მიღებული საგადასახადო განაკვეთების

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

დაბეგრვა (გაგრძელება)

საშუალებით დანგარიშებული და გასულ წლებთან მიმართებაში საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი კორექტირებით მიმდინარე გადასახადი ასევე მოიცავს დივიდენდებისგან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

გადავადებული მოგების გადასახადი დაანგარიშებულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ვალდებულებათა მეთოდით, საგადასახადო ზარალის და დროებითი სხვაობებით, რომელიც წარმოიქმნება აქტივების და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზებსა და მათ სააღრიცხვო ღირებულებებს შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის. საწყისი აღიარების გამონაკლისების შესაბამისად, გადავადებული მოგების გადასახადი არ აღირიცხება თავდაპირველ აღიარებულ აქტივებსა და ვალდებულებებს ტრანსაქციებს შორის დორებით სავაობებზე, გარდა ბიზნეს კომბინაციისა, თუ გარიგება, როდესაც თავდაპირველად აღირიცხა, გავლენას არ ახდენს არც აღირიცხვაზე და არც დასაბეგ მოგებაზე. გადავადებული მოგების ვალდებულება არ აღირიცხება იმ დროებით სხვაობებზე, გუდვილის თავდაპირველ აღიარებასა და შემდგომი გუდვილს შორის, რომელიც არ გამოიქვითება საგადასახადო მიზნებისთვის. გადავადებული საგადასახადო ნაშთები იხეობება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ამოქმედებულ ან არსებითად ამოქმედებულ საგადასახადო განაკვეთებზე და მოსალოდენლია რომ გამოყენებულ იქნება იმ დროში, როდესაც დროებითი სხვაობები შემობრუნდება და ან გამოყენებული იქნება საგადასახადო ზარალი.

საქართველოში ასევე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი რომელიც აფასებს ბანკის საქმიანობას. აღნიშნული გადასახადები შედის, როგორც სხვა ოპერატიული ხარჯების კომპონენტი.

ახალი სტანდარტების, ინტერპრეტაციებისა და დამატებების მიღება

ქვემოთ მოცემულია ახალი და შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ეფექტური, ბანკის ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების დღემდე. ბანკი აპირებს ამ სტანდარტების მიღებას, საჭიროების შემთხვევაში, მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ფასს **9** ფინანსური ინსტრუმენტები - **10%** - იანი გადასახადი ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისათვის

2019-დან 2020 წლამდე პერიოდში სტანდარტების გაუმჯობესების პროცესში, ბასს-მა გამოცა ცვლილებები ფასს 9-ის სტანდარტში. შესწორებითი განმარტებები მოიცავს საკომისიოებს, როდესაც ბანკი აფასებს საწარმოს, განსხვავდება თუ არა ახალი ან შეცვლილი ფინანსური ვალდებულების პირობები არსებითად, საწყისი ფინანსური ვალდებულების პირობებისაგან. ეს მოსაკრებლები მოიცავს მხოლოდ მსესხებელს და გამსესხებელს შორის გადახდილ ან მიღებულ გადასახადებს, მათ შორის, მსესხებლის ან გამსესხებლის მიერ სხვის სახელით გადახდილ ან მიღებულ გადასახადებს. საწარმო ცვლილებას იყენებს ფინანსურ ვალდებულებებში, რომელიც შეცვლილია ან იცვლება ყოველწლიური საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში ან მას შემდეგ, როდესაც საწარმო პირველად იყენებს ცვლილებას.

შესწორება ძალაშია ყოველწლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ, ნებადართული ადრე მიღება. ბანკი შეიტანს ცვლილებებს ფინანსურ ვალდებულებებში, რომლებიც შეიცვალა ან შეიცვლება წლიური პერიოდის დასაწყისში ან მას შემდეგ, როდესაც ის პირველად გამოიყენებს შესწორებას და არ ელოდება, რომ ეს მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს ხელმძღვანელობისგან რომ მოახდინოს შეფასებები და დაშვებები და ვარაუდები რომელიც გავლენას მოახდენს რეპორტირებულ შემოსავალზე, ხარჯებზე, აქტივებზე და ვალდებულებებზე და თანხმდებ განმარტებით შენიშვნებზე, აგრეთვე პირობითი ვალდებულებების განმარტებით შენიშვნებზე. აღნიშნული ვარაუდებისა და შეფასებების გაურკვევლობამ შეიძლება გამოიწვიოს შედეგი, რომლითაც საჭიროა მომავალი პერიოდების განმავლობაში აქტივებისა და ვალდებულებების მატერიალური კორექტირება. ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში, ფინანსური ანგარიშგების თარიღისთვის, ხელმძღვანელობამ გააკეთა შემდეგი შეფასებები და დაშვებები დაკავშირებული მომავალთან და სხვა შეფასების ძირითადი წყაროების განუსაზღვრელობასთან, რომლებსაც აქვს მნიშვნელოვანი რისკი რომ გამოიწვიოს აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე არსებითი კორექტირება მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ არის განსაზღვრული ტერმინი ფასს-9 ის მიხედვით, და განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, მათი გამოცდილებისა და განსჯის საფუძველზე. შეფასებისას მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი თუ არა, ბანკმა დაადგინა თვისობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმები, დაფუძნებული სხვადასხვანაირი ფაქტორების ჰოლისტიკური ანალიზით, მათ შორის კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ან მსესხებლისთვის. ბანკმა ჩამოაყალიბა ზოგადი საანგარიშო ღონისძიებები ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი და კოლექტიურად შეფასებული სესხებისთვის.

დამატებითი ინფორმაციისთვის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესახებ იხილეთ 22-ე შენიშვნაში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს მიუკერძოებელ, ალბათობით შეწონილ შეფასებას, რომელიც ეყრდნობა შემდეგ ძირითად ფაქტორებს: დეფოლტის ალბათობა, დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება და დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში, რაც უფრო დაწვრილებით ქვემოთაა განმარტებული:

დეფოლტის ალბათობის შეფასება: ბანკი დეფოლტის ალბათობას აფასებს სარეიტინგო მოდელის კლასიფიკაციის შედეგებისა და მიგრაციის მატრიცების მიდგომის ერთობლიობაზე დაყრდნობით, რაც კორექტირდება მაკროეკონომიკური მოლოდინების მიხედვით ყველა პორტფელისთვის, რათა წარმოადგენდეს დეფოლტის ალბათობის პარამეტრების საპროგნოზო (მომავალზე ორიენტირებული) შეფასებებს. დგება პროგნოზირებული პირობითი დეფოლტის ალბათობის მიგრაციის მატრიცები, საიდანაც გამოითვლება არაპირობითი ზღვრული დეფოლტის ალბათობები, რომლებიც შემდეგ კორექტირდება პორტფელში ამა თუ იმ ინსტრუმენტის ვადის მიხედვით. მესამე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის ალბათობა 100%-ად მიიჩნევა.

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება: დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მოცულობას ფინანსური აქტივის არსებობის განმავლობაში პოტენციური დეფოლტის დადგომის მომენტისთვის. იგი წარმოადგენს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ ფულად ნაკადებს, ძირითადი თანხის, პროცენტის და ჯარიმების მოსალოდნელი გადახდების გათვალისწინებით, რომლებიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. პირველი ეტაპისთვის EAD გამოითვლება როგორც ყოველთვიური საშუალო გადასახდელი სესხების დასაფარად და საბალანსო ვალდებულებები, CCF-ს და ფულადი სახსრების დაფარვის გათვალისწინებით, საანგარიშო თარიღიდან 12 თვის ზოლოს. 2 ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, EAD გამოითვლება თითოეული სახელშეკრულებო დარჩენილი წლისთვის. EAD თითოეული წლისთვის შეფასებულია, როგორც გაურკვეველი თანხა საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, მინუს წლიური ძირითადი დაფარვების გამოკლებით. საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში არსებული თანხა გამოითვლება CCF და ფულადი სახსრების გათვალისწინებით. 3 ეტაპისთვის, EAD გამოითვლება, როგორც ინსტრუმენტის შესანიშნავი თანხა, საანგარიშო თარიღით CCF და ფულადი დაფარვის თანხების გათვალისწინებით.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში: დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში განიმარტება, როგორც კონტრაპენტის მხრიდან გადაუხდელობის შედეგად მოსალოდნელი დანაკარგი. იგი წარმოადგენს დავალიანების შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს დანაკარგების სერიოზულობას. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში სტატისტიკურად გამოითვლება სესხის ამოღების ისტორიული მონაცემების საფუძველზე და ითვალისწინებს არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებებზე განცდილ ისტორიულ დანაკარგებს. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების გამოთვლაში უკიდურესი (ამოვარდნილი) სტატისტიკური მონაცემები არ მონაწილეობს. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების პროცენტის სახით.

დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში: დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში წარმოადგენს დავალიანების იმ პროცენტულ წილს, რომლის ამოღებაც შეუძლებელია უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციით ამ დავალიანების დეფოლტის შემთხვევაში. ლიკვიდაციის შემთხვევაში დანაკარგების გამოთვლისას მხედველობაში მიიღება სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტი, რომელიც კორექტირდება უზრუნველყოფისთვის გამოყენებული უძრავ-მოდრავი ქონების გაყიდვის დროის, უძრავი ქონების ფასის ინდექსის, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთისა და უზრუნველყოფის საგნების გაყიდვებიდან მოსალოდნელი შემოსავლის კოეფიციენტის მიხედვით. არაუზრუნველყოფილი დავალიანებების შემთხვევაში, დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში განისაზღვრება 100%-ით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვის მეთოდოლოგია მოცემულია 22-ე შენიშვნაში.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

მაკროეკონომიკური სცენარი

ფასს 9-ის თანახმად, საკრედიტო ზარალის შემცველობა დაფუძნებულია გონივრული და დამხმარე პერსპექტიული ინფორმაციის მიღებით, რომელიც მიიღება ძალისხმევით ზედმეტი ხარჯების გარეშე, რომელიც ითვალისწინებს წარსულის მოვლენებს, მიმდინარე პირობებს და მომავალი ეკონომიკური პირობების პროგნოზებს.

ბანკის მიერ საკრედიტო ზარალის ანაზღაურებაზე საპროგნოზო ინფორმაციის ჩასართავად, ბანკი იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მოწოდებულ მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს. ამ პროგნოზებით გათვალისწინებული მაკროეკონომიკური ცვლადები, რომლებიც ბანკმა ჩართო ECL- ის შეფასების მოდელში, მოიცავს მშპ – ს ზრდას, გაცვლითი კურსისა და უმუშევრობის დონეს.. ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად საჭიროა მთელი რიგი სამომავლო ეკონომიკური პირობის შეფასება. ამ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად ჯგუფი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის სამ სხვადასხვა ეკონომიკურ სცენარს მიმართავს: ოპტიმისტურს (0.25-იანი წონა), საბაზოსა (0.50-იანი წონა) და პესიმისტურს (0.25-იანი წონა) თითოეული შესაბამისი პორტფელისთვის. თითოეული სცენარისთვის წონა გამოითვლება ალბათური ეკონომიკური მოდელის გამოყენებით, რომელიც ითვალისწინებს უახლეს ინფორმაციას და საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებულ ისტორიულ მონაცემებს.

მოგების გადასახადი

ბანკი ექვემდებარება მოგების გადასახადს და მნიშვნელოვანი განხილვაა საჭირო მოგების გადასახადის განაწილების დადგენისას. ჩვეულებრივი საქმიანობის განმავლობაში არსებობს გარიგებები და გამოთვლები, რომლებსაც საბოლოო გადასახადის განსაზღვრა გაურკვეველია. შედეგად, ბანკი აღიარებს საგადასახადო დავალიანებას იმის საფუძველზე, თუ რამდენად გამოიწვევს დამატებით გადასახადებს და პროცენტებს. ეს საგადასახადო დავალიანება აღიარებულია მაშინ, როდესაც მიუხედავად ბანკის რწმენისა, რომ მისი საგადასახადო მდგომარეობა მოწესრიგებულია, ბანკი თვლის რომ სავარაუდოდ, გარკვეული საკითხები მაინც გახდება სადავო საგადასახადო ორგანოების მიერ განხილვის დროს.

5 წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

ბანკის საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი არის შემდეგი:

	2021	2020	2019
საპროცენტო შემოსავალი			
ფინანსური აქტივები შეფასებული ამორტიზირებული ღირებულებით მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	20,421	17,230	14,207
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	967	503	1,163
სხვა სრული შემოსავლები საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	977	1,655	1,633
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	22,365	19,388	17,003
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	(1,952)	(2,663)	(2,301)
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	(1,643)	(910)	(1,306)
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	(1,057)	(630)	(935)
საპროცენტო ხარჯი	(4,652)	(4,203)	(4,542)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	17,713	15,185	12,461

6 წმინდა საკომისიო შემოსავალი

ბანკის საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯები არის შემდეგი:

	2021	2020	2019
საკომისიო შემოსავალი			
საკომისიო გარანტიებიდან	2,494	2,189	1,706
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	415	366	341
საბარათე ოპერაციები	484	270	438
სხვა ოპერაციები	21	21	74
სულ საკომისიო შემოსავალი	3,414	2,846	2,559
საკომისიო ხარჯი			
საბარათე ოპერაციები	(1,070)	(685)	(757)
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(453)	(294)	(312)
სხვა ოპერაციები	(171)	(76)	(80)
სულ საკომისიო ხარჯი	(1,694)	(1,055)	(1,149)
სულ წმინდა საკომისიო მოგება	1,720	1,791	1,410

ბანკი იყენებს პრაქტიკულ მიზანშეწონილობას ფასს 15-ის 121-ე პარაგრაფის შესაბამისად და არ ასახავს განმარტებით შენიშვნაში ინფორმაციას დარჩენილ შესასრულებელ ვალდებულებებზე, რომლებსაც აქვს საწყისი მოსალოდნელი ხანგრძლივობა ერთი წლის ან ნაკლები ვადით.

7 საკრედიტო ზარალის ხარჯი ფინანსურ აქტივებზე

ქვემოთ მითითებული ცხრილი ასახავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯს (ცვლილებას) ფინანსურ ინტერუმენტებზე ასახული 2021 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში:

შენიშვნები		ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	12	3	-	-	3
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	14	(154)	3	249	98
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	15	(71)	-	-	(71)
ფინანსური გარანტიები		26	-	-	26
სულ საკრედიტო ზარალი		(196)	3	249	56

ქვემოთ მითითებული ცხრილი ასახავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯს (ცვლილებას) ფინანსურ ინტერუმენტებზე ასახული 2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში:

შენიშვნები		ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	14	366	9	(137)	238
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	15	(82)	-	-	(82)
ფინანსური გარანტიები		98	-	-	98
სულ საკრედიტო ზარალი		382	9	(137)	254

ქვემოთ მითითებული ცხრილი ასახავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯს (ცვლილებას) ფინანსურ ინტერუმენტებზე ასახული 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში:

შენიშვნები		ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	12	1	-	-	1
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	14	24	(48)	59	35
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	15	115	-	-	115
ფინანსური გარანტიები		59	-	-	59
სულ საკრედიტო ზარალი		199	(48)	59	210

8 პერსონალის ხარჯი

ბანკის პერსონალის ხარჯები არის შემდეგი:

	2021	2020	2019
ხელფასები და პრემიები	4,578	4,558	4,202
სხვა საკომპენსაციო თანხები	289	292	353
	4,867	4,850	4,555

2021 წელს ბანკში დასაქმებულ პირთა საშუალო რაოდენობა იყო 65 (2020: 64; 2019: 69).

სს „იმზანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

9 სხვა ხარჯები

ბანკის სხვა ხარჯები არის შემდეგი:

	2021	2020	2019
ცვეთა და ამორტიზაცია	1,281	1,269	1,286
როიალტი	695	549	92
საკომუნიკაციო და საინფორმაციო მომსახურება*	662	53	46
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება	130	81	49
საოპერაციო იჯარა	127	-	-
პროფესიული მომსახურების ხარჯები	119	114	158
დაზღვევის ხარჯები	110	112	10
წარმომადგენლობითი ხარჯი	110	32	75
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	90	94	134
მოგზაურობის ხარჯები	60	30	113
კომუნალური ხარჯები	54	46	46
ჯარიმების საფასური	22	-	218
გადასახადები, მოგების გადასახადი გარდა	21	7	10
დაბალი ღირებულების აქტივების იჯარასთან დაკავშირებული ხარჯები	17	14	17
საოფისე მარაგები	17	10	16
სარეკლამო და მარკეტინგული მომსახურება	3	5	-
სხვა	378	230	278
	<u>3,896</u>	<u>2,646</u>	<u>2,548</u>

ბანკის აუდიტორის ანაზღაურება ბანკის 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტისთვის შეადგენდა 61 ათას ლარს (2020: 63 ათასი ლარი, 2019: 75 ათასი ლარი) (დღგ-ს გარეშე).

* 2021 წელს საკომუნიკაციო და საინფორმაციო სერვისების ანგარიში გაიზარდა ISNET-თან შეთანხმების გამო, რომელიც უზრუნველყოფს დისტანციურ დახმარებას ელექტრონულ საკომუნიკაციო სერვისებთან დაკავშირებით (2021: 558 ათასი ლარი; 2020: 0; 2019: 0)

10 დაბეგვრა

2016 წლის ივნისში საქართველოს საგადასახადო კანონში ცვლილებები შევიდა მოგების გადასახადთან დაკავშირებით. ცვლილებები ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან და გავრცელდა საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, რომლებსთვისაც ძალაში შესვლის თარიღი თავდაპირველად 2019 წლის 1 იანვრით განისაზღვრა. ხუთ მათგან ბანკებისთვის ცვლილებების ძალაში შესვლის თარიღმა 2023 წლის იანვრამდე გადაიწია. ახალი ნორმატიული აქტის თანახმად, მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით განაწილებული მოგება, და არა არსებული ნორმატიული აქტების შესაბამისად მიღებული მოგება. დივიდენდების განაწილებაზე გადასახდელი გადასახადის ოდენობა იანგარიშება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. კომპანიებს უფლება ექნებათ ჩაითვალოს 2008-2016 წლებში მიღებული მოგებიდან განაწილებულ დივიდენდებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ვალდებულება, არსებული ნორმატიული აქტების მიხედვით შესაბამისი პერიოდისთვის გადახდილი მოგების გადასახადის ოდენობით. დივიდენდების განაწილება საქართველოს რეზიდენტ კომპანიებს შორის არ არის მოგების გადასახადით დაბეგვრის საგანი.

2016 წლის თავდაპირველი ცვლილებების ამოქმედების შემდეგ, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ხელახლა შეაფასა 2019 წლის 1 იანვრის შემდგომ დაწყებული პერიოდისთვის. ბასს 12-ის „მოგების გადასახადების“ თანახმად, ბანკმა გაუნაწილებელი მოგებისთვის გამოიყენა 0%-იანი საგადასახადო განაკვეთი იმ აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში, რომელთა რეალიზაცია ან გასტუმრება მოსალოდნელია ახალი ცვლილების მოქმედების პერიოდებში.

ბოლო ცვლილების ძალაში შესვლის შემდეგ ბანკმა გადაიანგარიშა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და შესაბამისად აღიარა გადავადებული საგადასახადო ხარჯი 2021 წლის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

10 დაბეგვრა (გაგრძელება)

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს:

	2021	2020	2019
მიმდინარე წლის საგადასახადო ხარჯი	(1,824)	(218)	(987)
გადავადებული საგადასახადო სარგებელი/(ხარჯი) დროებითი სხვაობების წარმოქმნისა და შემობრუნების გამო მომდევნო პერიოდზე გადატანილი საგადასახადო ზარალის ჩამოწერა	198	(160)	(407)
სულ მოგების გადასახადის ხარჯი	(1,626)	(378)	(1,394)

2021 წელს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადის მოქმედი განაკვეთი იყო 15% (2020 წ.:15%, 2019 წ.: 15%).

ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის შეჯერება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის:

	2021	2020	2019
მოგება დაბეგვრამდე	12,207	10,102	7,457
მოგების გადასახადი მოქმედი საგადასახადო განაკვეთის შემთხვევაში (15%)	(1,831)	(1,515)	(1,119)
შემოსავალი, რომელიც დაბეგვრას არ ექვემდებარება და სხვა განსხვავებები	143	1,137	712
	(198)	(378)	(407)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები

დროებითი განსხვავებების მოძრაობები 2021 წლის 31 დეკემბრის დასასრულისათვის, 2020 და 2019 წლებისათვის წარმოდგენილია შემდგენიარად:

	ნაშთი 1 იანვარი	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	ნაშთი 31 დეკემბერი
	2021	ზარალში	შემოსავალში	2021
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური და გამოყენების უფლების მქონე აქტივები	(299)	(53)	-	(352)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(807)	259	-	(548)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(87)	(19)	64	(42)
სხვა ვალდებულებები	(71)	11	-	(60)
წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები)/აქტივები	(1,264)	198	64	(1,002)

	ნაშთი 1 იანვარი	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	ნაშთი 31 დეკემბერი
	2020	ზარალში	შემოსავალში	2020
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური და გამოყენების უფლების მქონე აქტივები	(323)	24	-	(299)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(654)	(153)	-	(807)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	49	(45)	(91)	(87)
სხვა ვალდებულებები	(85)	14	-	(71)
წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები)/აქტივები	(1,013)	(160)	(91)	(1,264)

10 დაბეგვრა (გაგრძელება)

	ნაშთი 1 იანვარი	ადიარებული მოგებაში ან ზარალში	ადიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	ნაშთი 31 დეკემბერი
	2019	ზარალში	შემოსავალში	2019
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური და გამოყენების უფლების მქონე აქტივები მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(102)	(221)	-	(323)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(581)	(73)	-	(654)
სხვა ვალდებულებები	88	(81)	42	49
სხვა ვალდებულებები	(54)	(31)	-	(85)
წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები)/აქტივები	(649)	(406)	42	(1,013)

11 ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის დეკემბრის და 2019 წლის დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2021	2020	2019
ნაღდი ფული სალაროში	2,974	3,167	2,752
ფულის ეკვივალენტები			
საკორესპოდენტო ანგარიშები სებ-ში	19,477	16,181	498
“ნოსტრო“ ანგარიშები სხვა ბანკებში	7,180	5,676	39,734
ვადიანი დეპოზიტები სებ-ში	18,204	3,203	1,400
ვადიანი დეპოზიტები სხვა ბანკებში	4,204	4,260	12,630
გამოკლებული-გაუფასურების ზარალი	(1)	(2)	(1)
სულ ფულის ეკვივალენტები	49,064	29,318	54,261
სულ ნაღდი ფული სალაროში და ფულის ეკვივალენტები	52,038	32,485	57,013

ფული და ფულის ეკვივალენტების მთლიანი ღირებულება კლასიფიცირებულია ეტაპ 1 ად. მიმდინარე წლის განმავლობაში მნიშვნელოვანი ცვლილებები არ განხორციელებულა ECL-ში.

2021 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკს ფულადი სახსრები აქვს განთავსებული ერთ ბანკში (2020: ერთი ბანკი; 2019: ერთი ბანკი) საბალანსო ღირებულებით, რომელიც ინდივიდუალურად აღემატება კაპიტალის 10%-ს. ამ ნაშთის მთლიანი ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის არის 37,677 ათასი ლარი (2020: 19,381 ათასი ლარი; 2019: 38,190 ათასი ლარი).

საკორესპოდენტო ანგარიშების საკრედიტო რეიტინგი და განთავსება სხვა ბანკებში, რომელთა თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე ნაკლებია, შემდეგია:

	2021	2020	2019
BB	37,681	19,381	1,898
BB-	5,995	5,462	38,546
B+	4,261	40	9,645
შეფასების გარეშე	1,127	4,435	4,172
სულ	49,064	29,318	54,261

წინამდებარე ცხრილი მოიცავს Fitch Ratings-ის საერთაშორისო სააგენტოების რეიტინგებს.

12 მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის დეკემბრის და 2019 წლის დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

12 მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ (გაგრძელება)

	2021	2020	2019
ერთ წელზე ნაკლები სახელშეკრულებო ვადით	8,751	9,193	1,630
მოსალოდენლი საკრედიტო ზარალი	(6)	(3)	(3)
მთლიანი მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	8,745	9,190	1,627

CI-დან გადასახდელი ECL-ის გაზომვის მიზნით შედის პირველ სტადიაში. ECL აღიარებული ბანკებიდან გადასახდელი თანხებისთვის 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 3 ათასი ლარი და ECL-ში მნიშვნელოვან მომრაობები არ ყოფილა წლის განმავლობაში (შენიშვნა 7).

საკრედიტო რეიტინგი მოთხოვნების საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ:

	2021	2020	2019
BB	-	8,645	-
B+	5,286	545	1,627
B	3,459	-	-
	8,745	9,190	1,627

წინამდებარე ცხრილი მოიცავს Fitch Ratings-ის საერთაშორისო სააგენტოების რეიტინგებს.

13 სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო სალაროს ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში („სებ“) წარმოადგენს სებ-ში განთავსებულ თანხებს. რეზიდენტ საფინანსო ინსტიტუტებს მოეთხოვებათ ეროვნული ბანკის მოთხოვნის შესაბამისად, საპროცენტო შემოსავლის მომტან აქტივებზე, შეინარჩუნონ სავალდებულო რეზერვი, რომლის ოდენობა დამოკიდებულია ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდული თანხების ოდენობაზე. ბანკის მხრიდან აღნიშნული სადეპოზიტო თანხების ამოღების შესაძლებლობა შეზღუდულია კანონმდებლობით.

	2021	2020	2019
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	38,427	36,217	24,609
	38,427	36,217	24,609

14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის დეკემბრის და 2019 წლის დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2021	2020	2019
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები			
კორპორატიული სესხები	234,548	207,908	128,516
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	19,849	22,627	18,594
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	254,397	230,535	147,110
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები			
იპოთეკური სესხები	2,946	4,186	5,619
სამომხმარებლო სესხები	3,833	3,286	3,505
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	6,779	7,472	9,124
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	261,176	238,007	156,234
გამოკლებული- გაუფასურების რეზერვი	(1,150)	(1,052)	(814)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	260,026	236,955	155,420

(ა) მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზირებული ღირებულებით

შემდეგი ცხრილი მოიცავს ინფორმაციას საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ამორტიზირებული ღირებულებით მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ცვლილების შესახებ საანგარიშგებო წლის დასაწყისსა და დასასრულს შორის. ქვემოთ მოცემულია ცხრილის ძირითადი მიმართულებები:

14 მომხმარებელზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

- ▶ ტრანსფერები 1-ლ, მე-2 და მე-3 ეტაპებს შორის საკრედიტო რისკების ნაშთების მნიშვნელოვნად გაზრდის ან შემცირების გამო ან კრედიტ-გაუფასურების წარმოქმნის პერიოდის განმავლობაში, და შედეგობრივი „აღმავლა“ ან „დაღმავლა“ 12 თვის პერიოდში და სამუდამო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი;
- ▶ ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები გვამლევს ინფორმაციას პერიოდის განმავლობაში მთლიანი სესხებსა და მაკორესპოდენტირებელი სესხების გაუფასურების ზარალის შესახებ, თუმცა არ მოიცავს თანხებს, რომლებიც გაიცა და გადახდილ იქნა პერიოდის განმავლობაში და გაიცა არსებული სესხის რეფინანსირებისთვის.
- ▶ პერიოდის განმავლობაში გაუქმებული ხაზი მიემართება სესხების საწყის ნაშთებს, რომლებიც გადახდილ იქნა პერიოდის განმავლობაში.
- ▶ აქტივების უცხოური გაცვლითი ტრანსლაციები აღნიშნული უცხოურ ვალუტაში.
- ▶ წმინდა ხელახალი გაზომვა ეტაპების ტრანსფერების და სარისკო პარამეტრების ცვლილების გამო, მიესადაგება ეტაპებს შორის დაყოვნების ტრანსფერის ან, სამომავლო პერსპექტივით, რისკის პარამეტრების ცვლილების შედეგად განხორციელებულ მოძრაობებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში.

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში კორპორატიული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

კორპორატიული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	206,043	-	1,865	207,908
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	165,181	-	-	165,181
გადახდილი აქტივები	(133,637)	-	-	(133,637)
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(4,802)	-	(102)	(4,904)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>232,785</u>	<u>-</u>	<u>1,763</u>	<u>234,548</u>

კორპორატიული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(571)	-	(37)	(608)
გადახდილი აქტივები	(274)	-	-	(274)
გადახდილი აქტივები	256	-	37	293
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	184	-	-	184
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>(405)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(405)</u>

მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი კორპორატიულ დაკრედიტებასთან დაკავშირებით 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში შემდეგია:

კორპორატიული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	126,883	-	1,632	128,515
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	162,268	-	-	162,268
გადახდილი აქტივები	(88,200)	-	-	(88,200)
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	5,092	-	233	5,325
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>206,043</u>	<u>-</u>	<u>1,865</u>	<u>207,908</u>

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

14 მომხმარებელზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

კორპორატიული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(212)	-	-	(212)
შექმნილი ან შექმნილი ახალი აქტივები	(516)	-	-	(516)
გადახდილი აქტივები	223	-	-	223
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	(66)	-	(37)	(103)
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(571)	-	(37)	(608)

მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი ECL ცვლილებების ანალიზი კორპორატიულ დაკრედიტებასთან დაკავშირებით 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში შემდეგია:

კორპორატიული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	130,484	1,526	-	132,010
შექმნილი ან შექმნილი ახალი აქტივები	89,498	-	-	89,498
გადახდილი აქტივები	(94,617)	(3)	-	(94,620)
ტრანსფერი 3 ეტაპზე	-	(1,523)	1,523	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	1,519	-	109	1,628
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>126,884</u>	<u>-</u>	<u>1,632</u>	<u>128,516</u>
კორპორატიული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(175)	-	-	(175)
შექმნილი ან შექმნილი ახალი აქტივები	(178)	-	-	(178)
გადახდილი აქტივები	167	-	-	167
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	(26)	-	-	(26)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>(212)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(212)</u>

2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტებასთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი ECL ცვლილებების ანალიზი ასეთია:

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	20,422	39	2,166	22,627
შექმნილი ან შექმნილი ახალი აქტივები	10,441	-	268	10,709
გადახდილი აქტივები	(12,521)	(39)	(818)	(13,378)
ტრანსფერი მე-2 ეტაპზე	-	520	(520)	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(78)	(28)	(3)	(109)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>18,264</u>	<u>492</u>	<u>1,093</u>	<u>19,849</u>
მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(21)	(15)	(103)	(139)
შექმნილი ან შექმნილი ახალი აქტივები	(30)	-	(141)	(171)
გადახდილი აქტივები	15	-	71	86
ტრანსფერი მე-2 ეტაპზე	-	15	(15)	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	3	(15)	(16)	(28)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>(33)</u>	<u>(15)</u>	<u>(204)</u>	<u>(252)</u>

სს „იმზანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

14 მომხმარებელზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი ECL ცვლილებების ანალიზი მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტებასთან დაკავშირებით 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში შემდეგია:

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	15,236	-	3,358	18,594
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	17,340	39	1,710	19,089
გადახდილი აქტივები	(12,565)	-	(2,915)	(15,480)
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	411	-	13	424
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>20,422</u>	<u>39</u>	<u>2,166</u>	<u>22,627</u>

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(26)	-	(230)	(256)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(19)	(15)	(56)	(90)
გადახდილი აქტივები	22	-	182	204
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	2	-	1	3
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>(21)</u>	<u>(15)</u>	<u>(103)</u>	<u>(139)</u>

მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი ECL ცვლილებების ანალიზი მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტებასთან დაკავშირებით 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში შემდეგია:

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	9,467	463	2,550	12,480
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	13,839	-	1,174	15,013
გადახდილი აქტივები	(8,227)	(351)	(372)	(8,950)
ტრანსფერი 1 ეტაპზე	112	(112)	-	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	45	-	6	51
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>15,236</u>	<u>-</u>	<u>3,358</u>	<u>18,594</u>
მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(27)	(46)	(240)	(313)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(23)	-	(74)	(97)
გადახდილი აქტივები	23	44	17	84
ტრანსფერი მე-2 ეტაპზე	(2)	2	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	3	-	67	70
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>(26)</u>	<u>-</u>	<u>(230)</u>	<u>(256)</u>

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

14 მომხმარებელზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში იპოთეკური სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,773	144	1,269	4,186
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	775	-	133	908
გადახდილი აქტივები	(1,626)	(100)	(373)	(2,099)
ტრანსფერი 1 ეტაპზე	810	(44)	(766)	-
ტრანსფერი 3 ეტაპზე	(114)	-	114	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(41)	-	(8)	(49)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>2,577</u>	<u>-</u>	<u>369</u>	<u>2,946</u>

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(27)	-	(13)	(40)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(19)	-	-	(19)
გადახდილი აქტივები	26	-	-	26
ტრანსფერი 1 ეტაპზე	1	-	(1)	-
ტრანსფერი 3 ეტაპზე	(7)	-	7	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	18	-	(117)	(99)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>(8)</u>	<u>-</u>	<u>(124)</u>	<u>(132)</u>

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში იპოთეკური სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	5,175	156	288	5,619
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	555	65	731	1,351
გადახდილი აქტივები	(2,901)	(27)	(33)	(2,961)
ტრანსფერი 1 ეტაპზე	93	(93)	-	-
ტრანსფერი 2 ეტაპზე	(38)	38	-	-
ტრანსფერი 3 ეტაპზე	(246)	(5)	251	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	135	10	32	177
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>2,773</u>	<u>144</u>	<u>1,269</u>	<u>4,186</u>

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(14)	(1)	(8)	(23)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(28)	-	(6)	(34)
გადახდილი აქტივები	12	-	2	14
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	3	-	-	3
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>(27)</u>	<u>(1)</u>	<u>(12)</u>	<u>(40)</u>

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

14 მომხმარებელზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში იპოთეკური სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხმარებელი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	8,634	18	215	8,867
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	1,092	-	-	1,092
გადახდილი აქტივები	(4,467)	(18)	(58)	(4,543)
ტრანსფერი 2 ეტაპზე	(153)	153	-	-
ტრანსფერი 3 ეტაპზე	(118)	-	118	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	187	3	13	203
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,175	156	288	5,619

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(14)	-	-	(14)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(7)	1	-	(6)
გადახდილი აქტივები	5	-	-	5
ტრანსფერი 1 ეტაპზე	1	(1)	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	1	(1)	(7)	(7)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(14)	(1)	(7)	(22)

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხმარებელი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,628	64	594	3,286
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	2,185	6	20	2,211
გადახდილი აქტივები	(1,411)	(13)	(148)	(1,572)
ტრანსფერი 1 ეტაპზე	82	(51)	(31)	-
ტრანსფერი 3 ეტაპზე	(3)	-	3	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(91)	-	(1)	(92)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,390	6	437	3,833

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(22)	-	(243)	(265)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(50)	(3)	-	(53)
გადახდილი აქტივები	29	-	24	53
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	7	-	(103)	(96)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(36)	(3)	(322)	(361)

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

14 მომხმარებელზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხმარებელი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,705	77	723	3,505
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	1,319	64	147	1,530
გადახდილი აქტივები	(1,485)	(69)	(363)	(1,917)
ტრანსფერი 3 ეტაპზე	(77)	(8)	85	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	166	-	2	168
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>2,628</u>	<u>64</u>	<u>594</u>	<u>3,286</u>

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(21)	(10)	(293)	(324)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(24)	-	(39)	(63)
გადახდილი აქტივები	31	13	60	104
ტრანსფერი 3 ეტაპზე	(14)	(3)	17	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	6	-	12	18
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>(22)</u>	<u>-</u>	<u>(243)</u>	<u>(265)</u>

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხმარებელი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი1	ეტაპი2	ეტაპი3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	3,078	195	619	3,892
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	1,607	41	91	1,739
გადახდილი აქტივები	(1,890)	(122)	(129)	(2,141)
ტრანსფერი 1 ეტაპზე	18	(18)	-	-
ტრანსფერი 2 ეტაპზე	(29)	29	-	-
ტრანსფერი 3 ეტაპზე	(87)	(50)	137	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	8	2	5	15
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>2,705</u>	<u>77</u>	<u>723</u>	<u>3,505</u>

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(30)	(33)	(212)	(275)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(20)	(1)	(101)	(122)
გადახდილი აქტივები	15	16	107	138
ტრანსფერი 1 ეტაპზე	9	-	(9)	-
ტრანსფერი 2 ეტაპზე	(3)	12	(9)	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	8	(4)	(69)	(65)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>(21)</u>	<u>(10)</u>	<u>(293)</u>	<u>(324)</u>

საკრედიტო ზარალის რეზერვი პერიოდში აღიარებულ მომხმარებელზე გაცემული სესხებისა და ავანსებისთვის ფორმირებულია სხვადასხვა ფაქტორებით, დეტალები მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე მოცემულია მე-7 შენიშვნაში.

14 მომხმარებელზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

(ბ) მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

ბანკი მუშაობს საკუთარი შიდა შეფასების სისტემის განხორციელებაზე, რომელიც განსაზღვრავს საკრედიტო რისკის კატეგორიას რამდენიმე ფაქტორიდან გამომდინარე, რაც გავლენას მოახდენს მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ხარისხსზე ბიზნეს სეგმენტების მიხედვით. აღნიშნული შიდა შეფასების სისტემის დანერგვამდე, ბანკი სასესხო პოტენციალს აკონტროლებს ყოველდღიურად ვადაგადაცილების ოთხი პერიოდის მიხედვით და ასეთი ანალიზის შედეგად მიღებული მიღებული ინფორმაციის მიხედვით, გეგმავს შესაბამის მოქმედებებს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხები საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
კორპორატიული სესხები	232,785	-	1,763	234,548
ვადაგადაუცილებელი	232,785	-	-	232,785
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	1,763	1,763
მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები	18,264	492	1,093	19,849
ვადაგადაუცილებელი	18,264	492	320	19,076
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე მეტი და 90 დღეზე ნაკლები ხნით	-	-	670	670
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	103	103
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	251,049	492	2,856	254,397
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
იპოთეკური სესხები	2,577	-	369	2,946
ვადაგადაუცილებელი	2,565	-	255	2,820
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე ნაკლები ხნით	12	-	85	97
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	29	29
სამომხმარებლო სესხები	3,390	6	437	3,833
ვადაგადაუცილებელი	3,390	-	167	3,557
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე მეტი და 90 დღეზე ნაკლები ხნით	-	6	11	17
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	259	259
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	5,967	6	806	6,779
სულ მთლიანი მომხმარებლებზე	257,016	498	3,662	261,176

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

14 მომხმარებელზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხები საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
კორპორატიული სესხები	206,043	-	1,865	207,908
ვადაგადაუცილებელი	206,043	-	-	206,043
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	1,865	1,865
მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები	20,422	39	2,166	22,627
ვადაგადაუცილებელი	20,377	39	1,711	22,127
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე ნაკლები ხნით	45	-	-	45
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	455	455
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	226,465	39	4,031	230,535
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
იპოთეკური სესხები	2,773	144	1,269	4,186
ვადაგადაუცილებელი	2,345	34	1,104	3,483
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე ნაკლები ხნით	428	-	-	428
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე მეტი და 90 დღეზე ნაკლები ხნით	-	110	-	110
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	165	165
სამომხმარებლო სესხები	2,628	64	594	3,286
ვადაგადაუცილებელი	2,505	64	271	2,841
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე ნაკლები ხნით	123	-	28	151
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე მეტი და 90 დღეზე ნაკლები ხნით	-	-	17	17
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	277	277
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	5,401	208	1,863	7,472
მთლიანი მომხმარებლებზე	231,866	247	5,894	238,007

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხები საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
კორპორატიული სესხები	126,884	-	1,632	128,516
ვადაგადაუცილებელი	126,884	-	-	126,884
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	1,632	1,632
მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები	15,236	-	3,358	18,594
ვადაგადაუცილებელი	15,236	-	1,174	16,410
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	2,184	2,184
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	142,120	-	4,990	147,110
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
იპოთეკური სესხები	5,175	156	288	5,619
ვადაგადაუცილებელი	4,804	-	155	4,959
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე ნაკლები ხნით	371	-	-	371
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე მეტი და 90 დღეზე ნაკლები ხნით	-	156	-	156
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	133	133
სამომხმარებლო სესხები	2,705	77	723	3,505

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

14 მომხმარებელზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ვადაგადაუცილებელი	2,669	29	376	3,074
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე ნაკლები ხნით	36	-	6	42
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე მეტი და 90 დღეზე ნაკლები ხნით	-	48	-	48
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	341	341
სულ ფიქსურ პირებზე გაცემული სესხები	7,880	233	1,011	9,124
სულ მთლიანი მომხმარებლებზე	150,000	233	6,001	156,234

(გ) უზრუნველყოფის საგნისა და სხვა საკრედიტო გაუმჯობესების ანალიზი

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპები არის შემდეგი:

- ▶ კომერციული სესხებისთვის – უძრავი ქონება, სასაქონლო მატერიალური მარაგები, სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, მოძრავი ქონება, თავდებობა;
- ▶ ფიზიკური პირების სესხებისთვის – საცხოვრებელი ფართის იპოთეკა, მოძრავი ქონება და თავდებობა;

ცხრილში წარმოდგენილია მფლობელობაში არსებული უზრუნველყოფის საგნის ამჟამინდელი სამართლიანი ღირებულებებისა და საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივების (მე-3 ეტაპი) საკრედიტო ხარისხის გაუმჯობესების საშუალებების ანალიზი. უზრუნველყოფის დონიდან გამომდინარე, მე-3 ეტაპის ზოგიერთ დავალიანებაზე შეიძლება არ იყოს ინდივიდუალურად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, როდესაც უზრუნველყოფის საგნის მოსალოდნელი ღირებულება დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგებზე უფრო მაღალია, მაშინაც კი, თუ უზრუნველყოფის საგნის სამომავლო ღირებულების პროგნოზირება ხდება სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარის საფუძველზე. თუმცა, მე-3 ეტაპის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი შეიძლება უფრო მაღალი იყოს, ვიდრე ქვემოთ ნაჩვენებია წმინდა დავალიანება, როდესაც სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარის გამოყენებით შეფასებული უზრუნველყოფის საგნის სამომავლო ღირებულების შემცირება მოსალოდნელია.

	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება საბაზრო სცენარის მიხედვით						
	საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა	უძრავი ქონება	სხვა*	უზრუნველყოფის საგნის ნამეტი	მთლიანი უზრუნველყოფა	რისკის ნეტო ოდენობა	შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
31 დეკემბერი 2021	3,662	10,087	3,021	(9,751)	3,357	305	650
კორპორატიული სესხები	1,763	3,943	1,763	(3,943)	1,763	-	-
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	1,093	4,708	1,083	(4,722)	1,069	24	204
იპოთეკური სესხები	369	850	-	(488)	362	7	124
სამომხმარებლო სესხები	437	586	175	(598)	163	274	322

* სატრანსპორტო საშუალებები, თავდებობა, მანქანა-დანადგარები, სხვა ძირითადი საშუალებები, სასაქონლო-მატერიალური მარაგები და სავაჭრო დებიტორული დავალიანება.

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

14 მომხმარებელზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება საბაზრო სცენარის მიხედვით						შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
	საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა	უმრავი ქონება	სხვა*	უზრუნველყოფის საგნის ნამეტი	მთლიანი უზრუნველყოფა	რისკის ნეტო ოდენობა	
31 დეკემბერი 2020	5,894	16,168	3,979	(14,635)	5,512	382	395
კორპორატიული სესხები	1,865	5,902	1,865	(5,902)	1,865	-	37
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	2,166	6,615	1,876	(6,398)	2,093	73	103
იპოთეკური სესხები	1,269	2,361	-	(1,110)	1,251	18	12
სამომხმარებლო სესხები	594	1,290	238	(1,225)	303	291	243

* სატრანსპორტო საშუალებები, თავდებობა, მანქანა-დანადგარები, სხვა ძირითადი საშუალებები, სასაქონლო-მატერიალური მარაგები და სავაჭრო დებიტორული დავალიანება.

	უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება საბაზრო სცენარის მიხედვით						შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
	საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა	უმრავი ქონება	სხვა*	უზრუნველყოფის საგნის ნამეტი	მთლიანი უზრუნველყოფა	რისკის ნეტო ოდენობა	
31 დეკემბერი 2019	6,001	11,491	5,029	(10,855)	5,665	335	530
კორპორატიული სესხები	1,632	2,810	1,632	(2,810)	1,632	-	-
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	3,358	7,297	3,137	(7,083)	3,351	6	230
იპოთეკური სესხები	288	540	33	(285)	288	-	7
სამომხმარებლო სესხები	723	844	227	(677)	394	329	293

* სატრანსპორტო საშუალებები, თავდებობა, მანქანა-დანადგარები, სხვა ძირითადი საშუალებები, სასაქონლო-მატერიალური მარაგები და სავაჭრო დებიტორული დავალიანება.

ცხრილში მოცემულია იმ სესხების საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომლებზეც არ აღიარებულა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უზრუნველყოფის საგნის არსებობის გამო:

იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	<u>2021</u>
კორპორატიული სესხები	46,287
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	<u>8,121</u>
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	<u>54,408</u>
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	
იპოთეკური სესხები	666
სამომხმარებლო სესხები	<u>1,928</u>
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	<u>2,594</u>
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	<u><u>57,002</u></u>

ცხრილში მოცემულია იმ სესხების საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომლებზეც არ აღიარებულა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უზრუნველყოფის საგნის არსებობის გამო:

სს „იმზანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

14 მომხმარებელზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	<u>2020</u>
კორპორატიული სესხები	6,810
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	<u>5,856</u>
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	<u>12,666</u>
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	
იპოთეკური სესხები	2,229
სამომხმარებლო სესხები	<u>1,803</u>
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	<u>4,032</u>
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	<u><u>16,698</u></u>

ცხრილში მოცემულია იმ სესხების საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომლებზეც არ აღიარებულა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უზრუნველყოფის საგნის არსებობის გამო:

იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	<u>2019</u>
კორპორატიული სესხები	29,398
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	<u>6,630</u>
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	<u>36,028</u>
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	
იპოთეკური სესხები	3,160
სამომხმარებლო სესხები	<u>1,098</u>
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	<u>4,258</u>
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	<u><u>40,286</u></u>

(დ) სასესხო პორტფელის დარგობრივი და გეოგრაფიული ანალიზი

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს სესხებს, რომლებიც გაიცა საქართველოს ეკონომიკის შემდეგ დარგებში მოქმედ მომხმარებლებზე:

	<u>2021</u>		<u>2020</u>		<u>2019</u>	
ენერგეტიკა	47,300	18%	31,074	13%	18,458	12%
მშენებლობა და მიწის მოწყობა	42,521	16%	40,220	17%	24,307	16%
ფინანსური ინსტიტუტები	40,425	15%	33,183	14%	25,806	17%
სამომხმარებლო საქონელი	27,161	10%	27,756	12%	23,806	15%
სხვა სექტორები	21,718	8%	19,459	8%	4,253	3%
მომსახურება	20,748	8%	23,105	10%	8,364	5%
სასტუმროების, რესტორნების ბიზნესი და ტურიზმი	19,005	7%	20,472	9%	9,842	6%
ტანსაცმლის, ფეხსაცმლის და საფეიქრო ნაწარმის წარმოება და ვაჭრობა	13,168	5%	10,600	4%	6,077	4%
უმრავი ქონების მართვა	13,130	5%	18,453	8%	15,264	10%
ჯანდაცვა	8,052	3%	5,043	2%	5,003	3%
ტელეკომუნიკაცია	1,169	0%	1,151	0%	1,168	1%
სოფლის მეურნეობა	-	0%	19	0%	4,762	3%
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	<u>6,779</u>	<u>3%</u>	<u>7,472</u>	<u>3%</u>	<u>9,124</u>	<u>6%</u>
					100	
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	261,176	100%	238,007	100%	156,234	%
გამოკლებული - გაუფასურების რეზერვი	<u>(1,150)</u>		<u>(1,052)</u>		<u>(814)</u>	
სულ მომხმარებლებზე გაცემული წმინდა სესხები	<u><u>260,026</u></u>		<u><u>236,955</u></u>		<u><u>155,420</u></u>	

14 მომხმარებელზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

(ე) სულ მომხმარებლებზე გაცემული წმინდა სესხები

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს შვიდ მსესხებელზე ან ერთმანეთთან დაკავშირებულ მსესხებლების ჯგუფზე გაცემული სესხები (2020 წელი.: ათი 2019 წელი.: ხუთი), რომელთაგან თითოეულის საბალანსო ღირებულება საკუთარი კაპიტალის 10%-ს აღემატება. ამ სესხების მთლიანი ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 85,630 ათასი ლარი (2020 წელი.: 116,435 ათასი ლარი; 2019 წელი.: 54, 261 ათასი ლარი;).

(ვ) სესხის დაფარვის ვადები

სასესხო პორტფელის დაფარვის ვადა წარმოდგენილია 22-ე განმარტებით შენიშვნაში, რომელიც ასახავს დარჩენილ ვადას საანგარიშგებო თარიღიდან სესხების ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ დაფარვის თარიღამდე. ბანკის მიერ გაცემული სესხების მოკლევადიანი ხასიათის გამო, სავარაუდოდ, დაფარვის თარიღისთვის ბევრი სესხი განახლდება. შესაბამისად, სასესხო პორტფელის ეფექტური ვადა ხელშეკრულებით შეთანხმებულზე უფრო ხანგრძლივი შეიძლება იყოს.

(ზ) შეცვლილი და რესტრუქტურული სესხები

ბანკი აუქმებს ფინანსურ აქტებს, როგორცაა მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, როდესაც ხელშეკრულების პირობები ხელახალი განხილვის საგანი ხდება იმდენად, რომ, ფაქტობრივად, გარდაიქმნება ახალ სესხად, ცვლილებები კი აღიარებულია, როგორც გაუქმების მოგება ან ზარალი, იმ შემთხვევაში თუ გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირებულია, როგორც 1-ლი ეტაპი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვის მიზნებისათვის.

თუ მოდიფიკაცია არ არის ასახული არსებითად განსხვავებულ ფულადი ნაკადების მოძრაობაში, მოდიფიკაცია არ მთავრდება აღიარების გაუქმებით. ფულადი ნაკადების მოძრაობაში, ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთამდე დისკონტირების მიმართ განხორციელებული ცვლილების საფუძველზე, ბანკი ასახავს მოდიფიკაციის შედეგად მიღებულ მოგებას ან ზარალს, იმ დაშვებით, რომ გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული.

2021 წლის განმავლობაში, ბანკმა გარკვეულ კორპორატიულ და სავაჭრო სესხებთან მიმართებით შეცვალა პირობები, მათ შორის ანაზღაურებადი შვებულების მიდგომები, რაც გამოიწვია კოვიდ-19 პანდემიის შედეგების გამო მთავრობის მიერ განხორციელებულმა ცვლილებებმა. ბანკმა მიიჩნია, რომ ეს ცვლილებები იყო არაარსებითი.

15 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები 31 დეკემბრისთვის მოიცავს შემდეგს:

	2021	2020	2019
სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით			
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	8,296	7,485	21,868
თურქეთის რესპუბლიკის სახაზინო ობლიგაციები	<u>6,163</u>	<u>10,553</u>	<u>11,836</u>
სულ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	<u>14,459</u>	<u>18,038</u>	<u>33,704</u>

ყველა ფასიანი ქაღალდი 1-ელ ეტაპს მიეკუთვნება. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 71 ათასი ლარი და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვანი მოძრაობა წლის განმავლობაში არ დაფიქსირებულა (მე-7 შენიშვნა).

სს „იმზანკი საქართველო“
ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ათასლარში)

15 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (გაგრძელება)

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების საკრედიტო შეფასება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2020 და 2019 წლებისთვის არის შემდეგი:

	2021	2020	2019
BB	8,296	7,485	21,868
BB-	6,163	10,553	11,836
	<u>14,459</u>	<u>18,038</u>	<u>33,704</u>

საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოს მიერ საქართველოსთვის მინიჭებული რეიტინგი არის BB - სტაბილური პერსპექტივით. იმავე საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ თურქეთის რესპუბლიკის ქვეყნის რეიტინგი კი ასევე განისაზღვრა BB -სტაბილური პერსპექტივით.

სს „იზბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

16 ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება

ძირითადი საშუალებები, აღჭურვილობა, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 და 2019 წლებისთვის მოიცავს შემდეგს:

	საიჯარო გაუმჯობესებები	კომპიუტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	ავეჯი და მოწყობილობები	სატრანსპორტო საშუალებები	არამატერიალური აქტივები	აქტივის გამოყენების უფლება: შენობები	სულ
თვითღირებულება							
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,056	893	382	338	729	-	4,398
ფასს-16-ზე გადასვლის ეფექტი	-	-	-	-	-	2,737	2,737
შემოსვლები	-	12	14	83	-	-	109
ჩამოწერები	-	(12)	-	(52)	-	-	(64)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,056	893	396	369	729	2,737	7,180
შემოსვლები	7	561	3	208	303	-	1,082
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,063	1,454	399	577	1,032	2,737	8,262
შემოსვლები	194	171	99	-	-	6,896	7,360
ჩამოწერები	(1,675)	(26)	-	-	-	(2,107)	(3,808)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	582	1,599	498	577	1,032	7,526	11,814
ცვეთა და ამორტიზაცია							
ნაშთი 2019 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	(1,789)	(623)	(317)	(190)	(495)	-	(3,414)
წლის ცვეთა და ამორტიზაცია	(62)	(138)	(48)	(48)	(109)	(880)	(1,285)
ჩამოწერები	-	9	-	52	-	-	61
ნაშთი 2020 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	(1,851)	(752)	(365)	(186)	(694)	(880)	(4,638)
წლის ცვეთა და ამორტიზაცია	(47)	(134)	(33)	(61)	(80)	(915)	(1,270)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(1,898)	(886)	(398)	(247)	(684)	(1,795)	(5,908)
წლის ცვეთა და ამორტიზაცია	(46)	(170)	(16)	(92)	(83)	(874)	(1,281)
ჩამოწერები	1,549	26	-	-	-	1,873	3,448
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(395)	(1,030)	(414)	(339)	(767)	(796)	(3,741)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	205	141	31	183	125	1,857	2,541
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	165	568	1	330	348	942	2,354
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	187	569	84	238	265	6,730	8,073

სს „იზბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

16 ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები და მოძრაობები პერიოდის განმავლობაში:

	2021	2020
2020 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	1,084	1,932
შემოსვლები	6,828	-
დარიცხული პროცენტი	90	94
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	22	61
გადახდები	(995)	(1,003)
Disposal of LL	(318)	-
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>6,751</u>	<u>1,084</u>

17 სხვა აქტივები და ვალდებულებები

სხვა აქტივები და ვალდებულებები 2021 წლის დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრის და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2021	2020	2019
სხვა აქტივები			
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	1,167	650	625
საანგარიშსწორებო ოპერაციები დასაკუთრებული ქონება	-	821	-
პრობლემური მსესხებლებისგან მისაღები თანხები	1,618	2,355	-
წინასწარ გადახდილი ხარჯები	394	443	135
სხვა	764	445	-
სულ სხვა აქტივები	<u>307</u>	<u>35</u>	<u>52</u>
სულ სხვა აქტივები	<u>4,250</u>	<u>4,749</u>	<u>812</u>
სხვა ვალდებულებები			
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	353	203	311
საიჯარო ვალდებულებები	6,751	1,084	1,932
დეპოზიტებით უზრუნველყოფილი სესხები	1,513	997	1,051
სხვა	1,569	698	351
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	<u>401</u>	<u>-</u>	<u>854</u>
სულ სხვა ვალდებულებები	<u>10,587</u>	<u>2,982</u>	<u>4,499</u>

18 ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე 2021 წლის დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრის და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2021	2020	2019
ვოსტრო ანგარიშები	25,272	16,014	33,131
ვადიანი ანაბრები	65,710	115,506	100,525
სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხი	-	5,001	-
	<u>90,982</u>	<u>136,521</u>	<u>133,656</u>

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს აქვს განთავსება ოთხი ბანკიდან (2020: ოთხი ბანკი; 2019: სამი ბანკი) საბალანსო ღირებულებით, რომელიც ინდივიდუალურად აღემატება კაპიტალის 10%-ს. ამ ნაშთების მთლიანი ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის არის 81,610 ათასი ლარი (2020: 126,272 ათასი ლარი; 2019 წელი: 129,486 ათასი ლარი).

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

19 ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე

ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე 2021 წლის დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრის და 2019 წლის 31 წლის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2021	2020	2019
მიმდინარე ანგარიშები და მოთხოვნამდე ანაზრები			
საცალო	5,567	11,503	4,312
მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები	6,905	6,230	1,486
კორპორატიული	<u>41,592</u>	<u>20,086</u>	<u>11,124</u>
	<u>54,064</u>	<u>37,819</u>	<u>16,922</u>
ვადიანი ანაზრები			
საცალო	17,682	17,393	16,075
მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები	1,498	695	2,991
კორპორატიული	<u>31,990</u>	<u>19,913</u>	<u>874</u>
	<u>51,170</u>	<u>38,001</u>	<u>19,940</u>
სულ მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	<u>105,234</u>	<u>75,820</u>	<u>36,862</u>

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს კლიენტის დეპოზიტების ნაშთები 6,173 ათასი ლარის ოდენობით (2020: არ არის; 2019: არცერთი), რომელიც წარმოადგენს ბანკის მიერ გაცემული სესხების უზრუნველყოფას. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს აქვს განთავსება ორი კლიენტისგან (2020: არცერთი; 2019: არცერთი;) საბალანსო ღირებულებით, რომელიც ინდივიდუალურად აღემატება კაპიტალის 10%-ს.

20 სხვა ნასესხები სახსრები

სხვა ნასესხები სახსრები 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრის და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2021	2020	2019
სესხები სხვა ფინანსური დაწესებულებებისგან	<u>73,782</u>	<u>29,188</u>	<u>15,674</u>
სულ სხვა ნასესხები სახსრები	<u>73,782</u>	<u>29,188</u>	<u>15,674</u>

ცვლილებები ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში ასე გამოიყურება:

	სხვა ნასესხები სახსრები
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საბალანსო ღირებულებები	15,674
გაცემიდან მიღებული შემოსავალი	16,219
გამოსყიდვა	(4,875)
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	2,168
სხვა	<u>2</u>
2020 წლის 31 დეკემბრის	
მდგომარეობით საბალანსო ღირებულებები	<u>29,188</u>
გაცემიდან მიღებული შემოსავალი	51,831
გამოსყიდვა	(4,166)
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(3,071)
სხვა	-
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საბალანსო ღირებულებები	<u>73,782</u>

21 კაპიტალის მართვა

ბანკი ინარჩუნებს კაპიტალის ბაზის მართვასთან დაკავშირებულ აქტივობებს ბიზნესის თანდაყოლილი რისკების დასაფარად და აკმაყოფილებს ადგილობრივი ბანკის ზედამხედველის, საქართველოს ეროვნული ბანკის კაპიტალის

21 კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ადეკვატურობის მოთხოვნებს. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მონიტორინგი ხდება, სხვა ზომებთან ერთად, ბაზელის საბანკო ზედამხედველობის კომიტეტის მიერ დადგენილი წესებისა და კოეფიციენტების გამოყენებით, (BIS წესები / კოეფიციენტები) რომელიც შემოდებულ იქნა ასაქართველოს ეროვნული ბანკი ბანკის მიერ კომერციული ბანკების ზედამხედველობის პროცესში.

ბანკი კაპიტალად მიიჩნევს იმ მუხლებს, რომლებიც კანონმდებლობით განისაზღვრება საკრედიტო დაწესებულებებისთვის კაპიტალად. სეზ-ის არსებული კაპიტალის მოთხოვნების მიხედვით, ბანკებმა კაპიტალის თანაფარდობის კოეფიციენტი რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან (საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი) მინიმალურ საზედამხედველო კაპიტალზე მაღალ დონეზე უნდა შეინარჩუნონ. ბანკის კაპიტალის მართვის ძირითადი მიზნებია უზრუნველყოს სეზ-ის მიერ დადგენილი კაპიტალის მოთხოვნების დაცვა და ბანკის ფუნქციონირებადობის შენარჩუნება. სეზ-ის მიერ დაწესებული კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან შესაბამისობის შემოწმება ხდება ყოველთვიურად საანგარიშო მოხსენების სახით, რომელშიც ნაჩვენებია შესაბამისი გამოთვლები და რომელსაც გადახედავენ და ხელს აწერენ ბანკის გენერალური დირექტორი და ფინანსური დირექტორი.

ბაზელ III

2017 წლის დეკემბერში სეზ-მა ცვლილებები შეიტანა „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ“ დებულებაში. კაპიტალის განახლებული ჩარჩოს მიხედვით, კაპიტალის მოთხოვნები დაიყო პილარ 1-ის მოთხოვნებად, რომელიც ეხება ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალის და მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი მინიმალურ მოთხოვნებს და პილარ-1-ით და პილარ 2-ით გათვალისწინებულ დამატებით ბუფერებად.

პილარ 1

- ▶ კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი (რომელიც შედიოდა საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებში) ცალკე გამოიყო და განისაზღვრა 2.5%-ის ოდენობით;
- ▶ კონტრაციკლური კაპიტალის ბუფერი ამჟამად დადგენილია 0%-ზე;
- ▶ სისტემურობის ბუფერი დაინერგება სისტემურად მნიშვნელოვანი ბანკებისთვის ოთხწლიანი პერიოდის განმავლობაში.

პილარ 2

- ▶ სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერმა ჩაანაცვლა უცხოურ ვალუტებში გამოხატული დაუფარავი სავალუტო სესხების კონსერვატიული შეწონვა;
- ▶ დაინერგება კონცენტრაციის რისკის ბუფერი სექტორული და ერთი მსესხებლის კონცენტრაციის რისკისთვის;
- ▶ წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერი დაინერგება ჯგუფის მიერ წარმოდგენილ სტრეს-ტესტების შედეგებზე დაყრდნობით;
- ▶ მარეგულირებელი ორგანოს მიერ განსაზღვრული რისკების შეფასების საერთო პროგრამის (GRAPE) ბუფერი ბანკის კონკრეტულ რისკებზე დაყრდნობით.

გარდა ამისა, ახალი მეთოდოლოგიის საფუძველზე დაინერგა სესხის მომსახურებისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტები კონკრეტული ზღვრები. აქტივები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს წინასწარ განსაზღვრულ სესხის მომსახურების კოეფიციენტისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის ლიმიტებს, უფრო მაღალი რისკით შეიწონება.

საქართველოს ეროვნული ბანკის სამეთვალყურეო გეგმა კოვიდ-19-სთან დაკავშირებით

კორონავირუსის (კოვიდ-19) პანდემიით გამოწვეული უარყოფითი შედეგების შემცირებისა და საქართველოს ეკონომიკის განვითარების მიზნით, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა შეიმუშავა დროებითი სამეთვალყურეო გეგმა, რომელიც სრულ შესაბამისობაშია საერთაშორისო სავალუტო ფონდის, ევროპის ცენტრალური ბანკის და სხვა წამყვანი ფინანსური ორგანოების რეკომენდაციებთან.

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

21 კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)
 დაუყოვნებელი ზომები:

- 1). კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერის მოთხოვნების გაუქმება (2.5%);
- 2). უცხოურ ვალუტაში ინდუცირებული საკრედიტო რისკის ბუფერის შემცირება 2/3-ით.
- 3). კომერციული ბანკების ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტისთვის უცხოური ვალუტის აქტივების რეზერვების გამოქვითვის ზრდის გადადება, რომელიც შეიქმნა „აქტივების კლასიფიკაციის და შესაძლო სასესხო ზარალის“ წესის მიხედვით.

სებ-ის მიერ დაწესებულია მორატორიუმი კომერციულ ბანკების ნებისმიერი მარეგულირებელი დარღვევის შესახებ, რაც გამოწვეულია გარე ფაქტორებით, როგორცაა დამატებითი დაკრედიტო ზარალი, უცხოური ვალუტის კურსის რყევები და ა.შ.

სებ მოითხოვს, რომ ბანკმა შეინარჩუნოს სულ მცირე კაპიტალის მთლიანი ადეკვატურობის კოეფიციენტი 16.63%, პირველი საფეხურის კაპიტალის თანაფარდობა 8.10% და ძირითადი პირველი საფეხურის კაპიტალის თანაფარდობა 6.07% რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან, გამოანგარიშებული ბაზელ III-ის მოთხოვნების შესაბამისად.

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები დაანგარიშებული საქართველოს ეროვნული ბანკისა და ბაზელ II / III მოთხოვნების შესაბამისად მდგომარეობს შემდეგ

	2021	2020	2019
სააქციო კაპიტალი	69,162	69,162	69,162
გაუნაწილებელი მოგება	25,441	14,154	11,357
გამოქვითვები	(211)	(318)	(111)
მთლიანი ძირითადი პირველადი კაპიტალი და პირველადი კაპიტალი	94,392	82,998	80,408
სესხებზე შესაძლო დანაკარგების ზოგადი რეზერვი (რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25%-მდე)	4,932	4,423	3,208
სულ საზედამხებელო კაპიტალი	99,324	87,421	83,616
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები			
საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (საბალანსო და გარესბალანსო მუხლები)	394,563	353,850	256,660
საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	1,580	1,464	1,503
საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	33,655	26,884	22,161
სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	429,798	382,198	280,324
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	22%	22%	29%
საცდელი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	22%	22%	29%
მთლიანი მარეგულირებელი კაპიტალის კოეფიციენტი	23%	23%	30%
სულ მინიმალური საზედამხებელო კაპიტალის კოეფიციენტი	7%	6%	9%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა	9%	8%	11%
მთლიანი მარეგულირებელი კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნა	16%	17%	20%

რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები ფასდება რისკის წონების იერარქიით, რომელიც კლასიფიცირდება მათი ხასიათის მიხედვით და ასახავს თითოეულ აქტივთან დაკავშირებული საკრედიტო, საბაზრო და სხვა რისკების შეფასებას, ნებისმიერი დასაშვები გირაოს ან თავდებობის გათვალისწინებით.

22. რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი

(ა) კორპორატიული მართვის სისტემა

ბანკი დაფუძნებულია, როგორც ბანკი საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკის მართვის უმაღლესი ორგანოა სამეთვალყურეო საბჭო. სამეთვალყურეო საბჭო იღებს სტრატეგიულ გადაწყვეტილებებს ბანკის საქმიანობის შესახებ.

სამეთვალყურეო საბჭო ირჩევს დირექტორთა საბჭოს. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის საქმიანობის ზოგად მართვაზე.

(ბ) შიდა კონტროლის პოლიტიკა და პროცედურები

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ბანკის შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და ფუნქციონირებაზე, რომელიც შეესაბამება ოპერაციების მასშტაბსა და ხასიათს.

შიდა კონტროლის სისტემამ უნდა უზრუნველყოს შემდეგი:

- ▶ რისკის სათანადო და ყოველმხრივი შეფასება და მართვა;
- ▶ სათანადო ბიზნესსაქმიანობის, ბუღალტრული აღრიცხვისა და ფინანსური ანგარიშგების ფუნქციები, მათ შორის ოპერაციების სათანადო ავტორიზაცია, დამუშავება და ასახვა;
- ▶ სააღრიცხვო ჩანაწერების, მმართველობითი ინფორმაციის, სავალდებულო ანგარიშგების და სხვ. სისრულე, სიზუსტე და დროულობა.
- ▶ საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების საიმედოობა და მონაცემებისა და სისტემების დაცულობა და გამართულობა;
- ▶ თაღლითური ან უკანონო საქმიანობის აღკვეთა, აქტივების მისაკუთრების ჩათვლით;
- ▶ კანონებისა და ნორმების დაცვა.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია რისკების განსაზღვრასა და შეფასებაზე, კონტროლის სისტემის შემუშავებასა და მისი ეფექტურობის მონიტორინგზე. ხელმძღვანელობა აკვირდება ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტურობას და პერიოდულად ნერგავს კონტროლის დამატებით მექანიზმებს ან ცვლის არსებულ მექანიზმებს, თუ ამას საჭიროდ ჩათვლის.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ბანკი აკმაყოფილებს სებ-ის მოთხოვნებს რისკის მართვასთან და შიდა კონტროლთან დაკავშირებით, მათ შორის მოთხოვნებს შიდა აუდიტის ფუნქციის შესახებ და რომ რისკის მართვა და შიდა კონტროლის სისტემები შეესაბამება თავისი ოპერაციების მასშტაბს, ხასიათსა და სირთულეს.

(გ) რისკის მართვის პოლიტიკა და პროცედურები

რისკის მართვა საბანკო საქმიანობისთვის გადაწყვეტი მნიშვნელობისაა და ბანკის ოპერაციების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. ბანკის ძლიერი რისკების მენეჯმენტი ასახავს ბანკის რისკების, ეთიკისა და შესაბამისობის კომიტეტის მიერ არსებულ მნიშვნელობას რისკების სტრატეგიის ფორმირებაში და საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვისთვის. რისკის ყოვლისმომცველი მართვისთვის საჭირო ყველა კომპონენტი ჩართულია რისკების ორგანიზაციის სტრუქტურაში: საწარმოს რისკის მენეჯმენტი; საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვა; რისკების შესახებ ინფორმაციის წარდგენა და აიტი ინფრასტრუქტურის მხარდაჭერა; ჯვარედინი რისკის ანალიტიკური საშუალებები და ტექნიკა, როგორცაა კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და სტრესის ტესტირება. ბანკი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, ლიკვიდობის რისკს და საბაზრო რისკს. ის ასევე ექვემდებარება სხვადასხვა ოპერაციულ და ბიზნეს რისკებს.

რისკების მართვის პოლიტიკა მიზნად ისახავს ბანკის წინაშე მდგარი რისკების იდენტიფიცირებას, ანალიზს და მართვას, შესაბამისი რისკის ლიმიტებისა და კონტროლის დადგენას, რისკების დონის მუდმივად მონიტორინგს და ლიმიტების დაცვას. რეგულარულად განიხილება რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები, რათა ასახოს ცვლილებები ბაზრის პირობებში, პროდუქტებსა და მომსახურებებში და საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვა.

ხელმძღვანელობის ზოგადი პასუხისმგებლობაა რისკის მართვის სისტემის ზედამხედველობა, ძირითადი რისკების მართვის გაკონტროლება, თავისი რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადახედვა და ასევე დიდი კრედიტების დამტკიცება.

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს რისკის შემცირების ზომების მონიტორინგსა და დანერგვაზე და იმის უზრუნველყოფაზე, რომ ბანკი საქმიანობდეს რისკის დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში. რისკების მართვის დირექტორი საკითხებში პასუხისმგებელია რისკის ზოგადი მართვისა და შესაბამისობის ფუნქციებზე, როგორც ფინანსური, ისე არაფინანსური რისკების განსაზღვრის, შეფასების, მართვისა და ანგარიშგების საყოველთაო პრინციპებისა და მეთოდების დანერგვის უზრუნველყოფაზე. იგი უშუალოდ სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტის წინაშე ანგარიშვალდებულია.

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდურობის რისკები, როგორც პორტფელის, ისე გარიგებების დონეზე, იმართება და კონტროლდება საკრედიტო კომიტეტების სისტემის, რისკების მართვის განყოფილების და აქტივებ-პასივების მართვის კომიტეტის მიერ. მსგავსი კონტროლის მექანიზმები იძლევა იმის გარანტიას, რომ ბანკი მიიღებს ინფორმირებულ რისკობრივ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც იქნება შეფასებული ადექვატურად, ბანკის დადგენილი ზღვრის მიღმა რისკების აღების თავიდან აცილების მიზნით.

მთელი ორგანიზაციის მასშტაბით ხდება გარე და შიდა რისკის ფაქტორების განსაზღვრა და მართვა. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკის ფაქტორების სრული სპექტრისა და რისკის შემცირების არსებული პროცედურების რწმუნების დონის განსაზღვრას.

(დ) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. საბაზრო რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების ღია პოზიციებიდან, რომლებზეც მოქმედებს ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ბაზრის ცვალებადობა და საბაზრო ფასებისა და სავალუტო კურსების მერყეობის დონის ცვლილება.

საბაზრო რისკის მართვის მიზანია საბაზრო რისკის მართვა და გაკონტროლება მისაღები პარამეტრების ფარგლები და, ამასთანავე, რისკისა და უკუგების ოპტიმიზაცია.

ბანკი თავის საბაზრო რისკს მართავს ღია პოზიციის ლიმიტების დაწესებით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, საპროცენტო განაკვეთებისა და სავალუტო პოზიციებისთვის. მათი მონიტორინგი ხდება რეგულარულად და გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

(ე) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის გამო. ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ბაზარზე ძირითადი საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა. ეს რისკი შეიძლება წარმოიშვას აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის შეუსაბამობის გამო, აგრეთვე ამგვარი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების მახასიათებლებით. საპროცენტო მარჟები შეიძლება ასეთი ცვლილებების გამო გაიზარდოს, მაგრამ ასევე შეიძლება შემცირდეს, ან წარმოქმნას ზარალი მოულოდნელი მერყეობის შემთხვევაში.

საპროცენტო განაკვეთების აცდენების ანალიზი

საპროცენტი განაკვეთის რისკის მართვა ძირითადად ხდება საპროცენტო განაკვეთების აცდენების მონიტორინგით. საპროცენტო პოზიციები ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის შეჯამებულია ქვემოთ:

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტ	საბალანსო ღირებულება
31 დეკემბერი, 2021 წ.						
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	52,038	-	-	-	-	52,038
მოთხოვნების ბანკების მიმართ	4,616	2,576	1,553	-	-	8,745
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	38,427	-	-	-	-	38,427
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,497	3,833	2,966	6,163	-	14,459
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	<u>68,280</u>	<u>25,829</u>	<u>30,254</u>	<u>103,332</u>	<u>32,331</u>	<u>260,026</u>
	<u>164,858</u>	<u>32,238</u>	<u>34,773</u>	<u>109,495</u>	<u>32,331</u>	<u>373,695</u>
ვალდებულებები						
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	34,644	35,292	21,046	-	-	90,982
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	86,146	8,273	5,482	5,333	-	105,234
სუბორდინირებული ვალი	<u>62</u>	<u>6,912</u>	<u>9,215</u>	<u>54,089</u>	<u>3,504</u>	<u>73,782</u>
	<u>120,852</u>	<u>50,477</u>	<u>35,743</u>	<u>59,422</u>	<u>3,504</u>	<u>269,998</u>
	<u>44,006</u>	<u>(18,239)</u>	<u>(970)</u>	<u>50,073</u>	<u>28,827</u>	<u>103,697</u>

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	საბალანსო ღირებულება
31 დეკემბერი, 2020 წ.						
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	32,485	-	-	-	-	32,485
მოთხოვნების ბანკების მიმართ	9,190	-	-	-	-	9,190
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	36,217	-	-	-	-	36,217
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,999	-	1,490	13,549	-	18,038
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	<u>67,177</u>	<u>21,392</u>	<u>36,442</u>	<u>74,848</u>	<u>37,096</u>	<u>236,955</u>
	148,068	21,392	37,932	88,397	37,096	332,885
ვალდებულებები						
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	90,599	40,674	5,248	-	-	136,521
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	49,520	2,052	23,007	1,241	-	75,820
სუბორდინირებული ვალი	-	2,613	2,548	24,027	-	29,188
	<u>140,119</u>	<u>45,339</u>	<u>30,803</u>	<u>25,268</u>	-	<u>241,529</u>
	7,949	(23,947)	7,129	63,129	37,096	91,356
	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	საბალანსო ღირებულება
31 დეკემბერი, 2019 წ.						
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	57,013	-	-	-	-	57,013
მოთხოვნების ბანკების მიმართ	-	1,627	-	-	-	1,627
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	24,609	-	-	-	-	24,609
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	9,613	4,961	15,991	3,139	33,704
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	<u>22,209</u>	<u>23,876</u>	<u>28,099</u>	<u>52,778</u>	<u>28,458</u>	<u>155,420</u>
	103,831	35,116	33,060	68,769	31,597	272,373
ვალდებულებები						
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	82,763	16,146	34,747	-	-	133,656
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	25,067	3,526	6,360	1,909	-	36,862
სუბორდინირებული ვალი	-	2,291	2,230	11,153	-	15,674
	<u>107,830</u>	<u>21,963</u>	<u>43,337</u>	<u>13,062</u>	-	<u>186,192</u>
	(3,999)	13,153	(10,277)	55,707	31,597	86,181

საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია პროცენტოანი აქტივებისა და ვალდებულებების საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები 2021, 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის. ეს საპროცენტო განაკვეთები მიახლოებულია ამ აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადამდე მიღებულ შემოსავალთან.

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	2021			2020			2019		
	საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები %			საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები %			საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები %		
	აშშ			აშშ			აშშ		
	ლარი	დოლარი	ევრო	ლარი	დოლარი	ევრო	ლარი	დოლარი	ევრო
პროცენტური აქტივები									
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	8.5%	0%	0.1%	7.15%	1.25%	0%	8.8%	1.8%	1.2%
მოთხოვნების ბანკების მიმართ	0%	4.4%	0%	0%	4.0%	0%	0%	7%	0%
საინვეტიციო ფასიანი ქაღალდები	8.9%	6.6%	0%	7.4%	6.5%	0%	8.2%	5.7%	0%
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	13.2%	6.8%	5.5%	11.5%	6.7%	5.5%	11.4%	7.4%	5.3%
პროცენტური ვალდებულებები									
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	0%	0.8%	0.15%	7.93%	1.36%	1.13%	0%	3.8%	0.9%
მომხმარებელთა მიმდინარე ანაზღაურებები და ანგარიშები	6%	1.5%	0.8%	5.14%	1.87%	0.56%	3.5%	2.9%	0.5%
სუბორდინირებული ვალი	0%	3.7%	3.1%	0%	4%	0%	0%	5.4%	0%

საპროცენტო განაკვეთის მგრძობელობის ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთების აცდენების ანალიზის საფუძველზე საპროცენტო განაკვეთის რისკის სამართავად დამატებით ხდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძობელობის მონიტორინგი.

წმინდა მოგების ან ზარალის და საკუთარი კაპიტალის (გადასახადების გარეშე) საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის (გადაფასების რისკი) მიმართ მგრძობელობის ანალიზი, 2020, 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრისთვის არსებული პროცენტური აქტივებისა და ვალდებულებების შემოსავლიანობის მრუდისა და პოზიციების 100 საბაზისო პუნქტით სიმეტრიული ვარდნის ან ზრდის გამარტივებულ სცენარზე დაყრდნობით, ასეთია:

	2021	2020	2019
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ვარდნა	(197)	(175)	(125)
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ზრდა	197	175	125

საკუთარი კაპიტალის (გადასახადების გარეშე) მგრძობელობა შემოსავლიანობის მრუდის 100 საბაზისო პუნქტით ცვილიების მიმართ 31 დეკემბრისთვის ასეთი იყო:

	2021	2020	2019
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ვარდნა	(167)	(149)	(106)
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ზრდა	167	149	106

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. ბანკი მუდმივად აკონტროლებს, რომ სეზონის სავალუტო პოზიციების ლიმიტები საზედამხედველო კაპიტალთან მიმართებით დაცული იყოს. ბანკს აქვს აქტივები და ვალდებულებები დასახელებული სხვადასხვა უცხოურ ვალუტაში.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურა სავალუტო რისკთან მიმართებით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	ევრო	აშშ დოლარი	თურქული ლირა	ბრიტანული გირვანქა სტერლინგი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალტები	27,231	4,736	58	900	32,925
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	8,745	-	-	8,745
სავადებულო რეზერვები სებ-ში	22,938	15,489	-	-	38,427
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	6,163	-	-	6,163
მომხარებლებზე გაცემული სესხები	77,064	91,821	-	-	168,885
სხვა ფინანსური აქტივები	169	157	1	-	327
სულ აქტივები	127,402	127,111	59	900	255,472
ვალდებულებები					
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	57,674	32,410	-	898	90,982
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	34,411	48,494	79	2	82,986
სხვა ნასესხები სახსრები	35,504	38,278	-	-	73,782
სხვა ვალდებულებები	394	1,282	75	-	1,751
სულ ვალდებულებები	127,983	120,464	154	900	249,501
ნეტო პოზიცია	(581)	6,647	(95)	-	5,971

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურა სავალუტო რისკთან მიმართებით 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	თურქული ლირა	ბრიტანული გირვანქა სტერლინგი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალტები	2,469	24,489	24	710	27,692
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	9,121	-	-	9,121
სავადებულო რეზერვები სებ-ში	18,688	17,530	-	-	36,218
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	10,553	-	-	10,553
მომხარებლებზე გაცემული სესხები	73,938	68,670	-	-	142,608
სხვა ფინანსური აქტივები	217	72	3	-	292
სულ აქტივები	95,312	130,435	27	710	226,484
ვალდებულებები					
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	90,584	40,226	-	711	131,521
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	4,812	60,585	7	2	65,406
სხვა ნასესხები სახსრები	-	29,188	-	-	29,188
სხვა ვალდებულებები	6	1,054	-	-	1,060
სულ ვალდებულებები	95,402	131,053	7	713	227,175
ნეტო პოზიცია	(90)	(618)	20	(3)	(691)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურა სავალუტო რისკთან მიმართებით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	თურქული ლირა	ბრიტანული გირვანქა სტერლინგი	
				სულ	
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	17,516	32,655	56	600	50,827
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	1,630	-	-	1,630
სავადებულო რეზერვები სებ-ში	8,262	16,348	-	-	24,610
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	11,836	-	-	11,836
მომხარებლებზე გაცემული სესხები	42,988	48,076	-	-	91,064
სხვა ფინანსური აქტივები	155	95	-	-	250
სულ აქტივები	68,921	110,640	56	600	180,217
ვალდებულებები					
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	68,605	64,453	-	598	133,656
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზღაურებები	1,128	29,285	39	2	30,454
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	-	15,674	-	-	15,674
სხვა ვალდებულებები	689	848	-	-	1,537
სულ ვალდებულებები	70,422	110,260	39	600	181,321
ნეტო პოზიცია	(1,501)	380	17	-	(1,104)

ლარის გაუფასურება, როგორც ქვემოთ არის აღნიშნული, შემდეგი ვალუტების მიმართ 2021, 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაზრდიდა (შეამცირებდა) საკუთარ კაპიტალსა და მოგებას ან ზარალს ქვემოთ მოცემული ოდენობებით. ანალიზი წარმოდგენილია გადასახადის გათვალისწინებით და ეყრდნობა სავალუტო კურსების მერყეობას, რომელიც ბანკის აზრით მოსალოდნელი იყო ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. ანალიზი ეფუძნება დაშვებას, რომ ყველა დანარჩენი ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები მუდმივი რჩება.

	2021	2020	2019
აშშ დოლარის 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	1,130	(105)	65
ევროს 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	(99)	(15)	(255)
თურქული ლირას 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	(16)	3	3
გირვანქა სტერლინგის 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	-	(1)	-

ლარის გამყარებას ზემოაღნიშნული ვალუტების მიმართ 2021, 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის იგივე, მაგრამ საპირისპირო ეფექტი ექნებოდა ზემოაღნიშნულ ვალუტებში ზემოთ მოცემულ თანხებზე იმ შემთხვევაში, თუ ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივი დარჩება.

(ვ) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ბანკის ფინანსური ზარალის რისკი, თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაპტენტი ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებებს. ბანკს დანერგილი აქვს პოლიტიკა და პროცედურები საკრედიტო რისკის სამართავად (როგორც აღიარებული ფინანსური აქტივების, ისე აუღიარებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების შემთხვევაში), მათ შორის პორტფელის კონცენტრაციის შეზღუდვის წესები, და ჩამოყალიბებული აქვს საკრედიტო კომიტეტი, რომ აქტიურად გააკონტროლოს საკრედიტო რისკი. საკრედიტო პოლიტიკა გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

საკრედიტო პოლიტიკა ადგენს:

- ▶ სასესხო განაცხადების შემოწმების და დამტკიცების პროცედურებს;
- ▶ მსესხებელთა (იურიდიული და ფიზიკური პირები) კრედიტუნარიანობის შეფასების მეთოდებს;
- ▶ უზრუნველყოფის საგნის შეფასების მეთოდებს;

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

- ▶ საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- ▶ სესხებისა და სხვა საკრედიტო დავალიანებების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

იურიდიული პირისთვის ნებისმიერი სესხის გაცემამდე ბანკი მომხმარებლის ბიზნესისა და ფინანსური შედეგების კომპლექსურ შემოწმებას ატარებს.

საკრედიტო რისკის მართვა აგრეთვე ნაწილობრივ ხორციელდება უზრუნველყოფის საგნისა და პირადი თავდებობების მიღებით. ზემოაღნიშნული სესხების უზრუნველყოფის საგანს აფასებენ დამოუკიდებელი ექსპერტები. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა, როგორც წესი, აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და აუდიარებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების თანხებში. პოტენციური საკრედიტო რისკის შესამცირებლად აქტივებისა და ვალდებულებების შესაძლო ურთიერთგაქვითვის გავლენა მნიშვნელოვანი არ არის.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

ბანკი თავის კლიენტებს სთავაზობს გარანტიებს, რომელთა მიხედვითაც ბანკმა შესაძლოა განახორციელოს გადახდები მათი სახელით.

ამ შემთხვევაში, ბანკი დგას სესხის გაცემის ანალოგიური რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების კომპონენტების, მათ შორის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს ყველაზე უკეთ ასახავს მათი საბალანსო ღირებულება, ურთიერთგაქვითვის და უზრუნველყოფის ხელშეკრულებებით ამ რისკების შემცირების ეფექტამდე.

თუ ფინანსური ინსტრუმენტები აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით, საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მიმდინარე საკრედიტო რისკის დონეს და არა მაქსიმალურ დონეს, რომელიც მომავალში შეიძლება წარმოიშვას ღირებულების შეცვლის შედეგად.

გაუფასურების შეფასება

ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს გამოითვლის ალბათობის რამდენიმე სცენარზე დაყრდნობით იმისათვის, რომ შეაფასოს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი დეფიციტი, რომელიც დისკონტირებულია ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიხედვით განაკვეთით. ფულადი სახსრების დეფიციტი არის სხვაობა ხელშეკრულების შესაბამისად საწარმოსთვის გადასახდელ ფულად ნაკადებს და იმ ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღებასაც საწარმო მოელოს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშება მოცემულია ქვემოთ და მისი ძირითადი კომპონენტებია:

- PD** დეფოლტის ალბათობა არის გარკვეული დროის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის შესაძლებლობის შეფასება. დეფოლტი შეიძლება დადგეს მხოლოდ შესაფასებელი პერიოდის გარკვეულ მომენტში, თუ ინსტრუმენტის აღიარება მანამდე არ შეწყვეტილა და ჯერ კიდევ პორტფელის ნაწილია.
- EAD** დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება არის დავალიანების შეფასება დეფოლტის სამომავლო თარიღისთვის, საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ დავალიანებაში მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით, რომელთა შორისაცაა ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდა, ხელშეკრულების მიხედვით ან სხვაგვარად, კრედიტების, რომელთა გაცემის ვალდებულება ნაკისრია, მოსალოდნელი ათვისება და გადაუხდელ შენატანებზე დარიცხული პროცენტი.
- LGD** დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში არის დროის გარკვეულ მომენტში დეფოლტის დადგომის შემთხვევაში წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ეყრდნობა სხვაობას გადასახდელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელთა მიღებასაც კრედიტორი მოელოს, უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის გარეშე. ჩვეულებრივ, გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების პროცენტის სახით.
- LGL** დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში წარმოადგენს დავალიანების იმ პროცენტულ წილს, რომლის ამოღებაც შეუძლებელია უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციით ამ დავალიანების დეფოლტის შემთხვევაში.

წარმოშობაც მოსალოდნელია აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში („აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა აქტივის წარმოშობიდან, რა შემთხვევაშიც, რეზერვი ეყრდნობა 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

საკრედიტო ზარალი, რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და 12- თვიანი საკრედიტო ზარალი ინდივიდუალურად გამოითვლება.

ბანკმა დანერგა პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ბანკი აჯგუფებს თავის სესხებს 1-ელ, მე-2 და მე-3 ეტაპებად, ქვემოთ აღწერილი წესით:

პირველი ეტაპი: სესხების თავდაპირველი აღიარებისას ბანკი ქმნის რეზერვს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით. პირველი ეტაპის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მეორე ეტაპიდან.

მეორე ეტაპი: როდესაც სესხის წარმოშობის შედეგად საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, ბანკი სესხს მიაკუთვნებს მეორე ეტაპს და ქმნის რეზერვს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. მეორე ეტაპის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მესამე ეტაპიდან.

საცალო კლიენტებს ენიჭებათ 2 ეტაპის კატეგორია, როდესაც დაკმაყოფილებულია შემდეგი შემთხვევები:

ლარი	შემოსავალი	უახლესი ხელმისაწვდომი PTI	PTI ზრდა = პოტენციური SICR
	< 1000	>25	>=10
	>=1000	>50	>=10
აშშ დოლარი	შემოსავალი	უახლესი ხელმისაწვდომი PTI	PTI ზრდა = პოტენციური SICR
	< 1000	>20	>=10
	>=1000	>30	>=10

კორპორატიულ კლიენტებს ენიჭებათ 2 ეტაპის კატეგორია, როდესაც დაკმაყოფილებულია შემდეგი შემთხვევები:

DSCR Latest Updated	DSCR Delta vs Origination
< 1.2	<=-10%

მესამე ეტაპი: სესხები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად მიიჩნევა. ბანკი ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს.

შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული: შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივები არის ისეთი ფინანსური აქტივები, რომლებიც გაუფასურებულია თავდაპირველი აღიარებისას. შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას და საპროცენტო შემოსავლის აღიარება შემდეგ ხდება კრედიტის მიხედვით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ან შემცირება ხდება მხოლოდ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილების შესაბამისად.

POCI სტატუსი ენიჭება ფინანსურ ინსტრუმენტს შემდეგ შემთხვევებში:

- რესტრუქტურისაციის შედეგად ფინანსური ინსტრუმენტის შეწყვეტის და მის ადგილზე ახალი ფინანსური ინსტრუმენტის გაჩენის შემთხვევაში, ახალ ფინანსურ ინსტრუმენტს მიენიჭება POCI სტატუსი.
- გარდა რესტრუქტურისაციისა, ახლად წარმოქმნილ ფინანსურ ინსტრუმენტს აქვს საკრედიტო გაუფასურების ნიშნები, როგორცაა Real PTI მოთხოვნების დარღვევა (საცალო მსესხებლებისთვის) ან DSCR < 1.0 (იურიდიული პირებისთვის).
- ბანკმა დაიწყო მსესხებლის გირაოს დაუფლების პროცესი ან მოთხოვნის ნაწილი შემცირდა ჩამოწერით, რის შედეგადაც არსებული ფინანსური ინსტრუმენტი შეიცვალა ახალი.

წარმოქმნილი ფინანსური ინსტრუმენტი, დანარჩენ მოთხოვნას ენიჭება POCI სტატუსი. ამ წესიდან გამონაკლისი უნდა იყოს დოკუმენტირებული.

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

POCI ენიჭება ინსტრუმენტის დონეს. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებსაც ენიჭება POCI სტატუსი, კლასიფიცირდება მე-3 სტადიაში, რაც გამოიწვევს მსესხებლის ყველა ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიცირებას მე-3 სტადიაში, გადამდები პრინციპის მიხედვით. თუმცა, POCI სტატუსი დარჩება ფინანსური ინსტრუმენტის დონეზე.

დეფოლტის განმარტება და აღმოფხვრა

ბანკი დეფოლტს განმარტავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით. ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება, თუ:

- ▶ პროცენტის, ძირითადი თანხის ან საკომისიოს გადახდას მოვალე 90 დღეზე მეტი ხნით აგვიანებს; ან
- ▶ თუ მოხდა სესხის პრობლემური (იძულებითი) რესტრუქტურისაცა, რადგან სხვა შემთხვევაში სესხი გადაუხდელი იქნებოდა; ან
- ▶ მომავალში მოსალოდნელ ფულად ნაკადებზე უარყოფითად აისახება ის ფაქტი, რომ დაწყებულია იძულებითი ლიკვიდაციისას გაკოტრების ან გადახდისუუნარობის პროცედურები ან არსებობს სხვა მტკიცებულება იმისა, რომ გადახდის ვალდებულება სრულად არ შესრულდება.

გაზომვადი ინდიკატორების თვალსაზრისით, კრიტერიუმების მონიტორინგი ხდება შემდეგნაირად:

იურიდიული პირებისთვის	ინდიკატორი
სექტორებისთვის: სასტუმროები, ენერჯეტიკა, უძრავი ქონების მენეჯმენტი	DSCR < 1.0 გადაითვლება 10 წელზე)
სხვა სექტორებისთვის	DSCR < 1.0 (გადაითვლება 15 წელზე)
საცალო კლიენტებისთვის	ინდიკატორი
ყოველთვიური წმინდა შემოსავალი (ლარში ან FCY ლარში ექვივალენტში)	
< 1,000	PTI > 55%
>= 1,000	PTI > 70%

ზემოაღნიშნული გაზომვადი ინდიკატორების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, მსესხებელი ჩაითვლება ვალდებულებად და გადადის მე-3 სტადიაში.

მას შემდეგ, რაც ფინანსური ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება მე-2 ეტაპად, ის რჩება მანამ, სანამ არ დაკმაყოფილება შემდეგი ორი პირობა:

1. ფინანსური ინსტრუმენტი უნდა აკმაყოფილებდეს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრულ სტანდარტული სესხების კატეგორიის მოთხოვნებს;
2. უნდა დაკმაყოფილდეს ვადაგადაცილებული დღეები და გამოსაცდელი ვადის პირობები.

თუ ეს ორი პირობა დაკმაყოფილებულია, მაშინ ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება როგორც ეტაპი 1.

სესხი კლასიფიცირდება როგორც სტანდარტული, თუ:

- ▶ გადახდა ხდება დროულად ან ვადაგადაცილებული დღეები არ აღემატება 30 დღეს;
- ▶ მსესხებლის ლიკვიდურობა, კაპიტალი და სესხის დაფარვის შესაძლებლობა სტაბილურია;
- ▶ მსესხებელი არის ფინანსურად საკმარისად ძლიერი, რომ აითვისოს საშუალო დონის სტრესის შედეგები და აქვს საკმარისი ლიკვიდობა ყველა ვალდებულების შესასრულებლად.

რაც შეეხება ვადაგადაცილებულ დღეებსა და გამოსაცდელ პერიოდს, მე-2 ეტაპის არარესტრუქტურისებული ინსტრუმენტებისთვის გამოსაცდელი ვადა არის 6 თვე, რომლის განმავლობაშიც ინსტრუმენტი არ უნდა იყოს ვადაგადაცილებული 30 დღეზე მეტით.

რესტრუქტურისებული მოქმედი მე-2 ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტისთვის გამოსაცდელი პერიოდია 1 წელი (რომლის განმავლობაშიც ის არ უნდა იყოს ვადაგადაცილებული 30 დღეზე მეტი და აკმაყოფილებდეს სესხის კატეგორიის სტანდარტულ მოთხოვნებს), რის შემდეგაც ინსტრუმენტი ხელახლა კლასიფიცირდება 1 სტადიაში.

მე-3 ეტაპის არარესტრუქტურისებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამკურნალო პერიოდი არის 6 თვე, რის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება 1 სტადიაზე, თუ გამოსაცდელი პერიოდის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი იყო არაუმეტეს 30 დღის ვადაგადაცილებული და აკმაყოფილებს სესხის კატეგორიის სტანდარტულ მოთხოვნებს და კლასიფიცირებულია სტადიაზე. 2 თუ ინსტრუმენტი 30-90 დღით ვადაგადაცილებული იყო განკურნების პერიოდში

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

რესტრუქტურირებული მე-3 ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტისთვის სამკურნალო პერიოდი ექვსი თვე, რის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება როგორც მე-2 სტადია (შესრულებული რესტრუქტურირებული), თუ ინსტრუმენტი არ იყო ვადაგადაცილებული განკურნების პერიოდის განმავლობაში 90 დღეზე მეტი ხნის განმავლობაში. როგორც კი ფინანსური ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება როგორც მოქმედი რესტრუქტურირებული, იწყება ერთი წლის გამოსაცდელი პერიოდი, რის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება როგორც 1 ეტაპი, თუ ინსტრუმენტი არ იყო ვადაგადაცილებული გამოსაცდელი პერიოდის განმავლობაში არა უმეტეს 30 დღისა და აკმაყოფილებს სესხის კატეგორიის სტანდარტულ მოთხოვნებს. თუ ინსტრუმენტი ვადაგადაცილებულია 30-90 დღის განმავლობაში, ის რჩება მე-2 სტადიაში. ერთი წელი გამოსაცდელი პერიოდი იწყება ბოლო თვიდან, როდესაც ინსტრუმენტი ბოლოს იქნა აღდგენილი 30-90 დღის ვადაგადაცილებული დღიდან.

PD შეფასების პროცესი

საცალო და კორპორატიული პორტფელებისთვის PD შეფასებულია მაკრო მოდელის საშუალებით, რომელიც აღწერს ისტორიულ ურთიერთობას

PD საცალო და კორპორატიული პორტფელებისთვის და მაკროეკონომიკური ცვლადები, როგორცაა რეალური მშპ ზრდა, აშშ დოლარი/ლარი გაცვლითი კურსი და უმუშევრობის დონე. სეზონის პირობითი შეფასების შედეგებსა და პროგნოზირებულ მაკრო ცვლადებზე დაყრდნობით

პროგნოზირებულია საცალო და კორპორატიული PD-ები. მოდელი ყოველწლიურად ხელახლა შეფასდება და სხვა მაკროეკონომიკური ცვლადები ჩართული იქნება, თუ ისინი გააუმჯობესებენ მოდელის ახსნის ძალას. პროგნოზირებული პირობითი PD-ის მიგრაციის მატრიცები აგებულია, საიდანაც გამოითვლება უპირობო ზღვრული PD-ები, რომლებიც შემდგომში კორექტირებულია პორტფელში არსებული ინსტრუმენტის ასაკის მიხედვით.

მე-3 ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტების PD განიხილება, როგორც 100%.

იმ სესხებზე, რომლებზეც ბანკს აქვს გარანტია მსესხებლის დედა კომპანიებისგან, ბანკი იყენებს მათი მშობლების PD-ებს.

ექსპოზიცია ნაგულისხმევად

ექსპოზიცია დეფოლტის დროს (EAD) განსხვავებულად არის გამოთვლილი ეტაპი 1, ეტაპი 2 და ეტაპი 3 ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. EAD მცირდება ფულადი სახსრების დაფარვის თანხებით. ბალანსის გარეშე ვალდებულებები განიხილება ნაღდი ფულის კონვერტაციის ფაქტორის (CCF) მეშვეობით, კონკრეტულად 100%-ით კორპორატიული ვალდებულებისთვის და 50%-ით საცალო ვალდებულებებისთვის.

1 ეტაპისთვის, EAD გამოითვლება, როგორც სესხების ვადაგადაცილებული თანხის და ბალანსის გარეშე ვალდებულებების ყოველთვიური საშუალო, CCF და ფულადი სახსრების დაფარვის თანხების გათვალისწინებით საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის ბოლოს.

მე-2 და მე-3 ეტაპისთვის, EAD გამოითვლება, როგორც ინსტრუმენტის დავალიანება ანგარიშგების თარიღისთვის, CCF და ფულადი სახსრების დაფარვის თანხების გათვალისწინებით.

ნაგულისხმევი ზარალი

კორპორატიული და საცალო დაკრედიტების აქტივებისთვის LGD ღირებულებები ფასდება ყოველწლიურად. LGD განიმარტება, როგორც სავარაუდო ზარალი, რომელიც წარმოიქმნება კონტრაგენტის მიერ დაუცველი ზემოქმედებისთვის. ის იძლევა შემოქმედების შეფასებას, რომლის აღდგენა შეუძლებელია ნაგულისხმევ მოვლენაში და, შესაბამისად, ასახავს ზარალის სიმძიმეს. LGD განაკვეთი გამოითვლება კორპორატიული და საცალო პორტფელებისთვის. LGD სტატისტიკურად გამოითვლება სესხის აღდგენის ისტორიული მონაცემების საფუძველზე და ითვალისწინებს ისტორიულ ზარალს, რომელიც წარმოიქმნება არაუზრუნველყოფილი წიაღისეულის გამო. გაანგარიშებისას LGD outlier აღდგენის დროს გამორიცხულია გაანგარიშებიდან. LGD გამოხატულია EAD-ის პროცენტულად.

ზარალი უზრუნველყოფილი ექსპოზიციების ლიკვიდაცია (LGL):

LGL წარმოადგენს დაფარვის პროცენტს, რომელიც ვერ ანაზღაურდება გირაოს ლიკვიდაციიდან, თუ დაფარვა არ არის. ზარალის ლიკვიდაციის გაანგარიშება ითვალისწინებს LTV-ს, რომელიც კორექტირებულია მოძრავი და უძრავი გირაოს გაყიდვის დროით, უძრავი ქონების ფასების ინდექსით, EIR და გირაოს მოსალოდნელი გაყიდვების კოეფიციენტით. არაუზრუნველყოფილი ექსპოზიციებისთვის LGL აღებულია 100%.

საშუალო LGL კოეფიციენტები გამოითვლება ხუთი LTV დიაპაზონისთვის ცალ-ცალკე საცალო და არასაცალო მსესხებლებისთვის, რომლებიც შემდეგ ენიჭება თითოეულ ექსპოზიციას LTV დიაპაზონის მიხედვით, რომლის ექსპოზიცია ეცემა.

გაყიდვების ხარჯების გაანგარიშება:

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ბანკი განიხილავს შემდეგ გაყიდვების ხარჯებს, რომლებიც დაკავშირებულია მიღებული უზრუნველყოფის გაყიდვასთან.

თუ ბანკის მოთხოვნა 15000 ლარზე მეტია, ბანკი გადადის არბიტრაჟში. 15000 ლარზე ნაკლები პრეტენზიებისთვის ბანკი მიმართავს სასამართლოს.

საარბიტრაჟო საქმეებთან დაკავშირებული ხარჯები		
დღგ		როდესაც მოთხოვნა $\times 1.18$ ნაკლებია გირაოს ღირებულებაზე, ასეთ შემთხვევაში დღგ გამოითვლება მოთხოვნიდან და პირიქით.
	18%	დღგ-ს ჩათვლით, შენიშვნა: მინ. ფასი არის 236 (ზეპირი მოსმენის გარეშე) /590 (ზეპირი მოსმენის საფუძველზე)/708 ლარი ზეპირი მოსმენა 3 არბიტრისგან დაკომპლექტებული), მაქსიმალური ფასი 15000 ლარი.
საარბიტრაჟო მოსაკრებელი	3%	ბანკს აქვს შემდეგი მიდგომა კონტრაქტებში: როდესაც მოთხოვნა არის $\leq 50,000$ ბანკი მიდის ზეპირი მოსმენის გარეშე (ანუ მინიმალური ფასი 236 ლარი) როდესაც მოთხოვნა არის $> 50,000$ ბანკი მიდის ზეპირ მოსმენაზე, რომელიც შედგება 3 არბიტრისგან (ანუ მინიმალური ფასი 708 ლარი).
სააპელაციო სასამართლოს საფასური	150 ლარი	
საფასური გადახდილი აღსრულებისთვის	2%	მთლიანი მოთხოვნიდან (ძირი + საარბიტრაჟო მოსაკრებელი + სააპელაციო სასამართლო მოსაკრებელი)
სააღსრულებო ბიუროს მიერ აღებული კომისია	5%	აუქციონზე გასაყიდი ფასიდან
სასამართლო საქმეებთან დაკავშირებული ხარჯები		
დღგ	18%	როდესაც მოთხოვნა $\times 1.18$ ნაკლებია გირაოს ღირებულებაზე, ასეთ შემთხვევაში დღგ გამოითვლება მოთხოვნიდან და პირიქით.
სასამართლო გადასახადი	3%	მინიმალური ფასი: 100 ლარი, მაქსიმალური ფასი: 5000 ლარი
საფასური გადახდილი აღსრულებისთვის	2%	მთლიანი მოთხოვნიდან (ძირითადი)
სააღსრულებო ბიუროს მიერ აღებული კომისია	5%	აუქციონზე გასაყიდი ფასიდან

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR)

ბანკი მუდმივად აკონტროლებს ყველა აქტივს, რომელიც ექვემდებარება ECL-ებს. საკრედიტო რისკის გაზრდის მნიშვნელოვნების შეფასებისას და ექვემდებარება თუ არა ინსტრუმენტი 12 მილიონი ECL ან LTECL, ბანკი ადარებს ანგარიშგების თარიღისთვის დეფოლტის რისკს და თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის წარმოქმნილ დეფოლტის რისკს. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის იდენტიფიცირებისთვის ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის დონეზე, ბანკი ახორციელებს სხვადასხვა ფაქტორების ჰოლისტურ ანალიზს, მათ შორის იმ ფაქტორებს, რომლებიც სპეციფიკურია კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ან მსესხებლისთვის. ანალიზი მოიცავს რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ინფორმაციის გათვალისწინებას ბანკის ისტორიულ გამოცდილებაზე, საკრედიტო რისკების შეფასებასა და მომავალზე მოფიქრებულ ინფორმაციას.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის შემთხვევაში ბანკი ინდივიდუალურად აფასებს, არსებობს თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ან გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, რათა აღიაროს სიცოცხლის ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები. ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ექსპოზიციები ითვლება ჯგუფთან მიმართებაში, რომელიც აღემატება მარეგულირებელი კაპიტალის 1%-ს. ბანკი ერთობლივად აფასებს სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის მნიშვნელოვანი და სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანია, მაგრამ რომლებზეც არ არსებობს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ობიექტური მტკიცებულება.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხები

SICR იდენტიფიკაციის პროცესი ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ექსპოზიციისთვის მოიცავს ხარისხობრივი ტესტის ჩატარებას. SICR ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების შესაფასებლად, ბანკმა დაადგინა ზოგადი გამომწვევი მოვლენები ყველა სახის ექსპოზიციისთვის, კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები არასაცალო მსესხებლებისთვის და

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

კონკრეტული გამოწვევი მოვლენები საცალო მსესხებლებისთვის. ზოგადი გამოწვევი მოვლენები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება მხოლოდ:

- ▶ მაკროეკონომიკური, მარეგულირებელი, პოლიტიკური ან ტექნოლოგიური პერსპექტივის გაუარესება კონკრეტული ან მსესხებელთა ჯგუფისთვის;
- ▶ არასასურველი ცვლილებები იმ სექტორში ან დარგის პირობებში, სადაც მსესხებელი მუშაობს.

არასაცალო მსესხებლებისთვის ტრიგერის სპეციფიკური მოვლენები მოიცავს:

- ▶ მსესხებლების ფინანსური საქმიანობის გაუარესება, რაც რაოდენობრივად განისაზღვრება ფინანსური კოეფიციენტების უარყოფითი ცვლილებებით;
- ▶ ვადაგადაცილება 30 დღეზე მეტი, მაგრამ 90 დღეზე ნაკლები;
- ▶ ის რესტრუქტურისაცია, რომელიც რომ არ განხორციელდებოდა, არ გამოიწვევდა ინსტრუმენტის დაცემას 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით;
- ▶ ხელშეკრულების დარღვევა;
- ▶ ბიზნესის ან ქონების გადამწყვეტი ნაწილის გაყიდვა, რომელიც აუცილებელია მსესხებლის მოგების მიღებისათვის;
- ▶ თაღლითობა მსესხებლის ბიზნესში და ა.შ.

თუ გამოვლენილია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, უვადოდ ECL გაანგარიშებისთვის ფასდება, საკმარისია თუ არა მსესხებლის მომავალი ფულადი ნაკადები სხვადასხვა სცენარისთვის ფულადი სახსრების გადინების დასაფარად. მსესხებლის ფულადი ნაკადების ანალიზი მოიცავს ინდუსტრიის არსებული და პროგნოზირებული ტენდენციების ანალიზს, რომლის ფარგლებშიც მსესხებელი მუშაობს. გაუფასურების ოდენობა ფასდება, როგორც სხვაობა საკრედიტო ობიექტის საბალანსო ღირებულებასა და მომავალი ფულადი სახსრების სავარაუდო ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის, დისკონტირებული საკრედიტო ობიექტის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადები მოიცავს ნებისმიერ მოსალოდნელ ფულად ნაკადს მსესხებლის ოპერაციებიდან, სახსრების სხვა წყაროებს და უზრუნველყოფის ლიკვიდაციიდან მოსალოდნელ შემოსავალს, სადაც ეს შესაძლებელია.

ერთობლივად შეფასებული სესხები

არასაცალო ექსპოზიციები, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის მნიშვნელოვანი, ფასდება SICR-ისთვის ვადაგადაცილებული დღეების (30-დან 90 დღემდე) მიხედვით (შემოსავლის გადახდა (PTI), დავალიანება/EBITDA, კაპიტალი/აქტივები, პროცენტის დაფარვის კოეფიციენტი (ICR) და ვალის მომსახურების დაფარვის კოეფიციენტი (DSCR)).

საცალო მსესხებლების სპეციფიკური ტრიგერული მოვლენები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება მხოლოდ სესხის ვადაგადაცილებით 30 დღეზე მეტით, მაგრამ 90 დღეზე ნაკლებით, ექსპოზიციის რესტრუქტურისაციას, რომელიც თუ არ განხორციელდა, გამოიწვევს ინსტრუმენტის ვადაგადაცილებას 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით, გაუარესება. PTI თანაფარდობა და ა.შ.

გაუფასურების კოლექტიური შეფასების მიზნით, ფინანსური ინსტრუმენტები დაჯგუფებულია ერთგვაროვან აუზებში აქტივების ტიპების მიხედვით - იქნება ეს ინსტრუმენტი საცალო თუ არასაცალო, და სესხის ღირებულების (LTV) თანაფარდობის საფუძველზე. LTV კოეფიციენტების საფუძველზე ფინანსური ინსტრუმენტები დაჯგუფებულია ხუთ LTV ჯგუფად.

ობიექტების ჩამოწერა:

ბანკმა შეიმუშავა მსესხებლების მიმართ დანახარჯების ჩამოწერის მეთოდოლოგია, კერძოდ:

ჩამოწერის პირობები:

საცალო კლიენტები	დეფოლტის 3 წლის შემდეგ, ანუ მსესხებლის კლასიფიკაცია მე-3 სტადიის რისკის კატეგორიაში.
არასაცალო კლიენტები	6 წლის ვადის გასვლის შემდეგ, ანუ მსესხებლის კლასიფიკაცია მე-3 სტადიის რისკის კატეგორიაში

ჩამოწერა გაგებულია, როგორც დებულებების შექმნა ობიექტზე, რომელიც უდრის EAD-ს.

სახაზინო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები

ბანკის ხაზინა და ბანკთაშორისი ურთიერთობები და კონტრაგენტები მოიცავს ფინანსური მომსახურების ინსტიტუტებს, ბანკებს, კორპორაციებს და საქართველოს და თურქეთის მთავრობებს.

PD-ები ენიჭება გამომცემლებს ან ბანკებს გარე რეიტინგის დეფოლტის განაკვეთების მიხედვით. მინიმალური PD დადგენილია 0.03%-ზე ბაზელის მიხედვით. ბაზელის დოკუმენტის ფუძემდებლური მიდგომის მიხედვით LGD აღებულია 45%-ზე. კორპორატიულ ფასიან ქაღალდებზე LGD აღებულია 44,89%. ეს მაჩვენებელი წარმოადგენს ბანკის საშუალო ისტორიულ

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

აღდგენას 2014 წლიდან. EAD წარმოადგენს ფასიანი ქაღალდებისა და სუვერენული ობლიგაციების შემთხვევაში დავალიანების ყოველთვიურ საშუალო ოდენობას და ძირითადი თანხის საშუალო თვიურ თანხას პლუს ბანკთაშორის დანახარჯებისთვის დარიცხული პროცენტი.

პერსპექტიული ინფორმაცია და მრავალი ეკონომიკური სცენარი

თავის ECL მოდელში, ბანკი ეყრდნობა შემდეგ მოწინავე ინფორმაციას, როგორც ეკონომიკურ წყაროებს, როგორცაა:

- ▶ მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდა;
- ▶ სავალუტო კურსები

ბანკი ითვლის ECL-ს ინდივიდუალურად ყველა ფინანსურ აქტივზე. ECL გამოითვლება სამი (საწყისი 50%, აღმავალი 25% და არასასურველი 25%) სცენარი და შეწონილი ECL გამოითვლება სამივე სცენარის ECL-ის შეწონილი ჯამის სახით.

ბანკი მომავალზე ორიენტირებული ინფორმაციას ეროვნული ბანკიდან იღებს. ქვემოთ მოცემული ცხრილები გვიჩვენებს მომავალი ეკონომიკური ცვლადების/დაშვებების მნიშვნელობებს, რომლებიც გამოიყენება ECL-ის გამოთვლებისთვის თითოეულ ეკონომიკურ სცენარში.

„შემდეგი წლების“ მაჩვენებლები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალოს და, შესაბამისად, იგივეა თითოეული სცენარისთვის, როგორც 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის:

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების სცენარი	მინიჭებული ალბათობები %	2022	2023	2024	მომდევნო წლები
მშპ-ს ზრდა, %						
	ოპტიმისტური	25%	6%	5%	5%	5%
	საბაზისო	50%	5%	4.5%	4.5%	4.5%
	პესიმისტური	25%	1%	4%	4%	4%
აშშ დოლარი/ლარის სავალუტო კურსი %, ცვლილება rate, % change						
	ოპტიმისტური	25%	-5%	-5%	0%	0%
	საბაზისო	50%	0%	0%	0%	0%
	პესიმისტური	25%	0%	0%	0%	0%

„შემდეგი წლების“ მაჩვენებლები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალოს და, შესაბამისად, იგივეა თითოეული სცენარისთვის, როგორც 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის:

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების სცენარი	მინიჭებული ალბათობები %	2021	2022	2023	მომდევნო წლები
მშპ-ს ზრდა, %						
	ოპტიმისტური	25%	6%	5%	5%	5%
	საბაზისო	50%	5%	4.5%	4.5%	4.5%
	პესიმისტური	25%	1%	4%	4%	4%
აშშ დოლარი/ლარის სავალუტო კურსი %, ცვლილება rate, % change						
	ოპტიმისტური	25%	-5%	-5%	0%	0%
	საბაზისო	50%	0%	0%	0%	0%
	პესიმისტური	25%	10%	-5%	0%	0%

„შემდეგი წლების“ მაჩვენებლები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალოს და, შესაბამისად, იგივეა თითოეული სცენარისთვის, როგორც 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის:

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი		2020	2021	2022	მომდევნო წლები
	საკრედიტო ზარალების სცენარი	მინიჭებული ალბათობები %				
მშპ-ს ზრდა, %						
	ოპტიმისტური	25%	5.5%	5.5%	5.0%	5.0%
	საბაზისო	50%	4.5%	5.0%	5.0%	5%
	პესიმისტური	25%	2.5%	4.0%	4.5%	4.5%
აშშ დოლარი/ ლარის სავალუტო კურსი %, ცვლილება						
	ოპტიმისტური	25%	-5%	-3%	0%	0%
	საბაზისო	50%	-3%	-3%	-3%	0%
	პესიმისტური	25%	10.0%	-5%	-5%	0%
Unemployment rate, %						
	ოპტიმისტური	25%	12.0%	11.5%	11.2%	11.2%
	საბაზისო	50%	12.7%	12.5%	12.2%	12.2%
	პესიმისტური	25%	14.2%	14.5%	14.5%	14.5%

(ვ) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი განისაზღვრება, როგორც რისკი იმისა, რომ ბანკს არ აქვს საკმარისი ლიკვიდური ფინანსური რესურსები ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესასრულებლად, რომლებიც იხსნება ნაღდი ფულის ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდებით. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიქმნება იმის გამო, რომ ბანკმა შეიძლება ვერ შეასრულოს თავისი გადახდის ვალდებულებები, როდესაც ისინი ვადაგადაცილებულია, ფულადი სახსრების ნაკადების დროის შეუსაბამობის შედეგად, როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ ვითარებაში. ბანკი ინარჩუნებს ლიკვიდურობის მენეჯმენტს იმ მიზნით, რომ უზრუნველყოს თანხები ნებისმიერ დროს, რათა შეასრულოს ყველა ფულადი ნაკადის ვალდებულება, როდესაც ისინი ვადაგადაცილებულია. ლიკვიდურობის პოლიტიკა განიხილება და ამტკიცებს მენეჯმენტს.

ბანკი ცდილობს აქტიურად შეუწყოს ხელი დივერსიფიცირებული და სტაბილური დაფინანსების ბაზას, რათა შეძლოს სწრაფად და ეფექტურად უპასუხოს გაუთვალისწინებელ ლიკვიდურ მოთხოვნებს.

ლიკვიდობის მართვის პოლიტიკა მოითხოვს:

- ▶ მრავალფეროვანი დაფინანსების წყაროების შენარჩუნება;
- ▶ ვალების კონცენტრაციისა და პროფილის მართვა;
- ▶ ვალის დაფინანსების გეგმების შენარჩუნება;
- ▶ ლიკვიდურობის კოეფიციენტების მონიტორინგი მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად.

ლიკვიდურობის მდგომარეობას მონიტორინგს უწევს ფინანსური მართვის განყოფილება და რისკების მართვის განყოფილება. ნორმალურ საბაზრო პირობებში, ინფორმაცია ლიკვიდურობის პოზიციის შესახებ ხელმძღვანელობას წარედგინება ყოველკვირეულად. ლიკვიდობის მართვის შესახებ გადაწყვეტილებებს იღებს ALCO და ახორციელებს სახაზინო განყოფილება. გარდა ამისა, ბანკი რეგულარულად აკონტროლებს ლიკვიდურობის კოეფიციენტს, რომელიც გამოითვლება ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად.

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილები აჩვენებს ფინანსურ აქტივებზე, ვალდებულებებსა და კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებებზე არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები მათი უადრესი სახელშეკრულებო ვადის საფუძველზე. მთლიანი მთლიანი შემოდინება და გადინება, რომელიც წარმოდგენილია ცხრილებში, არის ფინანსური აქტივების, ვალდებულებების ან საკრედიტო ვალდებულებების სახელშეკრულებო, არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები. გაცემული ფინანსური გარანტიის კონტრაქტებისთვის გარანტიის მაქსიმალური ოდენობა გამოიყოფა ყველაზე ადრეულ პერიოდზე, რომელშიც გარანტიის გამოძახებაა შესაძლებელი.

ფინანსური ვალდებულებების ვადის გასვლის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

	მოთხოვნა				სულ			
	1 თვეზე	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან წლამდე	5 წელზე მეტი	მთლიანი თანხა შემოდინება (გადინება)	საბალანსო ლირებულება
არაწარმოებული ვალდებულებები								
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	(25,272)	(9,426)	(35,552)	(21,280)	-	-	(91,530)	(90,982)
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები								
მომხმარებლებისგან	(57,384)	(28,941)	(8,336)	(5,592)	(5,508)	-	(105,761)	(105,234)
სხვა ნასესხები სახსრები	-	-	-	-	(83,594)	-	(83,594)	(73,782)
სხვა ვალდებულებები	(4,959)	(147)	(232)	(232)	(3,285)	(2,734)	(11,589)	(11,589)
მთლიანი ფინანსური ვალდებულებები	(87,615)	(38,514)	(44,120)	(27,104)	(92,387)	(2,734)	(292,474)	(281,587)
კრედიტთან დაკავშირებული								
ვალდებულებები	(110,543)	-	-	-	-	-	-	(110,543)

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების ვადის გასვლის ანალიზი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

	მოთხოვნა	1-დან	3-დან	6-დან	1-დან	5 წელზე	სულ	საბალანსო
	1-თვეზე	1-დან	3-დან	6-დან	1-დან	5 წელზე	მთლიანი თანხა	
	ნაკლები	3 თვემდე	6 თვემდე	12 თვემდე	5 წლამდე	მეტი	შემოდინება (გადინება)	ლირებულზე
არაწარმოებული ვალდებულებები								
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	(80,686)	(9,989)	(40,949)	(5,299)	-	-	(136,923)	(136,521)
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები								
მომხმარებლებისგან	(40,687)	(8,873)	(2,074)	(23,314)	(1,297)	-	(76,245)	(75,820)
სხვა ნასესხები სახსრები	-	-	-	-	(33,156)	-	(33,156)	(29,188)
სხვა ვალდებულებები	(3,241)	(159)	(721)	(125)	-	-	(4,246)	(4,246)
მთლიანი ფინანსური ვალდებულებები	(124,614)	(19,021)	(43,744)	(28,738)	(34,453)	-	(250,570)	(245,775)
კრედიტთან დაკავშირებული								
ვალდებულებები	(74,830)	-	-	-	-	-	-	(74,830)

ფინანსური ვალდებულებების ვადების ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

	მოთხოვნა	1-დან	3-დან	6-დან	1-დან	5 წელზე	სულ	საბალანსო
	1 თვეზე	1-დან	3-დან	6-დან	1-დან	5 წელზე	მთლიანი თანხა	
	ნაკლები	3 თვემდე	6 თვემდე	12 თვემდე	წლამდე	მეტი	შემოდინება (გადინება)	ლირებულზე
არაწარმოებული ვალდებულებები								
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	(74,094)	(8,769)	(16,245)	(35,346)	-	-	(134,454)	(133,656)
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები								
მომხმარებლებისგან	(20,293)	(4,801)	(3,573)	(6,565)	(2,016)	-	(37,248)	(36,862)
სხვა ნასესხები სახსრები	-	-	-	-	(18,601)	-	(18,601)	(15,674)
სხვა ვალდებულებები	(3,653)	(145)	(221)	(452)	(1,041)	-	(5,512)	(5,512)
მთლიანი ფინანსური ვალდებულებები	(98,040)	(13,715)	(20,039)	(42,363)	(21,658)	-	(195,815)	(191,704)
კრედიტთან დაკავშირებული								
ვალდებულებები	(60,363)	-	-	-	-	-	-	(60,363)

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

საქართველოს კანონმდებლობით, ფიზიკურ პირებს შეუძლიათ ნებისმიერ დროს გაიტანონ ვადიანი დეპოზიტი, უმეტეს შემთხვევაში ართმევენ დარიცხულ პროცენტს. შესაბამისად, ეს დეპოზიტები ნაჩვენებია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მათი დაფარვის ვადის მიხედვით. ამ დეპოზიტების კლასიფიკაცია მითითებული დაფარვის ვადების მიხედვით წარმოდგენილია ქვემოთ:

	2021	2020	2019
მოთხოვნა და 1 თვეზე ნაკლები	7,873	13,675	6,308
1-დან 3 თვემდე	4,037	7,828	4,629
3-დან 12 თვემდე	6,006	6,153	7,541
1-დან 5 წლამდე	5,333	1,240	1,909
5 წელზე მეტი	-	-	-
	<u>23,249</u>	<u>28,896</u>	<u>20,387</u>

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზს მოსალოდნელი ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნა და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	უვადო	სულ
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	52,038	-	-	-	-	-	52,038
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	1,832	2,784	4,129	-	-	-	8,745
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	38,427	-	-	-	-	-	38,427
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,497	-	6,799	6,163	-	-	14,459
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	8,269	64,137	81,168	88,938	17,514	-	260,026
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური გამოყენების უფლების მქონე აქტივები	-	-	-	-	-	8,073	8,073
სხვა აქტივები	<u>4,250</u>	-	-	-	-	-	<u>4,250</u>
სულ აქტივები	<u>106,313</u>	<u>66,921</u>	<u>92,096</u>	<u>95,101</u>	<u>17,514</u>	<u>8,073</u>	<u>386,018</u>
ვალდებულებები							
ბანკებიდან მიღებული ანაზრები და ნაშთები	25,272	9,372	56,338	-	-	-	90,982
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	57,381	28,765	13,755	5,333	-	-	105,234
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	-	-	16,189	54,089	3,504	-	73,782
სხვა ვალდებულებები	<u>4,959</u>	<u>147</u>	<u>464</u>	<u>3,285</u>	<u>2,734</u>	-	<u>11,589</u>
სულ ვალდებულებები	<u>87,612</u>	<u>38,284</u>	<u>86,746</u>	<u>62,707</u>	<u>6,238</u>	-	<u>281,587</u>
ნეტო პოზიცია	<u>18,701</u>	<u>28,637</u>	<u>5,350</u>	<u>32,394</u>	<u>11,276</u>	<u>8,073</u>	<u>104,431</u>

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზს მოსალოდნელი ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნა და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	უვალო	სულ
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	32,485	-	-	-	-	-	32,485
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	9,190	-	-	-	-	9,190
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	36,217	-	-	-	-	-	36,217
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,999	-	1,490	13,549	-	-	18,038
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	8,330	58,848	57,835	74,848	37,094	-	236,955
პირითადი საშუალებები და არამატერიალური გამოყენების უფლების მქონე აქტივები	-	-	-	-	-	2,354	2,354
სხვა აქტივები	4,749	-	-	-	-	-	4,749
სულ აქტივები	84,780	68,038	59,325	88,397	37,094	2,354	339,988
ვალდებულებები							
ბანკებიდან მიღებული ანაზრები და ნაშთები	80,672	9,928	45,921	-	-	-	136,521
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	40,684	8,836	25,059	1,241	-	-	75,820
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	-	-	5,161	24,027	-	-	29,188
სხვა ვალდებულებები	3,241	159	721	125	-	-	4,246
სულ ვალდებულებები	124,597	18,923	76,862	25,393	-	-	245,775
ნეტო პოზიცია	(39,817)	49,115	(17,537)	63,004	37,094	2,354	94,213

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზს მოსალოდნელი ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნა და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	უვადო	სულ
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	57,013	-	-	-	-	-	57,013
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	1,627	-	-	-	-	1,627
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	24,609	-	-	-	-	-	24,609
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	14,574	15,991	3,139	-	33,704
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	3,356	18,965	51,974	52,667	28,458	-	155,420
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური გამოყენების უფლების მქონე აქტივები	-	-	-	-	-	2,541	2,541
სხვა აქტივები	-	-	-	-	-	-	-
სულ აქტივები	<u>812</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>812</u>
	<u>85,790</u>	<u>20,592</u>	<u>66,548</u>	<u>68,658</u>	<u>31,597</u>	<u>2,541</u>	<u>275,726</u>
ვალდებულებები							
ბანკებიდან მიღებული ანაზრები და ნაშთები	74,058	8,705	50,893	-	-	-	133,656
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები	20,290	4,777	9,886	1,909	-	-	36,862
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	-	-	4,521	11,153	-	-	15,674
სხვა ვალდებულებები	<u>3,653</u>	<u>145</u>	<u>673</u>	<u>1,041</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>5,512</u>
სულ ვალდებულებები	<u>98,001</u>	<u>13,627</u>	<u>65,973</u>	<u>14,103</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>191,704</u>
ნეტო პოზიცია	<u>(12,211)</u>	<u>6,965</u>	<u>575</u>	<u>54,555</u>	<u>31,597</u>	<u>2,541</u>	<u>84,022</u>

22 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

საოპერაციო და ბიზნეს რისკი

საოპერაციო რისკი არის სისტემის უკმარისობის, ადამიანური შეცდომების, თაღლითობის და გარეგანი მოვლენების შედეგად წარმოქმნილი ზარალის რისკი. როდესაც კონტროლი ვერ ფუნქციონირებს ეფექტურად, საოპერაციო რისკებმა შეიძლება ზიანი მიაყენოს რეპუტაციას, ჰქონდეს იურიდიული ან რეგულირების გავლენა, ან გამოიწვიოს ფინანსური ზარალი. ბანკი არ უნდა ელოდოს ყველა ოპერაციული რისკის აღმოფხვრას, მაგრამ ის ცდილობს ამ რისკების მართვას საკონტროლო ჩარჩოს მეშვეობით, პოტენციურ რისკებზე მონიტორინგისა და რეაგირების გზით. კონტროლი მოიცავს მოვალეობათა ეფექტურ დაყოფას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შერიგების პროცედურებს, პერსონალის განათლებას და შეფასების პროცედურებს, როგორცაა შიდა აუდიტის გამოყენება.

23 საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები

ბანკს აქვს მიმდინარე საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები, რომლებიც უკავშირდება სესხების გაცემას. ეს საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები წარმოდგენილია ოვერდრაფტის სახით.

ბანკი იძლევა ფინანსურ გარანტიებს მესამე მხარეების წინაშე მომხმარებლების მიერ ვალდებულების შესრულებაზე. ამ ხელშეკრულებებს აქვთ ფიქსირებული ლიმიტები და, როგორც წესი, ხუთ წლამდე ვადით გაიცემა.

ბანკი საკრედიტო ვალდებულებების აღებისას და ფინანსური გარანტიების გაცემისას საკრედიტო რისკის მართვის იმავე პოლიტიკასა და პროცედურებს იყენებს, როგორცაა - მომხმარებლებზე სესხების გაცემისას.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების სახელშეკრულებო თანხები წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში კატეგორიების მიხედვით. ცხრილში საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების თანხები იმ დაშვებითაა წარმოდგენილი, რომ ეს თანხები სრულად არის გაცემული. ცხრილში მოცემული გარანტიების თანხები წარმოადგენს მაქსიმალურ სააღრიცხვო ზარალს, რომლის აღიარებაც მოხდებოდა საანგარიშგებო თარიღით, კონტრაქტების საერთოდ რომ ვერ შეესრულებინათ სახელშეკრულებო ვალდებულებები.

	2021	2020	2019
სახელშეკრულებო თანხა			
აუთვისრებელი ოვერდრაფტები	30	52	72
აკრედიტივი	2,690	1,782	684
გარანტიები	107,823	72,996	59,607
	<u>110,543</u>	<u>74,830</u>	<u>60,363</u>

ზემოთ მოყვანილი ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული მთლიანი მიმდინარე საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები შესაძლოა არ წარმოადგენდეს სამომავლო მოთხოვნებს ნაღდ ფულზე, რადგან ამ საკრედიტო ვალდებულებებს შეიძლება ვადა ამოეწუროს ან შეწყდეს დაფინანსების გარეშე.

ამ საკრედიტო ვალდებულებებიდან 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 76,980 ათასი ლარი არის შვიდი ბანკის მიმართ (2020: 46,501 ათასი ლარი, 2019: 28,487 ათასი ლარი).

კრედიტთან დაკავშირებული ყველა ვალდებულება განაწილებულია 1 სტადიაზე. კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებებისთვის აღიარებული ECL 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 300 ათასი ლარი და წლის განმავლობაში ECL-ში მნიშვნელოვანი ცვლილებები არ ყოფილა (შენიშვნა 7).

24 პირობითი ვალდებულებები

(ა) დაზღვევა

საქართველოში დაზღვევის სფერო განვითარების ეტაპზეა და დაზღვევის ბევრი ფორმა, რომლებიც ფართოდაა გავრცელებული მსოფლიოს სხვა კუთხეებში, ჯერ ხელმისაწვდომი არ არის.

24 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

(ბ) სამართლებრივი დავები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ბანკის წინააღმდეგ შესაძლოა აღიძრას სარჩელები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

(გ) საოპერაციო გარემო

როგორც განვითარებადი ბაზარი, საქართველო არ ფლობს კარგად განვითარებულ ბიზნეს და მარეგულირებელ ინფრასტრუქტურას, რომელიც ზოგადად არსებობს უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკაში. საქართველოში განხორციელებული ოპერაციები შესაძლოა იყოს რისკის შემცველი, რაც ჩვეულებრივ არ ასოცირდება განვითარებულ ბაზრებთან. თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ გადადგა რამდენიმე ქმედითი ნაბიჯი, რამაც პოზიტიური გავლენა იქონია ქვეყნის მთლიან საინვესტიციო კლიმატზე, განსაკუთრებით განხორციელდა რეფორმები, რომლებიც საჭიროა გამართული საბანკო, სასამართლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების შესაქმნელად. ეს მოიცავს ახალი საკანონმდებლო რეგულირებების ადაპტირებას, მათ შორის ახალ საგადასახადო კოდექსსა და საპროცედრო ნორმებს. ხელმძღვანელობის აზრით, ეს ნაბიჯები ხელს უწყობს საქართველოში, ბიზნესის წარმოების ეტაპზე, რისკების შემცირებას.

არსებული ტენდენცია, რომელიც მიმართულია ბიზნესგარემოს საერთო გაუმჯობესებისაკენ, მოსალოდნელია, რომ შენარჩუნდეს. საქართველოს ეკონომიკის სამომავლო სტაბილურობა მეტწილად დამოკიდებულია ამ რეფორმებსა და მოვლენებზე, ასევე მთავრობის მიერ განხორციელებულ ეკონომიკურ, ფინანსურ და ფულად ზომების ეფექტურობაზე. თუმცა, საქართველოს ეკონომიკა დამოკიდებულია მსოფლიოს სხვა წერტილებში მიმდინარე საბაზრო კრიზისსა და ეკონომიკური განვითარების შენელებაზე.

საგადასახადო გარემო

საქართველოს საგადასახადო სისტემა აგრძელებს განვითარებას და ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ზოგჯერ ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ სხვადასხვაგვარად შეიძლება იქნეს აღქმული. გადასახადები ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკვლევას მთელი რიგი ორგანოს მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების და საურავების დაკისრების უფლება. საგადასახადო ორგანოებს არ აქვთ უფლება დააკისრონ დამატებითი გადასახადები, ჯარიმა ან საურავი, თუ იმ წლის ბოლოდან, რომელშიც საგადასახადო კანონმდებლობა დაირღვა, სამი წელია გასული.

ამ გარემოებებმა შეიძლება სხვა ქვეყნებზე ბევრად უფრო მნიშვნელოვანი საგადასახადო რისკები შექმნან საქართველოში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს ბანკის ინტერპრეტაციისგან და თუ ისინი შეძლებენ თავიანთი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამას შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს ფინანსურ მდგომარეობაზე.

25 გარიგებები დაკავშირებულ მხარებთან

ბასს (IAS) 24-ის („დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“) მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის. დაკავშირებულ მხარებთან დადებული ყველა გარიგება, რომელიც ქვემოთაა განხილული, განხორციელდა გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით.

(ა) კონტროლი

ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა იშბანკის წევრების დამატებითი საპენსიო უზრუნველყოფის ფონდი.

25 გარიგებები დაკავშირებულ მხარებთან (გაგრძელება)

ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეს არ გამოუშვია საჯაროდ ხელმისაწვდომი ფინანსური ანგარიშგებები. თუმცა, ასეთი ფინანსური ანგარიშგებები გამოშვებული აქვს Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi-ს, რომელიც ბანკის შუალედური მაკონტროლებელი მხარეა.

(ბ) გარიგებები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან

თანამშრომლებზე გაწეულ ხარჯში ჩართული მთლიანი ანაზღაურება 2020 წლის, 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ასეთია:

	2021	2020	2019
მოკლევადიანი დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები	1,927	2,133	1,653

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიერ აღებული სესხები, გახსნილი ანაზღაურებები და შესაბამისი საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯები იყო არამატერიალური, როგორც 2021 ასევე, 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

(გ) გარიგებები დაკავშირებულ მხარებთან

2021, 2020 და 2019 წლები 31 დეკემბრის მდგომარეობით საბალანსო მუხლები და შესაბამისი მოგება-ზარალის ანგარიშები შემდეგია:

	2021	2020	2019
ფინანსური მდგომარეობით ანგარიშგება აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები			
- თურქულ ლირაში	36	13	33
- ევროში	1,135	19	19
- აშშ დოლარში	14	8	7
მოთხოვნები ბანკების მიმართ			
- აშშ დოლარში	912	-	-
ვალდებულებები			
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები			
- ევროში	18,900	1,388	32,144
- აშშ დოლარში	23,038	13,915	26,386
- ბრიტანულ ფუნტ სტერილნგში	898	711	598
- თურქულ ლირაში	-	-	-
მოგება/(ზარჯი)			
საპროცენტო შემოსავალი	28	7	12
საპროცენტო ხარჯი	(840)	(263)	(493)

2021 წლის 31 დეკემბრის ანაზღაურების და ნაშთების და მშობელი ბანკისგან ნასესხები სხვა სახსრების სახელშეკრულებო ვადებია: 25,272 ათასი ლარის დაფარვის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია. (2020 წ.: 16,014 ათასი ლარი - 12 თვეზე ნაკლები, 2019 წ.: 59,128 ათასი ლარი - 12 თვეზე ნაკლები)

26 ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება

(ა) სამართლიანი ღირებულებების შეფასებები და დაშვებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია იმ ფასთან მიახლოება, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. მაგრამ განუსაზღვრელობებისა და სუბიექტური მოსაზრების გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული ისე, რომ მისი რეალიზება შესაძლებელია აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვით ან ვალდებულებების გადაცემით.

ქვემოთ აღწერილია მეთოდები და დაშვებები, რომლებიც გამოიყენება ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული აქტივებისა და ვალდებულებების და აგრეთვე იმ მუხლების სამართლიანი

26 ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

ღირებულებების განსაზღვრისთვის, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ რომელთა სამართლიანი ღირებულება ცნობილია.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლე ვადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ეს დაშვება აგრეთვე ეხება მოთხოვნამდე დეპოზიტებს და შემნახველ ანგარიშებს, რომელთაც არ გააჩნიათ რაიმე კონკრეტული ვადები.

წარმოებული ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია აქტიური ბაზრის მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად წარმოადგენს საპროცენტო სვოპებს, სვალუტო სვოპებს და ფორვარდულ სვალუტო კონტრაქტებს. შეფასებისთვის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მეთოდებია მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპის მოდელს, რომლისთვისაც გამოიყენება მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება. მოდელი შეიცავს სხვადასხვა მონაცემს მხარეთა საკრედიტო რეიტინგის, სვალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსისა და საპროცენტო განაკვეთის მრუდის ჩათვლით. ისეთი მეთოდებით შეფასებული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც დაკვირვებად (საბაზრო) მონაცემებს იყენებს, ძირითადად, გრძელვადიანი ოფციონის კონტრაქტებია. ეს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება ბინომიალური მოდელების გამოყენებით. მოდელები მოიცავს სხვადასხვა არასაბაზრო დაშვებას, რომლებიც ასახავს საბაზრო განაკვეთების მერყეობას.

სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომელთა შეფასება ხდება შეფასების სისტემით ან ფასწარმოქმნის მოდელით, ძირითადად შედგება არაკოტირებული კაპიტალის და სავალო ფასიანი ქაღალდებისაგან. ეს ფასიანი ქაღალდები შეიძლება შეფასდეს მეთოდით, რომელიც ზოგჯერ შეიცავს მხოლოდ ბაზარზე არსებულ მონაცემებს, ხოლო სხვა დროს შეიძლება გამოყენებულ იქნას საბაზრო ან არასაბაზრო მონაცემები. მოდელებში გამოყენებულ არასაბაზრო მონაცემებს შორის არის დაშვებები ინვესტიციის ობიექტის სამომავლო ფინანსური შედეგების, მისი რისკის პროფილის შესახებ და ასევე ეკონომიკური დაშვებები დარგისა და იმ ტერიტორიის იურისდიქციის შესახებ, რომელშიც ინვესტიციის ობიექტი საქმიანობს.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

კოტირებული თამასუქებისა და ობლიგაციების სამართლიანი ღირებულება ეყრდნობა საანგარიშგებო თარიღისთვის კოტირებულ ფასებს. არაკოტირებული ინსტრუმენტების, კლიენტებზე გაცემული სესხების, კლიენტთა ანაზრების, საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების, სეპ-ისთვის და საკრედიტო დაწესებულებებისთვის გადასახდელი თანხების და სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების, ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკის და ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

(ბ) სამართლიანი ღირებულების იერარქია

ბანკი სამართლიან ღირებულებებს აფასებს სამართლიანი ღირებულების შემდეგი იერარქიით, რომელიც ასახავს შეფასებებში გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას:

- ▶ 1-ლი დონე: ანალოგიური ინსტრუმენტის კოტირებული საბაზრო ფასი (არაკორექტირებული) აქტიურ ბაზარზე.
- ▶ მე-2 დონე: პირველ დონეში შესული კოტირებული ფასების გარდა სხვა პირდაპირ (ანუ ფასების სახით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან მიღებული) დაკვირვებადი მონაცემები. ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლებიც ფასდება შემდეგი მონაცემების გამოყენებით: მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზარებზე; მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასები ისეთ ბაზარებზე, რომლებიც ნაკლებად აქტიურად ითვლება; ან სხვა შეფასების მეთოდები, რა შემთხვევაშიც, შეფასებაში მონაწილე ყველა მნიშვნელოვანი მონაცემი პირდაპირ ან არაპირდაპირ არის ბაზრიდან მოპოვებადი.

26 ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

- ▶ მე-3 დონე: არადაკვირვებადი (არასაბაზრო) მონაცემები ეს კატეგორია მოიცავს ყველა ინსტრუმენტს, რომელთა შეფასების მეთოდიც ეყრდნობა ისეთ ინფორმაციას, რომელიც არ შეიცავს დაკვირვებად (საბაზრო) მონაცემებს და არადაკვირვებადი (არასაბაზრო) მონაცემები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ინსტრუმენტის

შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასების საფუძველზე, რა შემთხვევაშიც მნიშვნელოვანი არასაბაზრო კორექტირებები ან დაშვებები საჭირო ამ ინსტრუმენტებს შორის განსხვავებების ასახვისთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ბანკმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

ქვემოთმდებარე ცხრილში მოცემულია ბანკის ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით. ცხრილი არ მოიცავს არაფინანსური აქტივებისა და არაფინანსური ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებს.

	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ მთლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
31 დეკემბერი, 2021 წ.					
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	14,459	-	-	14,459	14,459
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი	-	-	260,026	260,026	260,026
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	-	196,216	-	196,216	196,216
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ მთლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
31 დეკემბერი, 2020 წ.					
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	18,038	-	-	18,038	18,038
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი	-	-	236,955	236,955	236,955
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	-	212,341	-	212,341	212,341

სს „იშბანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

26 ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2019 წ.	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ მთლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები					
სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი	33,704	-	-	33,704	33,704
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი	-	-	155,420	155,420	155,420
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	-	170,518	-	170,518	170,518

27 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა საზომი ერთეულების მიხედვით

შეფასების მიზნებისათვის, ფასს 9 ახდენს ფინანსური აქტივების კლასიფიცირებას, რომელიც განხილულია 3-ე შენიშვნაში. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივების კლასების შეჯამება აღნიშნული კატეგორიების შესაბამისად 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

აქტივები	ამორტიზებული ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	სულ
		სხვა სრულ შემოსავალში	მოგებაში ან ზარალში	
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები		52,038	-	52,038
მოთხოვნები ბანკების მიმართ		8,745	-	8,745
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში		38,427	-	38,427
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		-	14,459	14,459
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		260,026	-	260,026
სხვა აქტივები		4,250	-	4,250
სულ ფინანსური აქტივები		363,486	14,459	377,945

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივების კლასების შეჯამება აღნიშნული კატეგორიების შესაბამისად 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

აქტივები	ამორტიზებული ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	სულ
		სხვა სრულ შემოსავალში	მოგებაში ან ზარალში	
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები		32,485	-	32,485
მოთხოვნები ბანკების მიმართ		9,190	-	9,190
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში		36,217	-	36,217
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		-	18,038	18,038
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		236,955	-	236,955
სხვა აქტივები		4,749	-	4,749
სულ ფინანსური აქტივები		319,596	18,038	337,634

სს „იმზანკი საქართველო“
 ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ათასლარში)

27 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა საზომი ერთეულების მიხედვით (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივების კლასების შეჯამება აღნიშნული კატეგორიების შესაბამისად 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

	ამორტიზებული ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში	სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	57,013	-	-	57,013
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	1,627	-	-	1,627
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	24,609	-	-	24,609
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	33,704	-	33,704
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	155,420	-	-	155,420
სხვა აქტივები	812	-	-	812
სულ ფინანსური აქტივები	239,481	33,704	-	273,185

28 ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ანგარიშგების თარიღის შემდეგ არ დაფიქსირებულა რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, რომელიც საჭიროებს ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენას.